

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

2023-2028

Kecskemét, 2023. november

Készítette: Társadalompolitikai Osztály

TARTALOM

Bevezetés

1. Jogsabályi háttér bemutatása
2. Stratégiai környezet bemutatása
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége
7. A fogyatékkal élő személyek helyzete, esélyegyenlősége
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és forprofit szereplők társadalmi felelősségvállalása
9. A HEP nyilvánossága

Jövőképünk

Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési

Terve (HEP IT)

10. Megvalósítás
11. Elfogadás módja és dátuma

Bevezetés

A Hírös Város bemutatása

Kecskemét hazánk legnagyobb vármegyéjének, Bács-Kiskun vármegyének a székhelye. Földrajzi fekvését tekintve a Duna-Tisza közti Homokhátság szívében, közel azonos távolságra Budapest és Szeged között helyezkedik el. Az ország hetedik legnagyobb területű városa.

A térség gazdasági, társadalmi viszonyait Kecskemét határozza meg. Közel 110.000 lakosával a Homokhátság legnagyobb népességű városa, a vármegye és az ország motorja. Vármegyén belüli periférikus fekvése miatt Kecskemét vonzáskörzete túlnyúlik a vármegyehatáron, Pest és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyék egyes területeit is magába foglalja, kiterjedt munkaerőpiaci vonzáskörzete miatt a város életében magas az ingázók száma.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának értékei, küldetése

Kecskemét Megyei Jogú Város büszke arra, hogy története folyamán mindvégig olyan polgárok laktak, akik befogadó szellemiségükkel, egymás iránti kölcsönös tiszteletükkel és türelmükkel, kitartó munkájukkal és példás összefogásukkal megteremtették egy emberi, élhető, pezsgő szellemi, kulturális hagyományokkal és étellel rendelkező, a gazdasági jólét potenciálját magában hordozó város lehetőségét. Kecskeméten a különböző nemzetiségek, vallások, generációk mindig békében éltek egymás mellett, egymás értékeinek elismerésével, közös teljesítményükkel hozták létre a mai virágzó várost.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a továbbiakban is biztosítani kívánja minden polgára számára, tekintet nélkül nemzetiségre, vallásra, nemre vagy életkorra, az egyenlő bánásmódhoz és az esélyegyenlőséghez való jogot. A szolidaritás, az igazságos esélyteremtés olyan értékek, amelyek garantálása minden kecskeméti polgár számára az önkormányzat alapvető célkitűzése.

Az önkormányzat az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során kiemelt figyelmet fordít a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők helyzetére, igényeire, fontos küldetéseként fogalmazva meg az említett célcsoportok életkörülményeinek javítását és esélyegyenlőségének biztosítását.

Kecskemét gazdasága, ipara röviden

Kecskemét 1950 óta Bács-Kiskun Vármegye székhelye. A város központi földrajzi elhelyezkedéséből adódó előnyét az 1960-as évektől tudatosan állította fejlődése szolgálatába. Nagyipara annak idején az élelmiszer-feldolgozásra (konzervipar, szeszfőzés, malomipar) épült.

Napjainkban Kecskemét csillagának gyors emelkedését a gazdasági élet egén a Mercedes-Benz megjelenésétől szokás számítani. Való igaz, hogy a nagyberuházás lökést adott a térségnek, több ezer új munkahelyet teremtett, csökkentve a munkanélküliséget. Megnyitotta a fejlődés lehetőségét a magyar kis- és középvállalkozások előtt, és új impulzusokat adott a jövő generációk képzésének.

A konszern első közép-európai beruházása azonban nem valaminek a kezdete, hanem egy Kecskeméten elkezdett munka mérföldköve. A Mercedes-Benz az egyik – igaz, a legkarakteresebb – bizonyítéka annak, hogy jó utat választott a város vezetése, amikor több mint egy évtizeddel ezelőtt gyökeresen megújította Kecskemét gazdasági berendezkedését.

A megyeszékhely iparát számos további – a városban és a kecskeméti ipari parkokban működő – megannyi külföldi, nemzetközi szintén is elismert, valamint a hazai iparban is számotartott cég alkotja. A városvezetés célja, hogy a már megteremtett gazdasági környezetben az évtizedek óta itt működő külföldi és hazai befektetőknek, illetve a jövőben betelepülő cégeknek egyaránt megfelelő feltételeket biztosítson a sikeres működéshez.

Az ipar fejlődéséhez természetesen elengedhetetlen a megfelelő számú és magas szinten képzett szakember is. Legmagasabb szinten ebben nyújt segítséget a helyi vállalkozásoknak a Neumann János Egyetem, ahol hazai és nemzetközi mércével mérve is versenyképesen, a legkorszerűbb eszközök és módszerek alkalmazásával zajlik a duális oktatás. Emellett a Kecskeméti Szakképzési Centrumban a munkaerőpiac igényeinek és a munkavállalók elvárásainak megfelelő duális szakképesítés megszerzésére való felkészítés zajlik, tíz tagintézményben.

Kecskeméten jelenleg 10 960 társas vállalkozás és 7580 egyéni vállalkozás működik.

A város összterülete 322 km², ezzel a hetedik legnagyobb város Magyarországon. A település szerkezetét tekintve láthatók a nagyvárosra jellemző lakótelepek, kertvárosi és csatolt településrészek is. A város sajátossága a rendkívül nagy területű és helyenként sűrűn beépített külterületi részek.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése és szervei döntéseinek keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl az önkormányzat a nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, hivatalokkal, civil szervezetekkel, egyházakkal közösen (gyakorta azok anyagi támogatása mellett) törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes programok, projektek és intézkedések kidolgozásában az érdekelt célcsoportok és civil szervezetek is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

Az esélyegyenlőség eszméjének egyre mélyebb és szélesebb körű társadalmi tudatosulása érdekében Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ebktv.) alapján alkotja meg **2023-2028. évi Helyi Esélyegyenlőségi Programját** (a továbbiakban: HEP).

Számos nemzeti és szupranacionális stratégiai dokumentumot alapul vettünk a HEP megalkotása során a teljesség igénye nélkül pl.:

- „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
- Digitális Gyermekvédelmi Stratégia
- Magyarország Digitális Oktatási Stratégiája
- Nemzeti Tehetség Program
- Nemzeti Környezetvédelmi Program (2022-2026)

- Új Roma Stratégia (2019–2030)
- A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021–2030)
- Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023–2034)
- Országos Fogyatékoságügyi Program (2015–2025)

A felzárkózási politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.) 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), illetve a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (Kormány 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozata) amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

A következő stratégia külön is kiemelendő, tekintettel modern, digitalizált korunkra.

Nemzeti Digitalizációs Stratégia (2022-2030)

A digitális eszközöket és alkalmazásokat nem használó munkavállalók foglalkoztathatósága napról napra csökken, ahogy a digitális világtól távolmaradó vállalkozások versenyképessége is. A 16 és 65 év közötti azon európai felnőttek 20–25 %-a esetében, akik többek között a digitális készségek terén alacsony jártassággal rendelkeznek, nagyobb a veszélye annak, hogy munkanélkülivé válnak.

Esetükben nagyobb az esélye az elszegényedésnek, így a társadalmi kirekesztődésnek. Növekednek az egészségügyi kockázatok, és csökkenhet a várható élettartam. Ezen tényezők negatívan befolyásolják az egyén foglalkoztathatóságát, egy gazdaság hatékonyságát és egy társadalom integritását egyaránt. A digitális készségek fejlesztése a lakosság, a vállalkozások és az államigazgatás szintjén egyaránt pozitív versenyképességi és foglalkoztatási hatású, hozzájárul a makrogazdasági növekedéshez és az esélyegyenlőség erősítéséhez.

A digitalizáció terjedése elősegíti az izolációban élők, a szociálisan hátrányos helyzetűek, valamint a fogyatékosággal élők digitális esélyegyenlőségét, valamint az oktatáshoz való hozzáférés terén növeli az esélyegyenlőséget. Ezáltal az életminőség javulását is lehetővé teszi a fizikai mobilitásból és a földrajzi távolságokból fakadó akadályok lebontásával. A digitális gazdaság fejlődéséhez, a polgárok digitális jólétéhez, a hatékony és korszerű digitális szolgáltatások biztosításához nélkülözhetetlen a rendkívül nagy kapacitású és magas minőségű digitális kommunikációs infrastruktúra rendelkezésre állása. Ez a nemzetgazdasági és vállalati versenyképesség, az oktatás, az egészségügy, valamint az esélyegyenlőségi, foglalkoztathatósági megfontolások miatt egyaránt fontos. A digitális transzformáció kedvező hatását a mindennapokban a hatékonyabb erőforrás-gazdálkodás, a piacképes üzleti modellek, a magasabb minőséget és esélyegyenlőséget biztosító oktatás és digitális közszolgáltatások elősegítése révén fejtheti ki. Az NDS átfogó célja, hogy Magyarország a gazdaság, az oktatás, a kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység, illetve a közigazgatás területén felismerje és kihasználja a digitalizációban rejlő lehetőségeket, ezzel jelentős mértékben járulva hozzá az ország versenyképességének és a polgárok jólétének növekedéséhez. Fontos szempont a szolgáltató, az esélyek kiegyenlítésére és a párbeszédre törekvő állami hozzáállás következetes képviselete, illetve a támogató működés megerősítése. A digitális készségek fejlesztése és a digitális szakadék csökkentése, valamint a már rendszeres internethasználók tudatos IKT használatának ösztönzése a digitális ökoszisztéma egyik legfőbb kihívása – akár versenyképességi, akár foglalkoztatás-politikai, akár esélykiegyenlítési szempontból tekintjük.

A digitális eszközöket és alkalmazásokat nem használó munkavállalók foglalkoztathatósága napról napra csökken, ahogy a digitális világtól távolmaradó vállalkozások versenyképessége is. A digitális tudás továbbá képessé tesz más kulcskompetenciák elsajátítására, amelyek a modern állampolgári lét feltételei. A digitális kompetencia tudatos, áramlik koordinált és támogatott fejlesztése a lakosság, a vállalkozások és az államigazgatás szintjén egyaránt pozitív versenyképességi és foglalkoztatási hatású, ráadásul hozzájárul a makrogazdasági növekedéshez és az esélyegyenlőség erősítéséhez.

Az Alaptörvény XV. cikk (4) bekezdése szerint Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata során alkalmazott mögöttes jogszabályok, dokumentumok a következők voltak:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” (a továbbiakban: módszertani útmutató) **Az egyes pontjaira történő reflektálás, kifejtés helyenként egybevonva jelenik meg.**
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njtv.)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

A fentiekben túl az esélyegyenlőségi program készítésének keretét adó további jelentősebb jogszabályok:

- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény
- az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény
- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény
- a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- a nőkkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról 1979. december 18-án New Yorkban elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1982. évi 10. törvényerejű rendelet,
- a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény
- a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásról szóló 327/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

A HEP-el kapcsolatos, Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlésének hatályban lévő önkormányzati rendeletei tárgykörük szerint kerülnek a későbbiekben bemutatásra.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A kecskeméti stratégiai dokumentumok

1. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 2023. évi költségvetéséről szóló 23/2022. (XII.8.) önkormányzati rendelete,
2. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a szociális támogatásokról szóló 3/2015. (II.19.) önkormányzati rendelete,
3. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 218/2017. (X.26.) számú határozatával elfogadott Kecskemét Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának Módosítása című önkormányzati stratégiai dokumentum,
4. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Gazdasági Programja,
5. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója,
6. Kecskemét Megyei Jogú Város Ifjúsági Koncepciója és Ifjúsági Cselekvési Terve,
7. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Idősödési és Idősügyi Koncepciója,
8. Kecskemét Megyei Jogú Város Társadalmi Felzárkózási Stratégiája és Akcióterve.

2.2 A HEP térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kecskemét 16 településből álló járás székhelye. Együttműködik a járáshoz tartozó valamennyi településsel, valamint a Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzattal. Városunk a szervezeti, intézményei révén támogatja a környező települések esélyegyenlőségi törekvéseit is.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP helyzetelemzéséhez szükséges adatok elsősorban az Országos Területfejlesztési- és Területrendezési Információs Rendszer (a továbbiakban: TeIR) és a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisaiból, továbbá az Önkormányzat saját adatforrásaiból, és a HEP Fórumon részt vevő egyes partnerek által szolgáltatott adatokból állnak rendelkezésre. Az adattáblák a későbbiekben tárgykör szerint kerülnek bemutatásra.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét;
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét;
- a diszkriminációmentességet;
- a szegregációmentességet;

- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az állami intézményfenntartók területi szerveivel.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénység összetett jelenség, melynek háttérében többek között foglalkoztatási deficit, alacsony iskolai végzettség, szakképzettség hiánya, társadalmi hátrányok, kulturális különbségek, valamint kedvezőtlen szocializációs hatások állnak.

A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. a szegénység szempontjából a legmeghatározóbb társadalmi jellemzőként:

- a családok, háztartások alacsony munka-erőpiaci aktivitását,
- a roma származást,
- a generációs szegénységet, különösen a gyermekszegénységet,
- a rurális lakókörnyezetet határozza meg.

Az Európai Bizottság Európa 2020 Stratégiájának egyik kiemelt célterülete az aktív korúak (20-64 évesek) 75%-os foglalkoztatottsági szintjének elérése mellett, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem volt. Az Európai Unió célul tűzte ki, hogy 2020-ra legalább 20 millióval csökkenjen a nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élők, valamint az ezzel veszélyeztetettek száma. E referenciakereten belül Magyarország célértékként mintegy félmillió (450 ezer fős) csökkenést határozott meg.

A vállalatok, illetve a szegénység és kirekesztettség méréséhez az EUROSTAT három mutatószámot használ:

- a jövedelmi szegénységben élők számát,
- a rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők számát, valamint
- az anyagi deprivációban élők számát.

A fenti mutatók szerint szegénynek vagy kirekesztettnek tekintjük mindazokat, akik bármelyik – vagy egyszerre több – kategóriába tartoznak. Mélyszegénységben élőknek tekintjük, akik mindhárom kategóriába besorolhatók.

Magyarországon a társadalmi felzárkózás intézményesült megjelenése óta jelentősen csökkent a szegénység aránya, és 2019-re 1.099 ezer fős csökkenéssel bőven teljesítette az Európa 2020 Stratégiában tett vállalását. Mindamellet a foglalkoztatottság a koronavírus-járvány előtti utolsó időszakban (2020. I. negyedév) a 20-64 éves korcsoportban 75%-ra emelkedett.

A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2020-ig határozta meg a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának leginkább kitett célcsoportok – a romák, a mélyszegénységben élők és a szegénységben élő gyermekes családok – helyzetének javításával kapcsolatos intézkedések koncepcionális keretét. Az e dokumentumok alapjául szolgáló Európa 2020 Stratégia és a nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere szintén 2020-ig jelölték ki a stratégiai kereteket. A 2021-től 2027-ig terjedő új európai uniós programozási időszak forrásai igénybeviteléhez meghatározott feljogosító feltételek teljesítéséhez szükség volt a fejlesztési irányokat meghatározó dokumentumra, amely az Unió számára tájékoztatásul, míg a magyar program-megvalósítók részére iránymutatásul szolgál a kormányzat szakpolitikai szándékait illetően.

Ezen indokok hívták életre a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** megalkotását. Ez a dokumentum Magyarország legátfogóbb, a szegénység elleni küzdelmet és a roma népesség felzárkózását szolgáló stratégiája. Célja, hogy a társadalomtudományos kutatásokra, statisztikákra is tekintettel, bemutassa a szegénységgel összefüggő társadalmi problémákat, és a következő évtizedre kijelölje a szegénységből fakadó, a roma népességet fokozottan érintő társadalmi hátrányok csökkentésének főbb irányait.

A KSH adatai alapján 2016-ban 185 ezer ember, 2017-ben pedig 119 ezer ember élt Magyarországon mélyszegénységben.

Az elmúlt években átlagosan 110 ezer fő körülire tehető a mélyszegénységben élők száma Magyarországon. Ez komoly eredmény ahhoz képest, hogy tíz évvel ezelőtt ebben a célcsoportban még 400-500 ezer embert számlált a Központi Statisztikai Hivatal. Hazánkban a szegénység vagy társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett népesség száma a 2013. évi mélypontnak tekintett értékhez viszonyítva 2016-ra több, mint 850 ezer fővel csökkent.

A szegénység vagy társadalmi kirekesztődéssel leginkább veszélyeztetett társadalmi csoportot a roma népesség alkotja.

2016-ban a roma népesség 82,2% volt érintett a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatával, míg a nem roma népesség esetében ez az arány 24,5 % volt.

Magyarországon a 2011-es népszámlálás alkalmával 316 ezer fő vallotta magát romának. A 2023-as népszámlálás adatai még nem hivatalosak, a KSH általi feldolgozása folyamatban van.

A roma népesség Bács-Kiskun vármegyei, illetve kecskeméti létszámáról nincsenek pontos adataink, tekintettel arra, hogy az érintettek általában nem vállalják a nemzetiségi hovatartozásukat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1.számú táblázat - Jövedelmi helyzet Kecskeméten

Év	Az SZJA adófizetők száma Kecskeméten	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók Kecskeméten
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016.	51,77	30,21
2017.	51,68	27,44
2018.	52,03	24,52
2019.	52,19	23,00
2020.	51,72	22,55
2021.	52,8	21,4

Forrás: TEIR, BKVM-KH Foglalkoztatási Főosztály

A szegénységet az Európai Unió valamennyi tagállamában egységes mutatószámrendszer alapján számolják. Fő indikátora a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett népesség aránya (AROE, At Risk of Poverty or Social Exclusion) nevű mutató, amely együttesen vizsgálja a jövedelmet, az anyagi nélkülözést, valamint a munkaerőpiaci kirekesztődést. Ezek alapján az összetett mutató három részindikátort foglal magába:

1. relatív jövedelmi szegénység (olyan háztartásban élők aránya, ahol a nettó jövedelem nem éri el a medián jövedelem 60%-át.),
2. súlyos anyagi depriváció (olyan személyek aránya, akik meghatározott kilenc fogyasztási tétel közül legalább négyről anyagi okok miatt lemondani kényszerülnek),
3. nagyon alacsony munkaintenzitás (olyan háztartásban élők aránya, amelyekben a munkaképes korú -18–59 éves- háztartás tagok a lehetséges munkaidejüknek csak kevesebb mint ötödét töltik munkavégzéssel).

Szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettnek azokat tekintjük, akik a három dimenzió közül legalább egyben érintettek. **Általánosságban megállapítható, hogy leginkább a munkanélkülieket és az alapfokú végzettségűeket érinti a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata.**

Országosan, 2020-ban a Covid19-járvány gazdasági hatásai negatívan érintették a háztartások egy részének jövedelmi és munkaerőpiaci helyzetét.

A pandémia következményeként 2020-ban emelkedett a munkanélküliség, ami maga után vonta, hogy 45 ezer fővel nőtt a szegénység vagy a kirekesztődés kockázata által érintett munkanélküliek száma. Az alapfokú végzettségűek körében szintén jóval átlag fölötti volt a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya. Ezzel szemben a felsőfokú végzettségűek között ez a létszám jóval kevesebb volt. A szegénység vagy kirekesztődés kockázata által érintett nyugdíjasok száma nem változott.

A korcsoportos bontásokat tekintve a járvány a gyermekek szegénységi kockázatát növelte a legnagyobb mértékben, a szegénység által érintett 18 év alattiak aránya 2,5 százalékponttal nőtt 2019-hez képest. A 18–64 évesek és az idősek érintettsége lényegében nem változott, a nyugdíjasoké kismértékben csökkent.

2020-ban nőtt a regionális különbség a legfejlettebb és a legelmaradottabb régiók között. Közép- Dunántúlon (10,1%) és Nyugat-Dunántúlon (12,4%) csökkent a szegénység vagy kirekesztődés kockázata által érintett népesség aránya. A lakosság legalább egynegyede volt érintett ebben Dél- Dunántúlon (24,9%), Észak-Alföldön (25,0%), valamint Észak-Magyarországon (28,1%). Ezek a régiók valamennyi szegénységi dimenziót tekintve jóval átlag fölötti arányt mutattak 2020-ban. A jövedelmi szegénység 17 és 18% között szóródott, a súlyos anyagi depriváció Észak- Magyarországon volt kiemelkedően magas.

A szegénység vagy társadalmi kirekesztődés meglétének harmadik komponense, a nagyon alacsony munkaintenzitás-mutató a munkaszegénységet jelzi. A munkaintenzitás a 18–59 éves háztartástagok munkával töltött idejét méri. Azok a háztartások tartoznak a nagyon alacsony munkaintenzitásúak közé, ahol a munkaképes korú tagok a lehetséges munkaidejüknek kevesebb, mint 20%-át töltötték munkával a kérdezést megelőző évben.

A háztartások jövedelmi helyzete regionálisan jelentősen eltér.

A fővárosi háztartások jövedelmi helyzete a legkedvezőbb, emellett az átlagot csak Pest, illetve Nyugat- és Közép-Dunántúl régió jövedelme múlta felül. Budapesten az egy főre jutó éves átlagos bruttó jövedelem 2 millió 878 ezer forint volt, az országos átlag 1,3-szorosa. Észak-Magyarországon ez az összeg 1 millió 826 ezer forintot tett ki, 16,6%-kal elmaradt az országos átlagtól. Észak-Magyarországon volt a legkedvezőtlenebb a helyzet, itt a munkajövedelem 68,3%-ot képviselt, míg a társadalmi jövedelem 28,4%-ot, 5 százalékponttal magasabbat, mint országosan.

2022-ben a Dél-Alföldön a havi nettó jövedelem 284.195,-Ft/fő/hó, ellenben Budapesten 422.052,-Ft/fő/hó.

A jövedelmek nagyságának alakulása követi a települési hierarchiát. A megyei jogú városokban az egy főre jutó éves átlagos bruttó jövedelem 4,1%-kal meghaladta az országos átlagot, 2 millió 280 ezer forintot tett ki. A többi városban 6,0%-kal maradt el az átlagtól a fejenkénti összeg, míg a községekben 14,0%-os volt az elmaradás, szemben a 2019. évi 17,7%-kal.¹

A kecskeméti lakosok jövedelme Bács-Kiskun vármegye egyéb településeit tekintve általában magasabb, pontos adatokkal azonban nem rendelkezünk.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerőpiaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerőpiaci lehetőségeket kívánják elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

Egy térség munkaerőpiaci státuszának meghatározásában a foglalkoztatottsági mutatók mellett az inaktivitás mutatói is jelentős szerepet kapnak. A 3.2.1. számú táblázat a nemek szerinti rátát, míg a 3.2.2. számú táblázat a településen nyilvántartott állás keresőket mutatja be korcsoportok szerinti bontásban 2016-2021. között.

3.2.1. táblázat – A munkanélküliségi rátája nemek szerint

Év	Nyilvántartott kecskeméti állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016.	3,64	4,19	3,92%
2017.	3,09	3,63	3,36%
2018.	2,81	3,33	3,07%
2019.	2,94	3,34	3,14%
2020.	3,58	4,02	3,80%
2021.	2,81	3,24	3,03%

Forrás: TEIR, BKVM-KH Foglalkoztatási Főosztály

A nyilvántartott állás kereső férfiak és nők esetében évről évre enyhe „nőtlöbblet” mutatkozik. Azonban a 2016-os évhez viszonyítva minden évben (kivéve a 2020. évet) csökkent a regisztrált állás keresők száma mind a férfiak, mind a nők tekintetében.

¹ A háztartások életszínvonalára 2020 KSH elemzés

3.2.2. táblázat – Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott kecskeméti álláskeresők száma összesen	Év	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
	Fő összesen	2 957	2 522	2 271	2 287	2 730	2 147
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	121,00	94,00	89,00	95,00	92,00	67,00
	%	4,09%	3,73%	3,92%	4,15%	3,37%	3,12%
21-25 év (TS 038)	Fő	316,00	253,00	204,00	216,00	247,00	158,00
	%	10,69%	10,03%	8,98%	9,44%	9,05%	7,36%
26-30 év (TS 039)	Fő	325,00	238,00	249,00	241,00	279,00	192,00
	%	10,99%	9,44%	10,96%	10,54%	10,22%	8,94%
31-35 év (TS 040)	Fő	270,00	233,00	186,00	207,00	257,00	176,00
	%	9,13%	9,24%	8,19%	9,05%	9,41%	8,20%
36-40 év (TS 041)	Fő	340,00	306,00	225,00	251,00	293,00	178,00
	%	11,50%	12,13%	9,91%	10,98%	10,73%	8,29%
41-45 év (TS 042)	Fő	336,00	285,00	270,00	301,00	358,00	247,00
	%	11,36%	11,30%	11,89%	13,16%	13,11%	11,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	312,00	258,00	246,00	234,00	309,00	248,00
	%	10,55%	10,23%	10,83%	10,23%	11,32%	11,55%
51-55 év (TS 044)	Fő	314,00	261,00	249,00	217,00	261,00	239,00
	%	10,62%	10,35%	10,96%	9,49%	9,56%	11,13%
56-60 év (TS 045)	Fő	360,00	302,00	259,00	260,00	280,00	235,00
	%	12,17%	11,97%	11,40%	11,37%	10,26%	10,95%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	263,00	292,00	294,00	265,00	354,00	407,00
	%	8,89%	11,58%	12,95%	11,59%	12,97%	18,96%

Forrás: TEIR, BKVM-KH Foglalkoztatási Főosztály

A nyilvántartott álláskeresők száma évről-évre folyamatosan csökken, kivéve a 2020-as évet, 2021-ben volt a legalacsonyabb. Az adatok alapján elmondható, hogy a munkanélküliség nem érintette, illetve érinti egyformán az aktív korú népesség különböző korcsoportjait. A munkanélkülivé válással a leginkább veszélyeztetettek a 61 év felettiek.

3.2.3. táblázat – A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált kecskeméti munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016.	53,64	57,38
2017.	49,09	56,87
2018.	43,51	56,28
2019.	40,93	55,45
2020.	52,20	55,79
2021.	54,68	55,54

Forrás: TEIR, BKVM-KH Foglalkoztatási Főosztály

Foglalkoztatás szempontjából a 180 napnál hosszabb ideje állást kereső személy hátrányos helyzetűnek számít. Közülük is elsősorban az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességűek és fogyatékkal élők vannak nehezebb helyzetben. A grafikonból jól kitűnik, hogy a nők aránya túlsúlyban van a férfiak arányához képest. Az is látható, hogy mind a nők mind a férfiak száma az elmúlt 5 évben egy viszonylag állandó arányt mutat.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottságát az alábbi táblázat mutatja.

3.2.4. táblázat – Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint Kecskeméten

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016.	2 957	84	2,84%	902	30,50%	1 971	66,66%
2017.	2 522	90	3,57%	755	29,94%	1 677	66,49%
2018.	2 271	75	3,30%	676	29,77%	1 520	66,93%
2019.	2 287	60	2,62%	685	29,95%	1 542	67,42%
2020.	2 730	61	2,23%	738	27,03%	1 931	70,73%
2021.	2 147	58	2,70%	591	27,53%	1 498	69,77%

Forrás: TEIR, BKVM-KH Foglalkoztatási Főosztály

A regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlásából megállapítható, hogy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek aránya 60% feletti, 2020-ban elérte a 70%-ot. A 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségűek aránya 2-3%, és ez az arány az évek alatt minimális szinten változott.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

A mélyszegénységben élők, vagy azzal veszélyeztetett emberek körében a legszélesebb rétegeket aktív munkaerőpiaci részvételhez juttató foglalkoztatási forma a közfoglalkoztatás. Ennek célja, hogy hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű álláskeresők részére foglalkoztatási lehetőséget nyújtson, elsősorban a közfeladatok ellátásában való részvétel útján. További cél, hogy a közfoglalkoztatásban résztvevők bekerüljenek az elsődleges munkaerőpiacra. A kecskeméti adatokat mutatja be a következő táblázat.

3.2.5. táblázat – Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma Kecskeméten

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma Kecskeméten (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016.	1 250	824
2017.	1 130	636
2018.	939	404
2019.	876	252
2020.	1 882	188
2021.	401	171

Forrás: TEIR, BKVM-KH Foglalkoztatási Főosztály

Az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma – a 2020. évi kiugróan magas létszámát kivéve – folyamatos csökkenést mutat, és ez a csökkenő tendencia figyelhető meg a közfoglalkoztatottak átlagléttszáma esetében is. Ez a rendkívül jelentős létszám csökkenés azt jelzi, hogy az érintettek el tudtak helyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.

Kecskemét városában a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélye biztosított, mind a mobilitási, mind az információ elérésének szempontjából. A város földrajzi fekvéséből adódóan szerencsés helyzetben van abban a tekintetben, hogy Budapest és Szeged könnyen megközelíthetőek, az út- és vasúthálózat jól kiépített. A környékbeli kistelepülésekre, illetve azokról is jó a közlekedési lehetőség. A potenciális munkalehetőségekről, foglalkoztatási programokról az érintettek elsősorban a közösségi média felületein, internetes szakportálokon, a Munkaügyi Központ honlapjáról, a városi honlapról, a helyi újságokból szerezhetnek információt.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata az elmúlt években éppúgy, mint a jövőben is, próbálja biztosítani a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeit, melyek közül a legfontosabbak az alábbiak voltak, illetve vannak még folyamatban.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok

A munkaerő mobilitást elősegítő uniós pályázatok közül kiemelendő pl.: Hetényegyháza bekötése az M5-ös autópályába, vagy a TOP-6.8.2-15-KE1-2016-00001 azonosítószámú „Foglalkoztatási paktum Kecskeméten” című projekt.

A projekt közvetlen célja a megyei jogú városokban kialakításra kerülő foglalkoztatási együttműködések (paktumok), képzési és foglalkoztatási programok támogatása, tevékenységi körük, eredményességük, hatékonyságuk növelése, továbbá a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával történő bővítése, az álláskereső munkához juttatása.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Az oktatásból a munkaerőpiacra való kilépés esélyénél meghatározó tényező az iskolai végzettség. A munkaerőpiacon már hosszú évek óta a felsőfokú végzettséggel rendelkezők elhelyezkedési esélyei a legjobbak. A fiatalok továbbtanulási igényei is ennek megfelelően alakultak, viszont a felsőfokú végzettségük számának és arányának növekedésével egyre kevesebben és egyre rosszabb tanulmányi eredménnyel jelentkeznek a szakképző intézményekbe. Ennek következtében egyes szakmák esetében a felsőfokú végzettségűekből túlkínálat, míg a jól képzett, kiváló minőségű szakmunkásokból hiány van.

3.2.6. táblázat – Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma Kecskeméten

Év	Nyilvántartott kecskeméti álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott kecskeméti pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016.	2 957	253
2017.	2 522	179
2018.	2 271	143
2019.	2 287	144
2020.	2 730	134
2021.	2 147	91

Forrás: TEIR

A fenti táblázat a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők számát mutatja be. Összességében megállapítható, hogy a 2016. és 2021. évek közötti időintervallumban jelentősen csökkent a pályakezdő álláskeresők száma.

3.2.7. számú táblázat – Passzív foglalkoztatás – politikai eszközök – álláskeresők ellátásai

Év	Nyilvántartott kecskeméti álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016.	2957	3,94%	563	19,04%
2017.	2522	3,38%	585	23,20%
2018.	2271	3,07%	617	27,17%
2019.	2287	3,13%	686	30,00%
2020.	2730	3,80%	694	25,42%
2021.	2147	3,02%	671	31,25%

Forrás: TEIR, BKVM-KH Foglalkoztatási Főosztály

A statisztikai adatokból látható, hogy évről évre – a 2020. év kivételével – csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma. A nyilvántartott álláskeresőkből az álláskeresői ellátásban részesülők számában és arányában viszont növekvő tendencia rajzolódik ki.

f) munkaerőpiaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerőpiaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok

A Kecskeméti Szakképzési Centrum, több mint 6000 fős nappali és esti tagozatos tanulóival, évente 1000 főt elérő felnőttképzési tanfolyamaival, közel 700 dolgozóival, 9 iskolájával és kollégiumával, közel 47 ezer négyzetméter oktatási területével Bács-Kiskun vármegye legnagyobb képző központjává vált. Hatóköre kiterjed Bács-Kiskun vármegye északi, Pest vármegye déli, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye keleti és Csongrád-Csanád vármegye északi részének településeire. A Kecskeméti SZC széles képzési kínálatot biztosít mind az iskolarendszerű oktatásban és iskolarendszerű felnőttoktatásban, mind a felnőttképzésben. A szakképzés és a felnőttképzés átalakulása során 2020. évben több új lehetőség, feladat jelent meg a Kecskeméti Szakképzési Centrum felnőttképzési szolgáltatásaiban. Ezek között megtalálhatóak a felnőtteknek szóló pályaalkalmassági tanácsadás, karrier- és munkaerőpiaci tanácsadások is. Kiemelést érdemel az ingyenesen nyújtott képzések, szolgáltatások igénylésének lehetősége.

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatala Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztálya munka-, pálya-, álláskeresői tanácsadással segíti az arra rászorulókat.

g) *mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása*

Elsősorban közfoglalkoztatás keretében kerül rá sor, innen könnyebben tudnak továbblépni a civil, illetve közszférába. A közfoglalkoztatásról a HEP-ben részletesebb leírás található.

h) *hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén*

A Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata által működtetett intézményekben hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk. Amennyiben felmerül a diszkrimináció, ebben az esetben önkormányzatunk, illetve intézményeink megteszik a szükséges intézkedéseket. (Belső szabályzataik alapján.)

i) *digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei*

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségeiről a későbbiekben részletesen lesz szó az egyes címeknél.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások, és igénybevételükre vonatkozó adatok bemutatása

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata **Városi Szociális Közalapítványt** hozott létre, melynek fő funkciója a pénzbeli és szociális támogatások rászorulóik részére történő hatékony szétosztásának elősegítése. Olyan közösségek, családok segítése, akik szociálisan rászorulnak, illetve rendkívüli esemény kapcsán önhibájukon kívül kerülnek rendkívüli élethelyzetbe.

A szociális támogatásokkal kapcsolatosan általánosságban elmondható, hogy a fogyasztói árindex változást figyelembe veszik a szociális tárgyú önkormányzati rendeletmódosítások. A jövedelememelkedésekhez arányosan igazodik a jogosultsági jövedelemhatár. Az önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a támogatási formák iránti igényeket. Így – többek között – az önkormányzat a gazdasági környezetváltozás miatt a megemelkedett energiaárakra reflektálva, az állami támogatások mellett, további támogatásokat is biztosít.

A jelenleg hatályban lévő szociális ellátások, támogatások és egyéb lehetőségek Kecskeméten

A Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata által biztosított szociális ellátások, támogatások, és egyéb lehetőségek széleskörűek, melyeket az alábbi hatályos önkormányzati rendeletek szabályoznak.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 22/2015. (X.22.) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérletéről és elidegenítéséről (a továbbiakban: lakásrendelet)

- Önkormányzati bérlakások szociális alapon történő bérbevétele (lakásrendelet 18-20. §)

Önkormányzati tulajdonú bérlakás szociális alapon történő bérbe vételére az a rendeletben meghatározott személy jogosult, aki közvetlenül a kérelme benyújtását megelőzően legalább 3 éve kecskeméti bejelentett lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkezik, valamint akinek vagy a vele jogszerűen együtt költöző személynek a tulajdonában, használatában nincs beköltözhető lakás, családi ház, vagy forgalomképes építési telek, hétvégi ház, üdülő-telek.

- A nyugdíjasok házában lévő lakások bérbevétele (lakásrendelet 22. §)

A nyugdíjasok háza a nyugdíjasok, vagy az öregségi nyugdíjkorhatárt elért személyek határozatlan idejű elhelyezésére szolgáló több lakóegységet magában foglaló, az életkoruknak és egészségi állapotuknak megfelelő gondozást nyújtó lakóépület.

- Krízishelyzet miatti elhelyezés (lakásrendelet 22/A. §)

Az azonnali megoldást igénylő, az életet, testi épséget közvetlenül veszélyeztető helyzetben, amennyiben a kérelmező lakhatásának megoldása szükséges, a polgármester döntése alapján - a lakáshasznosítási javaslat módosítása nélkül - a KIK-FOR Kft. átmeneti elhelyezést biztosíthat önkormányzati tulajdonú lakásban.

- Szolgálati lakás lehetősége (lakásrendelet 25. §)

Egyes, a lakásrendeletben meghatározottaknak megfelelő személyek vehetik igénybe.

- Művésztelepi villa és műteremlakások (lakásrendelet 28. §)

Művésztelepi villa és műteremlakások (a továbbiakban együtt: művésztelepi villa) – nyilvános pályázat alapján – csak annak a nagykorú alkotóművésznek vagy működő alkotócsoporthoz adható bérbe, aki vagy amely a rendeletben meghatározott pályázati feltételeknek megfelel és alkotóművészeti tevékenységét hivatásszerűen gyakorolja.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 3/2015. (II. 19.) önkormányzati rendelete a szociális támogatásokról (a továbbiakban: szociális rendelet)

1. Az önkormányzat települési támogatást nyújt

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személy részére, és
- szociális alapszolgáltatás igénybevételeért fizetendő térítési díjhoz.

A települési támogatások igénylésének feltételeit a szociális rendelet 7-20/A. §-ai tartalmazzák.

2. Rendkívüli települési támogatás iránti kérelmet lehet benyújtani a következő esetekben

- a családot ért elemi kár esetén,
- ha a családban kizárólag nyugdíjjal, nyugdíjszerű ellátással, családi pótlékkal rendelkező személy él,
- ha a kérelmező hajléktalan,
- ha a kérelmező a kérelem benyújtását megelőző 30 napon belül büntetés-végrehajtási intézetből szabadult,
- ha a család egyik tagja 5 napot meghaladóan kórházi kezelésben részesült, a kérelmező eseti gyógyszerköltségeihez,

- az egészségbiztosítás által nem, vagy csak részben támogatott egészségügyi szolgáltatás vagy gyógyászati segédeszköz igénybevétele esetén, ha a szolgáltatás díja vagy a gyógyászati segédeszköz ára a szociális vetítési alap 30 %-át meghaladja,
- fűtési szezonban két alkalommal a fűtési költségek csökkentése céljából, amennyiben a kérelmező a kérelem benyújtásának évében a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások közül a tüzelőanyag költségeihez nyújtott települési támogatásban nem részesült,
- a gyermek születésével kapcsolatos kiadásokra,
- a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartása vagy a gyermek családba való visszakerülése érdekében,
- a szociális válsághelyzetben levő várandós anya részére gyermekének megtartása céljából,
- a gyermek iskoláztatásával vagy óvodai nevelésével kapcsolatos egyszeri kiadásokra,
- ha a családban egyidejűleg három vagy több gyermek született,
- elhunyt személy eltemettetésének költségeihez,
- a 18. életévét be nem töltött gyermek rotavírus vagy fertőző agyhártyagyulladás elleni védőoltásának költségeihez.

A rendkívüli települési támogatás részletes szabályait a szociális rendelet 21-23. §-ai tartalmazzák.

3. Az önkormányzati természetbeni támogatási formái

A természetbeni juttatás formái különösen az élelmiszerjuttatás, az élelmiszerutalvány, a vásárlási utalvány és a tüzelőutalvány.

4. Köztemetés, mely lehet 100%-os, illetve 50%-os támogatottságú a 25. §-nak megfelelően.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 3/2017. (III. 30.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről és térítési díjairól, a gyermekétkeztetés térítési díjairól, valamint a helyi szociálpolitikai kerekasztalról

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a rendelet hatálya alá eső személyek részére az alábbi személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat, valamint személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat biztosítja.

1. Szociális alapszolgáltatás

- szociális és népkonyhai étkeztetés (5. §)
- házi segítségnyújtás (6.§)
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (7. §)
- családsegítés (8. §)
- támogató szolgáltatás (9. §)
- közösségi ellátás (10. §)
- utcai szociális munka (11. §)
- nappali ellátás (12. §)

2. Szociális szakosított ellátás

- átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás (13. §)
- rehabilitációs intézményi ellátás (14. §)
- ápolást-gondozást nyújtó intézményi ellátás (15. §)

3. Gyermekjóléti alapellátás

- gyermekjóléti szolgáltatás (16. §)
- gyermekek napközbeni ellátása (17. §)
- gyermekek átmeneti gondozása (18. §)

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások színvonalának, hatékonyságának javítása, a szociális szolgáltatástervezési koncepcióban foglalt feladatok megvalósulásának, végrehajtásának figyelemmel kísérése érdekében helyi szociálpolitikai kerekasztal működik.

4. Gyermekétkeztetési térítési díj

A rendeletben meghatározott esetekben lehetőség van a térítési díjat csökkenteni, illetve elengedni. (28-29/A. §, 2. melléklet) A gyermekétkeztetésről a későbbiekben is lesz szó. (ld. Gyermekekre vonatkozó rész)

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 16/2023. (VI. 23.) önkormányzati rendelete a köztisztaságról és a hozzá kapcsolódó intézkedésekről

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj átvállalása a rendeletben meghatározott esetekben (6/A-6/B. §).

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 17/2022. (X. 13.) önkormányzati rendelete a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjra benyújtott pályázatok elbírálásának szabályairól

Kecskemét Megyei Jogú Város területén a lakóhellyel rendelkező, az önkormányzathoz a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjra pályázatot benyújtó felsőoktatási, valamint felsőoktatási tanulmányokat kezdeni kívánó hallgatókra terjed ki a rendeletben meghatározott esetekben. (1-4. §)

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 18/2021. (IV. 30.) önkormányzati rendelete az árva és félárva gyermekek részére biztosított nevelési és képzési hozzájárulásról

Az igénylés feltételeit a rendelet részletesen szabályozza. (3-9. §)

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 12/2016. (VI.30.) önkormányzati rendelete Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 12/2016. (VI.30.) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában lévő lakások lakbéréről (a továbbiakban: lakbérrendelet)

Szociális helyzet alapján megállapított lakbér mértékét a rendelet 1. melléklete tartalmazza.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 10/2016. (V.26.) önkormányzati rendelete a kedvezményes telekértékesítési programról

A rendelet hatálya az 1. mellékletben meghatározott területen kialakított önkormányzati tulajdonú építési telkek megvásárlásához történő vételárhátralék-kedvezmény biztosítására és az értékesítés feltételeire terjed ki.

Az igénybevétel részletes szabályait a rendelet 3-6 §-ai tartalmazzák.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 17/2008. (IV.28.) önkormányzati rendelete az iparosított technológiával épült lakóépületek energia megtakarítást eredményező korszerűsítésének, felújításának, valamint az egysatornás gyűjtőkémények felújításának támogatásáról

Az igénybevétel részletes szabályait a rendelet 1-10. §-ai tartalmazzák.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 12/2008. (III.31.) önkormányzati rendelete a házi szennyvízhálózat kiépítésének lakossági támogatásáról

A szociálisan rászorult személy a rendelet szabályainak (1-15.§) megfelelően benyújtott kérelmére az önkormányzat támogatást állapíthat meg.

A szociális rendelettel kapcsolatos várható módosításokról

A szociális rendelet 2024. január 1. napjától tervezett módosításával az önkormányzat továbbra is támogatni kívánja az alacsony jövedelmű lakosságot.

Olyan új, eddig nem támogatott pénzbeli hozzájárulást épít be, mely egyszülős családok számára szemüvegkészítést, valamint nagyobb értékű, fogyatékkal élők számára fontos eszközvásárlást támogat, amellyel tovább bővítheti azon személyek körét, akik az önkormányzattól támogatásra számíthatnak.

Az idei évben már megvalósult módosítások elsősorban a nyugdíjasok körének támogatásáról, az igények kielégítéséről szólt. A jövő évben bevezetni kívánt változások a lakosság egy olyan körét célozza meg, akik a mindennapi élet nehézségeivel vagy egyedül néznek szembe, vagy a mindennapi életben fogyatékoságuk okán kerülnek nehezebb helyzetbe. Az önkormányzatnak különösen nagy gondot kell fordítania arra, hogy a hétköznapi értelemben vett átlagostól eltérő, egyedi státuszban lévő családok, mint például az egyszülős családok, vagy a fogyatékkal élők, magasabb szintű odafigyelést kapjanak. Ezt célozza meg a rendelet-tervezet több módosítása is.

Annak érdekében, hogy az önkormányzat szándéka hosszú távon megvalósuljon, a támogatás valóban eljusson azokhoz, akik számára ez valódi segítséget jelent, szükséges a szociális rendeletben eddig alkalmazott jövedelemhatárok emelése is.

Ezen felül egyértelművé teszi a rendelet-tervezet azt a szándékot, hogy akár a családi státuszuk okán, vagy az egészségi állapotukból adódóan hátrányban élő családok kiemelt támogatásra lesznek jogosultak.

A szociális ellátások rendszere az elmúlt években átalakult. Az önkormányzat célja, hogy az adott élethelyzethez minél gyorsabban igazodjon, a szociális ellátásokhoz minél több rászoruló hozzáférjen, a támogatásokból széles kör részesülhessen.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a szociális támogatásokról szóló 3/2015. (II. 19.) önkormányzati rendeletében szabályozott pénzbeli és természetbeni ellátások célja, hogy segítséget nyújtsanak a Kecskeméten élő rászorulóknak.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

a) Lakás, bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat – A kecskeméti lakásállományról

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	50415	117	2,32	55,36	69,84	96,59
2017	50588	192	3,80	55,20	70,37	97,62
2018	51029	467	9,15	54,95	70,90	98,63
2019	51441	419	8,15	54,65	65,83	80,33
2020	52206	768	14,71	54,13	65,49	79,94
2021	52636	488	9,27	54,05	72,1	97,8

Forrás: TEIR, KSH, Tstar,

Kecskeméten a lakásállomány az elmúlt öt évben folyamatosan nőtt, az épített lakások száma 2020. évben kiugróan magas volt, de 2021. évben az épített lakások száma a felére csökkent.

év	bérlemény állomány db	szociális alapon kiadható	szociálisból nyugdíjasház	költség elven kiadható lakások	ktg. elv.-ből bérlőkijelölési jogú	piaci elven bérbeadható
2016	1428	554	89	874	41	
2017	1428	548	89	880	146	
2018	1371	511	89	860	147	
2019	1349	483	89	866	147	
2020	1328	493	89	835	147	
2021	1319	462	89	857	158	
2022	1271	444	89	827	158	
2023	1268	396	89	812	157	60

Forrás: KIK-FOR Kft.

A KIK-FOR Kft. a tulajdonos önkormányzattal kötött közszolgáltatási és megbízási szerződés alapján a megbízó tulajdonában lévő mintegy 1268 bérlakás, illetve az egyéb bérlemények teljes körű működtetési tevékenységét végzi.

Az ingatlankezelési feladatok ellátásának jogi alapjai: 1993. évi LXXVIII. tv. (Lakástörvény), Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének korábban már említett lakásrendelete, valamint a lakbérrendelet.

Az önkormányzat tulajdonában lévő szociális alapon bérbe adható lakásként hasznosított ingatlanok a városban elszórtan helyezkednek el, egy részük társasházakban, másik részük kertes, közös udvaros házakban található. Az önkormányzat célja ezen állomány fenntartásával, elsősorban a kevesebb jövedelemmel rendelkező, szegénységben, nem megfelelő lakhatási körülmények között élő személyek, családok lakhatásának biztosítása.

b) szociális lakhatás

A szociális lakhatás megnevezés társadalmi felelősségvállalásból fenntartott bérlakást takar, mely olyan személyek számára biztosít megfelelő lakhatási viszonyokat, akik arra rászorulnak.

A szociális lakhatás feltételeit ld. 3. 3 alcím. A lakásrendelet módosításának jellemzőiről is tartalmaz részeket a HEP. A bérlakás legfontosabb jellemzője, hogy lakhatást biztosít a rászorulóknak, és nem saját tulajdont.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat tulajdonában nincs lakás céljára kiadott nem lakáscélú helyiség.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság hajléktalan

Ld. 3.6 alcím.

e) lakhatást segítő támogatások

A fenti módszertani útmutató szerinti pontokat, illetve a várható rendeletmódosításokat (lakás- és szociális rendelet) a HEP részletesen tárgyalja.

f) eladósodottság

Magyarországon a háztartások eladósodottsága jelentős részben a lakhatási költségekhez kapcsolódik. Elsősorban tulajdonszerzéssel lehet kiszámítható, biztos lakhatáshoz jutni, sok háztartás viszont a tulajdonhoz jutást csak hitellel tudja megoldani. A hitel a jobb anyagi helyzetű háztartások számára hatásos, bár sok kötöttséggel járó segítség lehet. Az alacsonyabb jövedelmű háztartások számára viszont nagyon könnyen problémává válhat.

A lakás hitelezésen kívül a háztartási adósság, a lakás fenntartásának költségeihez kapcsolódik. Sokak számára gondot okoz a rezsiköltségek folyamatos fizetése. Bármilyen felújítást vagy korszerűsítést csak hitelből tudja megoldani sok család. Az eladósodás két fő forrása tehát a lakáshitelek és a lakásfenntartási költségek. (Habitat for Humanity, 2022)

- g) *lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása*

A külterületen élő kecskeméti lakosok változó körülmények között laknak. A közművekhez többnyire hozzáférnek, kivételt képez természetesen a csatornázás, de a bekötések folyamatosak a városban. A város belterületein kívül eső körzetek jellemzően mezőgazdasági művelés alatt állnak, sűrűtanyás és hobbikertes beépítés jellemzi őket. A város teljes területén a közszolgáltatáshoz való hozzáférés, a helyi és helyközi közlekedés megoldott.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a 218/2017. (X.26.) határozatával fogadta el a Kecskemét Megyei Jogú Város **Integrált Településfejlesztési Stratégiájának Módosítását**. Az említett dokumentumnak szerves részét képezi az **Anti-szegregációs Program**, amely részletes helyzetelemzést ad a városban található szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területekről, összefoglalja a város által az utóbbi években az antiszegregáció terén elért legfontosabb eredményeket. A városban található szegregátumokkal, szegregációval veszélyeztetett területekkel kapcsolatban határoz meg beavatkozási irányokat annak érdekében, hogy az ott élők életkörülményei és társadalmi integrációs esélyei javuljanak. A következőkben erre a dokumentumra alapozva mutatjuk be a kecskeméti telepek, szegregátumok helyzetét, összetételét, valamint az Anti-szegregációs Program prioritásait.

- a) *a telep, szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői)*

A szegregációs folyamatok alakulása Kecskeméten

A településkörnyezeti viszonyok miatt Kecskemét városában a szegregációs jelenségek országos viszonylatban és összességükben is közepesen enyhének tekinthetők. Ugyanakkor Kecskeméten is kialakultak azok a lakóövezetek, amelyek egymástól igen eltérő életszínvonalbeli, lakókörnyezeti és szolgáltatási szintet nyújtanak. Egyes városrészek nem kerülhették el a társadalom periferiáján élők beköltözését, a slumok kialakulását és a gettósodást sem. A slumosodás, földrajzi szegregálódás öngerjesztő folyamat is egyben: az ilyen közegből elköltöző, módosabb családok helyére – az alacsonyabb fenntartási költségek miatt – szegényebb, szociális problémákkal küzdő lakosok költöznek be, ezzel gyorsítva egyes városrészek leszakadásának folyamatát. A leszakadó városrészek lakosságának mindezen okok miatt szembe kell nézniük a kirekesztődés folyamatával. A jövedelmektől, a munkaerőpiactól, a szolgáltatásoktól és a társas kapcsolatoktól való elesés az egyének társadalmi részvételét akadályozva hozzájárul ahhoz, hogy az ilyen gondokkal küzdők számára az egyenlő hozzáférés lehetősége csorbul. Halmozottan hátrányos helyzetben élnek a kisebbségi, szegény, egyszülős családban nevelkedő, inaktív vagy tartós munkanélküli eltartóval rendelkező családokban nevelkedő gyermekek, akik egyúttal a város legvesélyeztetettebb társadalmi csoportját alkotják.

A szegregáció jelensége jórészt a múltban kezdődött, a szegregátumok a város különböző részeinek eltérő fejlődéséből, egyes területek elhanyagolásából, a közszolgáltatások kiépítésének elmaradásából vagy a népesség elöregedéséből alakultak ki. Ugyanakkor olyan új területi folyamatokat is megfigyelhetünk, mint például a legrosszabb helyzetben lévő társadalmi csoportok olcsó és leromlott tanyákra történő kiköltözése. A 2008-as válságtól kezdődően a jövedelmek közötti különbségek megnövekedtek, s ez tovább mélyítette a már korábban is meglévő társadalmi rétegek közötti szakadékot. Ezt a folyamatot egyes szakmacsoportok tekintetében ugyan enyhítették a közelmúlt komoly ipari beruházásai, de a lerobbant szegregátumok lakóinak életében ezek sem hoztak gyökeres változást. Míg a magasan iskolázott, jól képzett és több nyelvet beszélő emberek számos munkalehetőség közül választhattak, s növekvő jövedelmekről számoltak be, addig a társadalom egy jelentős rétegében az eladósodás és a munkahely elvesztése következtében a folyamatos lecsúszás jeleit láthattuk.

- b) a telepen/szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya*

Az Anti-szegregációs Program által meghatározott szegregátumok Kecskeméten

1. A Csap utca – Alma utca – Présház utca – Könyves Kálmán körút által lehatárolt terület

Lakónépessége: 81 fő

Rövid jellemzése: Az 1. sz. szegregátum Szeleifalu középső részén helyezkedik el, a város déli területén. A tömbben rossz állapotú, leromlott állagú épületeket találunk, ahol mutatkoznak a kiterjedt szegregációs folyamatok jelei. A terület idősödő szegregátumnak tekinthető, mivel a lehatárolt tömb átlagéletkora az öt szegregátum közül a legmagasabb (39,7 év). Az idősebb korosztály magasabb aránya a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők alacsony száma (7 fő) alapján is nyomon követhető. A terület szegregációs mutatója (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) a legmagasabb az öt szegregátum közül (52,9%). Szintén itt a legmagasabb a munkanélküliségi ráta (52%), valamint a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (40%).

2. A Hanság utca – Róna utca – Frankel Leó utca – Könyves Kálmán körút által lehatárolt terület

Lakónépessége: 124 fő

Rövid jellemzése: A 2. sz. szegregátum Szeleifalu keleti részén helyezkedik el, a város déli területén. A tömbben rossz állapotú, leromlott állagú épületeket találunk, ahol mutatkoznak a kiterjedt szegregációs folyamatok jelei. A tömbök lakónépessége a szegregátumok közül a legfiatalabb, az átlagéletkor 29,1 év. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma alacsony (9 fő), viszont arányuk a szegregátum lakónépességéhez viszonyítva már magasabb (6,66%), ami az öt szegregátum átlagának (6,8%) megfelelő. A rendkívüli élethelyzetre adott települési támogatás is a szegregátumok átlagához (3,5%) közelít (2,9%).

A szegregációs mutató az 1. szegregátum értékéhez közelít (51,4%), viszont a munkanélküliségi ráta (25%) és a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (16,2%) jóval alacsonyabb annál.

3. *A Zsinór utca – Szegedi út – Zöldfa utca – Mezei utca – Dankó utca – Puskás Tivadar utca – Gödröstemető utca – Új köz – Fazekas köz által lehatárolt terület*

Lakónépessége: 638 fő

Rövid jellemzése: Ez a szegregátum a belváros déli peremén, a Kossuthváros és az Erzsébetváros területén található. A területen keverednek a régi építésű, rosszabb állapotú kocka házak, amelyek lakhatóak, és a felújított, új, jó állapotú házak, de többnyire a régi építésű házak vannak túlsúlyban, közöttük pár igen rossz állapotú épülettel. A tömbök szegregációs mutatója magas (41,2%), és ugyancsak magasnak tekinthető a munkanélküliségi ráta (40,4%) és a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (29,3%) is. A szegregátumként lehatárolt lakótömbök népességének átlagéletkora alacsony, 30,5 év, az itt élő lakosság létszáma jelentős (638 fő). A rendkívüli élethelyzetre adott települési támogatás aránya az átlagot meghaladja (4,5%). Ezen adatok alapján is látható, hogy a 3. szegregátum a lehatárolt szegregátumok közül a kiemelt figyelmet érdemlő területek közé tartozik

4. *A Vasútvonal – Műkerti sétány – Kertész utca – Epreskert utca – Kiskunfélegyházai út által lehatárolt terület*

Lakónépessége: 333 fő

Rövid jellemzése: A szegregátum a belvárostól délre helyezkedik el, lakótömbjei jellemzően lakható, de nem túl jó állapotú házakkal jellemezhetők, amelyek között sok a régi, elhanyagolt épület. A terület szegregációs mutatója (51,4%) magas, nem sokban marad el a legmagasabb szegregációs mutatóval jellemezhető 1. szegregátumtól. A munkanélküliségi ráta (41,7%), valamint a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (32,7%) is itt a második legmagasabb a lehatárolt szegregátumok közül, amely adatok mutatják, hogy ezen a területen található a város legrosszabb helyzetben lévő lakótömbjei. A szegregátum a második legnagyobb lakónépességgel rendelkezik (588 fő), amelynek átlagéletkora (32,7 év) a szegregációs átlag (34,2 év) alatt van. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya magas (8,2%), valamint a lakhatásra (4,3%) és a rendkívüli élethelyzetre (6,7%) folyósított települési támogatás is ezekben a tömbökben a legmagasabb, nem csupán a városi, hanem a szegregátumok átlagát is meghaladó mértékben. Szintén meghaladja az átlagot a munkanélküliségi ráta (36,3%), valamint a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (32,5%). Az adatok alapján elmondható, hogy ez a szegregátum a lehatárolt térségek közül a legtöbb figyelmet érdemlő terület.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Az Anti-szegregációs Program által meghatározott szegregáció által veszélyeztetett területek Kecskeméten

1. *Vasvári Ferenc utca – Halasi út – Bánáti utca – Brassói utca által lehatárolt terület*

Lakónépessége: 72 fő

Rövid jellemzése: ez a tömb a város déli részén helyezkedik el, közvetlenül az 541-es számú út (Halasi út) mellett. A tömb tágabb térsége is a város kevésbé frekventált területei közé tartozik, ahol az alacsonyabb jövedelmű társadalmi csoportok a városi átlagnál nagyobb arányban rendelkeznek lakóingatlanlással. Ezzel együtt az épületek nagyrészt jó állapotban vannak. A szolid, külvárosias lakókörnyezettől el nem ütő, régi és újabb építésű lakóházakat vegyesen tartalmazó tömb rendezett képet mutat, előrehaladott szegregáció jelei nem fedezhetők fel.

A terület átlagéletkora az egyik legmagasabb a szegregáció által veszélyeztetett területként lehatárolt térségek közül (35,6 év), ami a terület előregedő népességére utal. Emellett mind a gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, mind a lakhatás, illetve rendkívüli élethelyzetre kifizetett területi támogatások által érintettek aránya a veszélyeztetett területek közül itt a legalacsonyabb.

Az a kép, hogy a szegregáció által veszélyeztetett területek között ez a lakótömb a legkevesebb problémával terhelt, a segélyezésen túlmutató adatokból is kitűnik. A terület szegregációs mutatója (30,2%) éppen felette van a rendeletben meghúzott lehatárolási küszöbnek, a munkanélküliségi ráta (23,1%) is viszonylag alacsony, a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya pedig 0%, ami ilyenformán természetesen a városi átlag (5%) alatt van.

2. Hajagos utca – Kistemplom utca – Erzsébet körút – László Károly utca – Csóka utca – Erzsébet utca által lehatárolt terület

Lakónépesség: 84 fő

Rövid jellemzése: a belváros déli peremén helyezkedik el. A lehatárolt két tömb utcaképe foghíjtelkekkel tagolt, régi, részben elhanyagolt állapotú épületeket mutat. Ugyanakkor a belváros közelsége pozitívan hathat a jövőben a tömbök megújításának szempontjából, hiszen ingatlanpiaci szempontból értékes területről van szó.

A terület átlagéletkora a veszélyeztetett területek közül a legmagasabb (40,6 év), ami mutatja az előregedést; ezzel párhuzamosan a különböző jogcímen kifizetett támogatások aránya alacsony, 1% körüli. A szegregációs mutató a veszélyeztetett területek közül az egyik legalacsonyabb (31,9%), valamint a munkanélküliségi ráta (24,2%) és a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (22,6%) sem tekinthető kiemelkedően magasnak.

3. Csáktornyai utca – Kuruc tér – Műkerti sétány – Kereszt utca által lehatárolt terület

Lakónépessége: 120 fő

Rövid jellemzése: a terület a belváros déli peremén, az Erzsébet és a Műkertváros között helyezkedik el. A tömb a Kuruc tér környéki, régi ún. „cigányváros” peremét jelenti, ahol a házak állapota a szomszédságában elhelyezkedő, szegregátumként lehatárolt tömbökhöz hasonló.

A területen élő lakosság átlagéletkora a veszélyeztetett területek átlagéletkoránál (35,4 év) magasabb (37,5 év), ezzel összefüggésben a gyermekszám feltehetően a többi területhez képest alacsonyabb, ami magyarázza a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők alacsonyabb arányát (3,9%). Ugyanakkor a lakhatásra, valamint a rendkívüli élethelyzetre kifizetett települési támogatások aránya a veszélyeztetett területek között itt a legmagasabb (mindkettő 4,5%).

A terület szegregációs mutatója közepesnek mondható (32%), míg a munkanélküliségi ráta (17,4%) valamennyi, szegregáció által veszélyeztetett terület közül itt a legalacsonyabb. Ugyanakkor a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (31,3%) az átlagot meghaladja.

4. Csokor utca – Szilfa utca – Szemere Bertalan utca – Klebelsberg Kunó utca által lehatárolt terület

Lakónépesége: 81 fő

Rövid jellemzése: a Műkertváros déli részén helyezkedik el. A lehatárolt lakótömb utcaképe vegyes, régi építésű, elhanyagolt, valamint felújított állapotú ingatlanokat egyaránt láthatunk.

A lakótömb szegregációs mutatója nem tekinthető kiemelkedően magasnak (32,7%). A munkanélküliségi ráta (30,3%) meghaladja az átlagot, viszont a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya az egyik legalacsonyabb (3,3%) a veszélyeztetett területek között. A területen az egykori szegregátumot a 2001-es népszámlálás óta Kecskemét városa teljes mértékben felszámolta. A lakótömbök jelenleg zömmel kellemes kertvárosi környezetben találhatók, többségében jól karbantartott házakkal.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az önkormányzat a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítja a városban az egészségügyi alapellátást, amelyek ellátási körzete lefedi a település egészét. Kecskeméten 22 házi gyermekorvosi és 47 felnőtt háziorvosi körzet működik, a rendelési időn kívül pedig a háziorvosi ügyelet biztosítja a folyamatos egészségügyi alapellátást a városban. A 0-18 éves korosztály számára 5 iskolafogászati praxis, 18. évtől 18 vegyes fogászati körzet, hétvégén pedig ügyeleti ellátás biztosítja a városban a fogászati ellátást.

Az egészségügyi alapellátás körében 2023. július 1-től a védőnői ellátás állami feladattá vált, az iskola-egészségügyi ellátásról viszont egyelőre az önkormányzat gondoskodik. 2024. január 1-jétől változások várhatók. A területi védőnői ellátás lefedi a település teljes közigazgatási területét, az iskola-egészségügyi ellátás a városban található valamennyi köznevelési intézményben biztosított.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás Kecskeméten

Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	53	25	37	n.a.	n.a.
2017	0	54	24	37	2 328	367,55
2018	0	52	24	37	2 178	362,36
2019	0	52	24	37	2 146	206,04
2020	0	52	24	36	1 988	200,33
2021	0	51	24	37	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR, KSH, Tstar

Az egészségügyi szakellátásokat a Bács-Kiskun Vármegyei Oktatókórház biztosítja. Az intézmény területi ellátási kötelezettséggel Kecskeméten kívül több, mint 50.000 lakos szakellátásáról gondoskodik.

A közgyógyellátás és az ápolási díj megállapítása a járási hivatalok hatáskörébe tartozik. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma az elmúlt 5 évben negyedével, míg az ápolási díjban részesültek átlagos száma közel felére csökkent, valószínűleg az állami támogatás alacsony összege miatt.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A megelőzés, egészségnevelés tevékenységét leghatékonyabban a védőnői és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. A védőnői ellátás kiterjed a nővédelemre, a várandós anyák gondozására, a gyermekágyas időszakra, a 0-18 éves korosztályra, a 18 év feletti középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevők megelőző jellegű, illetve egészségügyi alapellátás keretében szervezett iskola-egészségügyi ellátására és az általános iskolai korosztály felvilágosítására.

A területi védőnő a feladatait az ellátási területén lakcímmel rendelkező vagy életvitelszerűen tartózkodó érintett személyekkel kapcsolatosan köteles ellátni, míg az iskolai védőnő az általa ellátott oktatási intézményekben járó tanulók prevenció és szűrővizsgálatait végzi.

A védőnői feladatellátás állami átvétele miatt 2023. július 1-jétől a területi védőnők, majd 2024. január 1-től az iskolavédőnők is állami fenntartásba kerülnek.

Az önkormányzat és intézményei – az átszervezéseket követően is – szorosan együttműködnek a védőnőkkel, állami intézményekkel a lakosság, különösen a mélyszegénységben élők segítésében.

Kecskeméten az **Egészségfejlesztési Iroda** (továbbiakban: EFI) tevékenységi köre kiterjed az egész Kecskeméti járásra. Az EFI a prevencióra helyezi a fő hangsúlyt a lakosság egészségtudatosságának fejlesztésével, a fizikai és lelki egészség megőrzésével kapcsolatos szemlélet átadásával, amelyek hozzájárulhatnak az életminőség javulásához, és számos, az életmódból fakadó krónikus betegség megelőzéséhez.

Tevékenységi köre:

- Iskolai, óvodai egészségnapokat rendez (Pl. Mátis Kálmán Utcai Óvoda, Kecskeméti Református Pálmácska Óvoda, Kecskeméti Belvárosi Zrínyi Ilona Általános Iskola, Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola).
- Munkahelyi felvilágosító előadásokat tart, melynek keretében Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának dolgozói újraélesztéssel, illetve emlőszűréssel kapcsolatos ismereteiket bővíthették.
- Alzheimer Cafét rendez rendszeresen, melyeken felvilágosító előadásokat tart a demens betegek ápolásával, gondozásával kapcsolatosan és az érintettek lelki támogatását is segíti.
- Szűrővizsgálatokat és tanácsadásokat biztosít a népbetegséggé vált magas vérnyomás, cukorbetegség és elhízás veszélyeire való figyelem felhívásával.
- Testmozgást ösztönző szabadidős tevékenységeket szervez minden korosztály számára. Szenior örömtánc 65 éves kortól és szenior ülőtánc szervezése a kecskeméti idősotthonokban. Nordic Walking Klub, Gerinctorna Klub, tartásjavító torna a 18-64 éves korosztály számára.

További szűrővizsgálatokat biztosít a Bács-Kiskun Vármegyei Oktatókórház. A **Mamma Egészségügyi Zrt.** által a Bács-Kiskun Vármegyei Oktatókórházban üzemeltetett **mammográfiai szakrendelés a leghatékonyabb módon ötvözi az emlődiagnosztikai vizsgálatokat és gyógykezelést.** A digitális mammográfia a páciensről a legkisebb sugárterheléssel készít felvételeket, csökkentette a korábban nehezebben felismerhető kóros esetek számát.

Számos civil szervezet és alapítvány szervez – **Ölelő Kéz Ápolási és Hospice Alapítvány, Bács-Kiskun Megyei Kórházért Alapítvány, Alapítvány a Szívbetegéért, a Szívinfarktus megelőzésére** - Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának támogatásával különféle városrészi eseményeken szűrővizsgálatokhoz való hozzáférést és tanácsadást.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Óvodákban, iskolákban elérhető szolgáltatás, mint arról több helyen is esik szó a HEP-ben, továbbá a Bács-Kiskun Vármegyei Oktatókórház végez rehabilitációs szolgáltatást.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A kecskeméti közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjait a szolgáltatók figyelembe veszik, különös tekintettel a felsőbb szintű jogszabályokban meghatározottakra. Étkeztetésről a HEP-ben több helyen esik szó.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Ld. a 3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása fejezet.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat fenntartásában működő **Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága (ESZII)** által nyújtott alapszolgáltatások az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a családsegítés, a támogató szolgálat, az idősek nappali ellátása és az értelmi fogyatékosok nappali ellátása. Egyes ellátásokat, mint a családsegítés, az étkeztetés és a házi segítségnyújtás, a két önkormányzat megállapodása alapján, Városházán is biztosítja az intézmény.

Az **étkeztetés** keretében az ESZII gondoskodik azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről, akik azt önmaguk és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Étkeztetésben részesül az az igénylő is, aki kora vagy egészségi állapota miatt nem képes az étkeztetésről más módon gondoskodni.

A **házi segítségnyújtás** keretében az ESZII gondoskodik azokról az időskorú személyekről, akik önmaguk ellátására nem képesek, illetve azokról, akik az egészségi állapotuk miatt erre rászorulnak, ezt az ellátási formát igénylik és gondozási szükségletüket az intézményvezető megállapította. A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** 1999 óta működik a városban. A szolgáltatást jelenleg 120 készülékkel működteti az intézmény. E rendszer segítségével fenntarthatók a biztonságos életvitel feltételei, krízishelyzetben lehetőséget nyújt az ellátást igénybe vevő személynél történő gyors megjelenésre és segítségnyújtásra. Ez az ellátás országosan kiemelkedő, az állami **Gondosóra** program mellett is élő.

A **családsegítés** célja, feladata a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. E feladatot, több átszervezést követően, az ESZII egy központi telephelyen (a gyermekjóléti szolgálat és gyermekjóléti központ feladataival együtt, kihelyezett ügyfélfogadást is tartva), az Szt. és a Gyvt. rendelkezései alapján **Család-és Gyermekjóléti Központban** biztosítja. A feladatellátás 2022-től egy modern kor elvárásainak megfelelő, kiváló infrastruktúrával rendelkező épületben, a volt Rudolf-laktanya területén történik.

A **Támogató Szolgálat** speciális alapellátási feladatot lát el, amely a fogyatékos személyek lakókörnyezetükben történő ellátására jött létre. A szolgálat célja a fogyatékos személy önrendelkezésén alapuló önálló életvitelének megkönnyítése, elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása.

A **nappali ellátást nyújtó intézmények** tekintetében szintén jelentős szerepet vállal az önkormányzat intézménye, az ESZII. Az idősek nappali ellátása a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozására szolgál.

Az idősek nappali ellátása 2010. október 1-től 4 telephelyen 270 férőhellyel működik.

Az értelmi fogyatékosok nappali ellátása a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. 2019-ig a fogyatékosok nappali ellátását – az önkormányzat részéről – az Ipoly u. 1. szám alatti egyetlen telephelyen biztosította az ESZII (**MOSOLYSZIGET Értelmi Fogyatékosok Nappali Intézménye**). A szociális ellátórendszer bővítése kapcsán második telephelyként egy új nappali intézmény, a **CSODABOGÁR Autizmussal és Fogyatékkal Élő Személyek Nappali Intézménye** került felépítésre, amelynek köszönhetően az autizmus spektrumzavarral élők nappali ellátása is megvalósul.

Együttműködési megállapodás alapján, éves önkormányzati támogatás mellett az önkormányzati feladatellátásban nyújt segítséget a **HUMÁN-REHAB Közhasznú Egyesület**, amely 40 férőhellyen biztosítja a fogyatékkal élő személyek nappali ellátását.

Az önkormányzat 2015. január 1-jétől kezdődően kötött ellátási szerződést a Római Katolikus Főplébániával, amely a **RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat** keretében működő szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek nappali és közösségi ellátását, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátását biztosítja.

3.6.2. számú táblázat – Népkonyha Kecskeméten

Év	Népkonyhán naponta kiosztott ételadagok száma (db) ²
2016.	100
2017.	220
2018.	220
2019.	220
2020.	220
2021.	220

Forrás: intézményi adatok

Az önkormányzat a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesületen, valamint a Wojtyla Barátság Központ és Népkonyha** intézményeken, szerződéses alapokon biztosítja a népkonyhai étkeztetést. Az intézkedés célcsoportjai a hajléktalanok és a szociálisan hátrányos helyzetű személyek. A népkonyhai étkeztetés kihasználtsága éves szinten eléri a 100%-ot. A kliensek korösszetétele alapján emelkedett a fiatal férfiak és nők aránya.

A lakhatás tekintetében a népkonyha ellátottjai a hajléktalan szállókon, az utcán, szívdességi lakáshasználóként vagy igen rossz lakáskörülmények között élnek. A rendszeres jövedelemmel és lakással nem rendelkező, rossz mentálhigiénés állapotú emberek számára különösen fontos, hogy legalább naponta egyszer meleg ételhez jussanak. A téli hideg időjárás miatt szükséges, hogy az ellátottak számára biztosított étel magasabb kalória értékű, vitaminokban gazdagabb legyen az ellenálló-képességük fokozása érdekében.

Az egyes alapszolgáltatásokat önkormányzati intézményekben igénybe vevők számának változását a következő táblázat mutatja.

² Az önkormányzat szerződött és támogatott partnerein keresztül, úgymint Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület és a Wojtyla Ház Szociális Ellátó és Szolgáltató Nonprofit Kft. által valósítja meg

3.6.3. számú táblázat - Egyes alapszolgáltatásokban részesülők száma Kecskeméten
2015-2019 között

Év	étkeztetésben részesül		házi segítségnyújtásban	jelzőrend-szeres házi segítségnyújtásban	támogató szolgálat	idősek nappali ellátása	fogyatékosok nappali ellátása
	helyben vagy elviszi	lakására szállítják	részesül				
2015.	180	798	380	111	50	495	31
2016.	169	754	391	110	53	516	31
2017.	150	790	414	120	54	558	31
2018.	156	756	416	120	53	525	31
2019.	157	729	446	118	61	461	60
2020.	127	780	417	120	63	456	56
2021.	102	750	458	120	67	447	62

Forrás: KSH statisztika, intézményi beszámoló

Szakosított ellátások

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

Időskorúak átmeneti elhelyezését biztosító szolgáltatást két önkormányzati intézmény is nyújt Kecskeméten: a **Margaréta Otthonban**, illetve az **Őszirozsa Időskorúak Gondozóházában**. A két intézmény összesen 26 férőhelyen biztosítja az ellátást azon időskorú személyek részére, akik önmagukról betegségük miatt, vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

A **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület** ellátási szerződéssel 2011. június 1-jétől további átmeneti ellátásként hajléktalanok éjjeli menedékhelyét (39 férőhely) és hajléktalanok átmeneti szállását (13 férőhely) működtet. Az éjjeli menedékhely az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás. A hajléktalan személyek átmeneti szállása azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

Ápolást-gondozást nyújtó intézmények

Ápolást-gondozást nyújtó intézményi szolgáltatásokat nyújt az ESZII a **Margaréta Otthonban** (240 férőhely), valamint a **Levendula Idősek Otthonában** (26 férőhely).

A fogyatékosok bentlakásos ellátásának kötelezettsége 2013-tól kezdődően az államot terheli, így ettől az évtől az ESZII Kecskemét, Szent László város 1. szám alatti telephelyén működő fogyatékos részleg működését az állam külön megállapodásban rögzített 2016. szeptember 1. napjáig finanszírozta.

A **Platán Otthon** (idősek otthona 120 férőhely, fogyatékosok otthona 100 férőhely) 2016. szeptember 1. napjával állami fenntartásba került.

Az idősek otthonában elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek az ápolását, gondozását végzik, akiknek a gondozási szükséglete a jogszabályban rögzített mértéket meghaladja, egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel, de a gondozási szükséglettel rendelkező, 18. életévét betöltött személy is felvehető, aki betegsége miatt nem tud önmagáról gondoskodni. Ezen intézményekben a demens személyek elhelyezéséről külön gondozási csoportban kell gondoskodni, amely mindkét telephelyen biztosított.

g) drogprevenciós szolgáltatások

Kecskeméten a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat keretein belül működik a szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek nappali és közösségi ellátása, valamint a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása is.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata által működtetett intézményekben hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk. Amennyiben felmerül a diszkrimináció, ebben az esetben önkormányzatunk, illetve intézményeink megteszik a szükséges intézkedéseket. (Belső szabályzataik alapján.)

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Kecskemét kulturális színterei és fórumai egy sokszínű közösségi életet teremtenek. A város kulturális intézményrendszere teljeskörűen gondoskodik a jogszabályok által előírt kötelező és a helyi igényeket kielégítő kulturális szolgáltatásokról. Kiemelten fontosnak tartjuk a nyilvános könyvtári ellátást, a színházat, az előadó-művészeti szervezetek támogatását, a kulturális örökség helyi védelmét és a helyi közművelődés támogatását. A város kulturális szolgáltatórendszere több pilléren nyugszik. Az egyenlő esélyű kulturális alapellátás legfőbb biztosítója elsősorban a helyi önkormányzat. A civil szervezetek kiemelkedő szereplői a város társadalmi és kulturális életének. A civilek részvétele a feladatok megvalósításában is kulcsfontosságú.

A város közművelődési ellátórendszere hálózatos jellegű, üzemeltetője a **Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft.** (továbbiakban: Hírös Agóra). A településrészek közművelődési integrációjában részt vesznek azon civil szervezetek, amelyek közösségi színteret működtetnek, partnerségben az önkormányzatunkkal. A helyi közművelődés kiemelt feladatai: a hagyományápolás, a helyi értékek védelme, a civil társadalommal való együttműködés, valamint a közösségépítés.

A közművelődésnek meghatározó szerepe van a helyi társadalom életminőségének javításában, ennek egyik eszköze az élethosszig tartó tanulás feltételeinek biztosítása.

Robotika, virtuális valóság, automatizáció, mesterséges intelligencia ismeretterjesztésének új 2022-ben megnyílt helyszíne a kecskeméti **Digitális Tudásközpont**, amely interaktív, kulturális és tudományos centrumként működik a régióban.

A könyvtár és a fiókkönyvtárak olyan közösségi térként működnek, amelyek elmélyítik a közösség nemzeti és helyi kötődését. A könyvtári szolgáltatás széles rendszere hozzájárul a helyi esélyegyenlőség, az információhoz való hozzáférés megteremtéséhez, valamint az állampolgári jogok gyakorlásához. A könyvtári szolgáltatás megyei hatókörű központja a **Katona József Könyvtár**.

Kecskemét város közgyűjteményei a helyi közösségi emlékezet legfontosabb letéteményesei, nemcsak tudományos, hanem közművelődési intézmények is. A Kecskeméti Katona József Múzeum – vármegyei hatókörű városi múzeumként – a kulturális javak helyi védelmét biztosítja, és régészeti tevékenységét végezi a vármegye teljes területén.

A **Kecskeméti Arborétum** számos növényfajt mutat be. A Kecskeméti Arborétum fajmegőrző és egyéb szakmai programjai mellett közművelődési és ismeretterjesztési tevékenységet is végez, és változatos szabadidős, kikapcsolódási lehetőségeket biztosít.

A **Benkó Zoltán Szabadidőközpont** 174 hektáros fás-füves parkja és 40 hektáros tava csodálatos természeti környezetet biztosít a kilátogatók számára, ráadásul számos kikapcsolódási lehetőséget is kínál. A városban található parkban lehet sétálni, kocogni, tornázni, kosárlabdázni, röplabdázni, focizni, vagy épp bográcsolni, míg a tavon horgászni, wakeboardozni, kajak-kenuzni, és sárkányhajózni. A gyermekek számára a játszótér biztosít önfeloldozó szórakozást.

A **Kecskeméti Planetárium Művelődési Ház** regionális vonzáskörrel rendelkezik, kisplanetárium lévén, a befogadóképessége 60 fő. Az intézmény kiválóan alkalmas mindenekelőtt külön iskolai osztályok fogadására, és nekik speciális rendhagyó órák tartására. A Kecskeméti Planetárium Művelődési Ház elsődleges feladata az iskolai oktatást segítő szemléletes, látványos és a lehetőségekhez képest szórakoztató rendhagyó órák tartása.

A **Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház és a Ciróka Bábszínház** állandó társulattal rendelkezik. Saját bemutatóikon túl rendszeresen együttműködnek hazai és határon túli társulatokkal.

A **Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft.** magas színvonalú kortárs kiállításokkal ad teret helyi, országosan és nemzetközileg is elismert alkotóknak. Emellett fontos célja, hogy a képzőművészetten keresztül megszólítsa a társadalmat, s egyúttal közvetlen párbeszédet kezdeményezzen az alkotókkal is.

A **Leskowsky Hangszergyűjtemény** az ország egyetlen látogatható hangszergyűjteménye, mely Leskowsky Albert magángyűjtő hangszereiből és kezdeményezésére jött létre. Jelenleg közalapítványi keretek között működik.

A **Bozsó Gyűjtemény** Bozsó János festőművész képzőművészeti hagyatékának gondozását és bemutatását tűzte ki céljául. Emellett bemutatja az egykori festőművész magángyűjteményét is, amelyben a magyar néprajz és az európai iparművészet kiemelkedő tárgyi emlékei kaptak helyet a XV-XX. század elejéig tartó időszakból.

A kecskeméti **Biztos Kezdet Gyerekház** 2020. szeptembertől működő, a kisgyermekes roma családok gyermekeinek szocializációját vállalta fel. Az önkormányzati forrásból működő intézmény olyan szolgáltatást nyújt, amit önkéntesen vehetnek igénybe az anyukák. Célja pedig, hogy időben kezdje el a szegregációban élő gyerekek szocializációját. A gyerekház a Mezei utca és környékének olyan közösségi színtere, ahol a kisgyermekes családok a gyermekek fejlődését támogató környezetben találkozhatnak, megbeszélhetik gyermeknevelési, illetve egyéb problémáikat, szükség esetén szakember bevonásával.

Alapvető feladat a gyermekek szociális és érzelmi fejlődésének elősegítése, egészségének védelme, a segítségnyújtás a képességeik és készségeik kibontakoztatásához. Ennek érdekében napi rendszerességgel kínálnak a programban a gyermekek fejlettségéhez, életkorához igazodva mozgásos, énekes, mondókás, mozgásos, kézműves foglalkozásokat, a szülők aktív részvételével.

Az **Esély Központ Egyesület** másik fontos szereplője a roma gyermekek felzárkóztatásának. Többek között feladata a hátrányos helyzetű, elsősorban roma származású, gyermekotthonokban élő, fogyatékkal élő és a társadalom periferiájára szorult gyermekek és fiatalok számára Kecskeméten megvalósított „A Jövő Klub” elnevezésű rendkívüli oktatási és felzárkóztatási program működtetése, melyet az önkormányzat is támogat.

2023-ban átadásra került a megújult **Széchenyi István Községi Ház és a Hunyadvárosi Községi Ház**. Mindkettő intézmény egy-egy nagyobb városrészben található. A művelődési házak átadásával a kulturális és közösségi programokhoz való hozzáférés is biztosított. Mindkét épület akadálymentesített.

A közösségi házak megújult, modern környezetben várja az oda látogató fiatalokat, családokat és az idősödő generáció tagjait, közösségeit különleges programokkal és foglalkozásokkal, igazi intergenerációs elfoglaltságot biztosítva számukra.

A helyi kulturális, közművelődési szervezetek kiemelt figyelmet szentelnek a hátrányos helyzetű rétegek elérésére, támogatására.

Az Önkormányzat kulturális intézményrendszere

Ciróka Bábszínház

A Ciróka Bábszínház előadásai, programjai erőteljesen képviselik társulatuk azon meggyőződését, miszerint minden, amit nézőik elé tárnak, nem más, mint művészi formában megfogalmazott, lényegi mondanivaló a világról. Produkcióik valamennyi korosztálynak alapvető emberi értékeket, egyetemes morális és erkölcsi normákat közvetítenek. A Ciróka Bábszínház hitvallásához tartozik az esélyegyenlőség megteremtése.

Minden évben nagy hangsúlyt fektetnek a különböző korosztályok megszólítására. A négy éven aluliaknak első színházi élményt kínálva havi rendszerességgel tűztek műsorra saját előadásokat és vendégprodukciókat 2022-ben is. (Előadás szám: 12, nézőszám: 816 fő)

Az óvodások és az iskolások korosztályszerinti színpadra állításban láthatnak kortárs és klasszikus meséket. A karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó karácsonyi játékok az ünnepvárás közösségben megélt pillanataival és izgalmaival várja a látogatókat.

A Lázár Ervin program keretében Kemény Henrik VITÉZ LÁSZLÓ játékaival és a magyar vásári bábjáték hagyományával ismertették meg az első osztályosokat 2022-ben.

2022-ben a magyar népmesék színpadra állítása, a klasszikus és kortárs mesék feldolgozása az egyéni identitás fejlődését segítette, a kamaszoknak szóló ÁLLATFARM osztálytermi előadásuk a közösségben való szerepvállalást, az egyéni felelősségvállalást, az egyéni és társadalmi értékrend kérdéseit helyezte középpontba. (Előadás szám: 9, nézőszám: 515 fő)

A városi jelenlét (Házasság Hete, Tavaszi Fesztivál, Gyereknapi, Színjátszó Maraton, Bábszínházi Találkozó, Múzeumok Éjszakája, Színházak Éjszakája, Téli Fesztivál, Szent Család Plébánia Családi Nap) és a társadalmi szerepvállalás (Bács-Kiskun Vármegyei Oktatókórház Gyermekosztálya, gyereknapi rendezvénye, nyári tábora, Koraszülöttek Világnapja, Szoptatás Világnapja, Magyar Vöröskereszt, Biztos Kezdet Gyerekház, Egyszülős Központ) 2022-ben is fontos részét képezte a tevékenységüknek.

3 nap egy esztendő programsorozatuk három, kulturális ellátottság szempontjából szegregált település, Páhi, Ágasegyháza, Kaskantyú óvodásainak és iskolásainak biztosított kulisszajárással egybekötött színházlátogatást.

Örömmel fogadták a pályaorientációs nap alkalmából hozzájuk érkező általános és középiskolai csoportokat. A fiatalok érdeklődése a közösségi szolgálat tekintetében is megnövekedett, egyre többen élnek a színházuk által felkínált lehetőségekkel.

Családokat és kisközösségeket megszólító, szabadtéri programjaik során tapasztalhattuk előadásaik közösségformáló erejét. Hétvégi családi előadásaikhoz 2022-ben is kapcsolódtak olyan alkotó tevékenységek, közös játékok, amelyek a szülő-gyerek érzelmi és mentális kapcsolatát kívánták erősíteni.

Bérletes előadásaikon -az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően- a fogyatékkal élő és hátrányos helyzetű gyerekeket az egészséges nézőkkel együtt, integrálva fogadják. A pedagógusokkal együttműködve a színházi élmény iskolai feldolgozására is hangsúlyt fektetnek. A fiatalok tehetséggondozása színjátszó szakkör formájában, a városi diákszínjátszás támogatása a Színjátszó Maraton rendezvény biztosításával történik.

A mindenre kiterjedő tervezésnek köszönhetően a bérletszám a 2020-as (1232 fő) és 2021-es (4343 fő) adatok tekintetében további növekedést mutatott, valamint a bérleten kívüli előadások látogatottsága is kielégítő volt. A 2022. évi előadás szám elérte, a nézőszám megközelítette a pandémia előtti, 2019-es év szintjét.

2022-ben a színház 7 új bemutatót, 466 előadást tartott, a bérlettel rendelkezők száma 5165 db, a nézőszám 37808 fő volt. A Lázár Ervin Programban 32 előadáson 2544 néző vett részt.

Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház

A 2022-es évben a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház három játszóhelyén 14 új bemutatót tartott, amiből egy dupla premier (opera és balett) volt. Műfajokat és célközönséget tekintve továbbra is a lehető legszélesebbre kívánja tárni kapuit az intézmény, igazodva a nemzeti színházi minősítéséhez. A 2021/22-es évad sok szempontból szintlépést jelentett a színház életében. Az Elisabeth szuperprodukció elindított egy jelentős megújulást a közönség összetételében. Növekszik a távolság, ahonnan érkeznek a nézők és kialakult egy újfajta rajongás is a színház iránt. Társulatuk a vármegyei Petőfi Emlékbizottság tagjaként büszkén vállalta, hogy Petőfi Sándor egyetlen drámai művét színpadra állítja, ami főleg a fiatal korosztály körében lett nagyon népszerű. Első vidéki közsínházként mutatták be a Kőszívű musicalt, annak budapesti ősbemutatójával egy évben.

A gyermekeket egy ősbemutatóval várták 2022 ősszel, a Kököjszi és Bobojsza mesemusical volt műsoron. 2022-ben a tagozatok együttműködése a korábbi évekhez hasonlóan remek volt. 2022-ben a Katona József Könyvtárral az együttműködésük keretében nyilvános próbákat tartottak a Könyvtár nagytermében, amely felnőtteket és középiskolás csoportokat egyaránt vonzott.

A színház működését nagyban meghatározó előadások és próbák mellett egyre nagyobb számban jelentkező színházlátogató csoportokat is fogad az intézmény. Több programlehetőséggel csatlakoznak minden évben a Házasság Hete kecskeméti rendezvénysorozatához.

Nívós kiállításokkal, tematikus családi napokkal és kulisszajárásokkal, valamint nyári táborral ugyancsak törekednek megszólítani a különböző korosztályokat és társadalmi csoportokat.

Gondozzák és erősítik a civil szervezetekkel, alapítványokkal meglévő kapcsolataikat - különös tekintettel a fiatalokra. Minden évben megrendezik a Színházi angyal vagyok elnevezésű jótékonyági színházlátogatási projektjüket, mely keretében 5 előadásra egyenként 30 fős csoportokat látnak vendégül.

Ezenkívül 2022 novemberében jótékonyági előadást tartottak: a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház színpadán is bemutatkozott Vidnyánszky Attila A helység kalapácsa című előadása a Beregszászi Magyar Színház társulatának előadásában.

A színház három játszóhelyén 2022-ben 365 saját előadást tartott, amihez saját eszközparkját használta (hang- és fénytechnikai eszközök, bútorok), valamint az egyes előadások díszleteit, kellékeit, jelmezeit is főként helyben gyártja. A fogadott és nem székhelyen tartott előadásokkal együtt 373 előadást tartottak.

A konkrét előadások mellett a Kecskemét City Balett – a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház Tánctagozata – táncosai rendszeresen részt vettek a 2022. évben is különböző városi rendezvényeken, emelve azok színvonalát. (Város Napja, Prima Primissima Gála, nemzeti ünnepek stb.). A Kecskemét City Balett, mint színházi tánctagozat részt vesz számos Kecskemét város kulturális és művészeti életében meghatározó eseményen is a színház falain kívül is.

További esélyegyenlőséget és a fiatalokat támogató színházi program a 2022-ben indult Nemzeti Dobogó, a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház Dráma- és Színházpedagógiai Műhelye. Ebben lehetőségük van a fiataloknak a színházművészeti ismeretek elsajátítására, de talán még fontosabb, hogy fizikai és önismereti tapasztalatokat szereznek. Természetesen a tehetségek felkutatása is cél, többen a Dobogósok közül már epizódszerepekben megjelentek, megjelennek az előadásaikban. A műhelyt ma már az országosan elismert színházi neveléssel foglalkozó szervezetek között jegyzik.

A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház dráma- és színházpedagógiai műhelye 2022 nyarán nyári tábor hirdetését 10-14 éves, a színjátszás iránt érdeklődő, vers- és/vagy mesemondással foglalkozó, esetleg dráma tagozatos gimnáziumba készülő gyerekeknek. A tábornak nagy sikere volt. Ezenkívül 2022 folyamán a nézőik még teljesebb kiszolgálása érdekében tematikus kulisszajárásokkal (NézőKépző Kulisszajárás) egybekötött családi napokat szerveztek Színházi Szombat néven. Ezeknek a programoknak a sikere elképesztő. Hamar betelnek a helyek és sokan jönnek gyerekekkel. A kulisszajárások alatt alkalomadtán az éppen zajló próbákba is betekintheznek a résztvevők.

2021/22-es évadban a korábbi évekhez hasonlóan részt vettek a gyermekek színházba járását támogató Lázár Ervin Programban. A 3. osztályosok a Rigócsőr király című zenés mesét nézhették meg. Összesen 4273 fő gyermek és 423 kísérő vett részt. Az 5. osztályosok a Jegesmedve szerelmese című ősbemutatót nézték, összesen 4179 gyerekek és 395 kísérő létszámban. A Lázár Ervin Program teljes résztvevőinek létszáma 9267 fő volt.

A sokéves hagyományaikhoz híven ismét meghívták a téatrumba a környékbeli települések hátrányos helyzetű gyermekeit 2022-ben is. A települések önkormányzataival való együttműködés keretében idén is olyan gyerekek érkeztek a színházba, akiknek élethelyzete nem teszi lehetővé a színház meglátogatását. Ezeket a programokat igyekeznek minden évben megszervezni, ezzel is lehetővé téve az esélyegyenlőséget.

2022-es évadban összesen 12116 darab színházi bérletet adtak el és a színház Facebook követőink száma több mint 18000 fő.

Katona József Könyvtár

A 2022-es beszámoló adatait figyelembe véve a könyvtár minden korosztály számára nyújtott szolgáltatásokat, kiemelten figyeltek a fogyatékkal élők, a hátrányos helyzetben lévők és a nemzetiségek számára. A szolgáltatásaikat személyesen igénybe vevők száma még nem a pandémia előtti állapotot mutatja, de még így is sokan felkeresték a könyvtárat. Könyvtári programok, képzések száma 1606 volt, melyen 38.039 fő vett részt, ebből a gyermek és ifjúsági programok száma 1116 volt 24379 résztvevővel. A 14 éven aluliak közül 77487 fő kereste fel a könyvtárat, ami 36%-os emelkedést mutat a 2021-es évhez képest. 5260-an könyvtárrésszel lettek, ők 62.057 dokumentumot kölcsönöztek. Továbbra is népszerűek a mondókázó délelőtti és gyermekfoglalkozások, illetve a Robotépítők és a Könyvtári robotóra. Stabil tagsággal rendelkezik a Harry Potter klub, a Könyvtári Jedi Akadémia, de szép számmal növekszik a Sci-fi klub és a Beszéljünk róla! című tinilovagoknak szóló beszélgetőkör létszáma is. A fogyatékosokkal élőket IKT eszközök használatával, valamint akadálymentes szolgáltatásokkal is segítik.

2022-ben együttműködési megállapodást kötött a Könyvtár a látássérülteket támogató Kreatív Formák Alapítvánnyal.

A hátrányos helyzetűeknek kínált 61 programon 897 fővel foglalkoztak. Otthon Könyvtár szolgáltatás keretében 2552 db dokumentumot kölcsönöztek ki.

A nyugdíjas korosztálynak szervezett 136 programon, képzéseken 1001 főt sikerült elérni. 2022-ben is 24 településen 25 letéti állományt láttak el nemzetiségi könyvtári szolgáltatással. Spielblätter című német nemzetiségi játékokat Hajóson tartották meg. Egymás kultúrájának megismerése érdekében a KönyvtárMozi filmkínálatában található Cigánymesék sorozat epizódjait 2022-ben 49 alkalommal vetítették a Bács-Kiskun vármegyei KSZR településeken összesen 844 nézővel.

2023-ban Hírcse csacsogó anya-baba klub indult a Hírös Családmentor Egyesület vezetésével. 2023-tól a könyvtár feladatai közé tartozik a Forrás c. szépirodalmi, szociográfiai és művészeti folyóirat szerkesztése és megjelentetése is. A folyóirat célja a kortárs magyar irodalom közlése, az egyetemes magyar irodalmi hagyomány ápolása. A szerkesztőség feladata Kecskemét és a térség szellemi, kulturális, művészeti hagyományainak ápolása, irodalmi rendezvények, rendhagyó irodalomórák és kiállítások szervezése.

Kecskeméti Katona József Múzeum

Az intézményhez tartozó ingatlanok, gyűjtemények: Kecskeméti Katona József Múzeum, Szókraténusz Játékmúzeum és Műhely, a Cifrapalota Kiállítóhely, a Magyar Naiv Művészek Gyűjteménye, az Orvos- és Gyógyszerészettörténeti Gyűjtemény, valamint a Népi Iparművészeti Gyűjtemény.

Az intézmény továbbra is folyamatosan végez régészeti tevékenységet és a gyűjtemények gyarapítását célzó tevékenységeket.

2022-ben a látogatószám 35450 fő volt.

A **Cifrapalota Kiállítóhely** földszintje akadálymentesített, így kerekesszékekkel is megtekinthetők a tárlatok. Az intézmény rendszeresen fogadja a fogyatékkal élőket, mely szinte kizárólag csoportban és vezetéssel történik, csoportokra szabott programokkal.

A **Szórakáténusz Játékmúzeum és Műhely** újrarendezett kiállításában minden felirat két nyelven, magyarul és angolul olvasható. A kiállításban 7 db tablet került elhelyezésre, amelyek a bemutatott gyűjteményeket egészítik ki. Hallássérültek fogadásához a múzeumban indukciós hurok található. A látássérült vendégek számára műtárgymásolatokat, duplum játékokat biztosít az intézmény. Fizikai akadálymentesítés egyelőre nem megoldott az emeletre való feljutásban. A kézműves műhely folyamatosan fogad fogyatékkal élőket a foglalkozásokra. Elsősorban autizmussal élők látogatják rendszeresen a múzeumot, de látássérülteket és siketeket és nagyothallókat is fogad, minden esetben egyéni bánásmóddal.

2022-ben új weboldal fejlesztése indult el, melyet 2023 első felétől érhetnek el az érdeklődők. A fő cél a weblap akadálymentesítése volt, hogy a képességek szélesebb skálájával rendelkező emberek könnyen hozzáférhetnek az interneten elérhető információkhoz és funkciókhoz. A Múzeum arra törekszik, hogy minden – fogyatékkal élő vagy fogyatékkal nem élő – felhasználó számára egyenlő hozzáférést biztosítson az információkhoz, függetlenül az általuk használt eszköztől vagy szoftvertől, valamint attól, hogy milyen környezetben dolgoznak, hogy felhasználhassák az információkat, szolgáltatásokat és eszközöket.

A **Cifrapalota Kiállítóhely** kiemelt figyelmet fordít a kisgyermekes családok kulturális igényeire, élményszerű ismeretszerzésre, amely kreatív-alkotó családi napok formájában valósul meg. A tanév alatt a programok egy jelentős része a jeles alkalmakhoz kapcsolódik. A múzeum a Cifrapalota épületéből és kiállításaiából, műtárgyaiból kiinduló kézműves tevékenységgel összekötött meseelőadásokat hirdet meg óvodásoknak, a kisiskolásoknak pedig játékos, kreatív, múzeumi élményt biztosító foglalkozásokat. A kiállítóhely képviselte magát a városi gyereknapon, valamint gyermekprogramjaival csatlakozott az országos múzeumi rendezvényekhez. A hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő látogatók felzárkóztatását célzó kézműves foglalkozásokat, kiállítás látogatásokat többször az EGYMI Autista Centrum vette igénybe 2022-ben. A felnőtteknek számos szakmai program van egész évben. Az intézmény 2022-ben is bekapcsolódott a Múzeumok Éjszakája, a Kulturális Örökség Napjai és a Házasság Hete országos rendezvényeibe. Bob Dylan festményeiről szóló kiállítás egy zenei és gasztronómiai nappal zárt, családok, fiatalok és idősebbek részvételével. Évek óta népszerű az intézmény múzeumpedagógiai foglalkozásait népszerűsítő Utazó Múzeum. A felajánlott témák közül a jeles napokhoz köthető foglalkozásokat és Amiről a leletek mesélnek régészeti tematikájú foglalkozások a legnépszerűbbek.

A **Szórakáténusz Játékmúzeum és Műhely** programjainak az összeállításánál fontos szempont, hogy szélesebb közönséget szólítsanak meg. 2022-ben is folytatódott az Aprók Tánca programsorozat, illetve társasjátéknapi, játékos tárlatvezetések, bábelőadások, gyermekkoncertek várták az idelátogatókat. A zömében nyugdíjas pedagógusokból álló múzeumbarát csoport havonta tartja a Szórakáténuszban az összejöveteleket. És 2022-ben sor került a Kecskeméti Örmény Települési Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával az örmény kultúrát népszerűsítő programra.

Óvodás, iskolás és felnőtt csoportok számára előre egyeztetett időpontban múzeumpedagógiai és játékkészítő kézműves foglalkozások vannak, ahol főként természetes anyagokból készülnek az évkörnek és az ünnepeknek megfelelő játékok és egyedi kézműves alkotások. A nyári szünidei programokat 2022-ben 22 alkalommal vették igénybe a látogatók. Családok és egyéni látogatók körében volt népszerű. Az ingyenesen használható családi foglalkoztató „kék táskákat”, melyekben játékos feladatok segítik a kiállítás önálló befogadását bármikor igénybe vehetik a csoportok és a családok.

A **Népi Iparművészeti Gyűjtemény** feladata a magyar népi iparművészet tárgyi és szellemi dokumentumainak gyűjtése, megőrzése, dokumentálása, feldolgozása, nyilvánosság elé tárása.

A Zana-hagyaték megőrzése, kiállítása. Emellett a népi iparművészeti hagyományok szélesebb körű megismertetése céljából kézműves foglalkozások és bemutatók szervezése.

Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft.

A Hírös Agóra székhelye, egyben központi épülete egy magas technikai színvonalon működő központi, infokommunikációs tér, ahol egyrészt a mindenki által hozzáférhető információs pontok, másrészt az épület központi terében található multimédiás centrum biztosít lehetőséget a tájékozódásra.

A létesítmény egy olyan találkozási pont, ami a különböző terekben zajló folyamatok elvárható szervezettsége mellett feltételezi a spontaneitást, a társadalmi interakciót. A Hírös Agóra nyitott és átjárható, ugyanakkor a benne található mobilis térszerkezetekkel alkalmazkodik a mindenkori elvárásokhoz.

A Hírös Agóra központi épülete többgenerációs közösségi tér, amely lehetővé teszi a generációk közötti párbeszédet, elősegítve az életciklusok közötti specifikumok megértését és tolerálását. A létesítmény látogatóbarát, mert terei alkalmasak a spontán kialakuló és szervezett közösségek fogadására/befogadására akár kínált programok mentén, akár egyéb formában; a létesítmény alapvetően élményközpontú, mert megteremti az esélyt a közösségi akciókra, annak leghétköznapiabb megnyilvánulásaitól a legünnepebb és- művészibb megoldásokig.

A Hírös Agóra magas színvonalon látja el a kulturális törvény szerinti kötelező alapszolgáltatásokat.

A Hírös Agórában cél a helyi kulturális és közösségi erőforrásokra támaszkodó gazdaságfejlesztési folyamatok generálása; a kulturális turizmus, a kulturális vidékfejlesztés, a kreatív gazdaság és a közösségi gazdaság feltételeinek elősegítése, az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés biztosítása.

Fenti összefüggések mentén a Hírös Agóra képes kielégíteni a helyi társadalom mindazon szükségletét, amely arra irányul, hogy a városban és vonzáskörzetében is elérhetőek legyenek a legmagasabb szintű kulturális szolgáltatások, az öntevékeny alkotó közösségekből lehetőség nyíljon tovább lépni professzionális művészeti közösségekbe, az önművelést támogató képzési rendszerekből legyen átjárhatóság a formális oktatási struktúrákba. A Hírös Agóra tehát generációkon átívelő megoldásokat kínál az ismeretszerzés leghatékonyabb formáiban, továbbá információs és médiakommunikációs bázisként arra törekszik, hogy az elérhető információk mennyiségben és minőségben is teljesítsék a használói kör elvárásait.

Az intézményhez tartozik az Otthon Mozi, mely a vármegye egyetlen 3D-art mozijaként működik a Hírös Agórában.

A Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ fenntartásában működő Kecskeméti Szimfonikus Zenekar Bács-Kiskun vármegye egyetlen szimfonikus együtteseként fontos szerepet tölt be Kecskemét és a régió kulturális életében. A kamarazenétől a több száz előadót megmozgató koncertekig tudta kielégíteni a zeneszeretők igényeit a 2022-es évben. Élen járt Kecskemét város komolyzenei életének szervezésében, gyermek és ifjúsági programok megvalósításában és táncos produkciók létrehozásában.

A Kecskemét Táncegyüttes is a Hírös Agóra égisze alatt működik. Továbbra is fő feladatának tartja Kecskemét és környékének, a Kiskunság táncos és néprajzi hagyományainak minél szélesebb körben történő megismertetését.

A csoportjaikban tovább folyik a differenciált művészeti műhelymunka a 13 különböző tánc tudású és életkorú csoportban 330 fővel.

Az elmúlt évben a Hírös Agóra egységeiben több száz program valósult meg, a rendezvények és egységek személyes és online látogatottsága meghaladta a több százezer főt.

A Hírös Agóra a közösségi házainak hálóján keresztül segíti a nyugdíjas és ifjúsági szervezetek törekvéseit és rendezvényeik eredményes megvalósulását. Céljuk, hogy ezekkel a programokkal hozzájáruljanak az idősök életminőségének javításához és a fiatalabb generációk törekvéseihez, fejlődéséhez. A közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése négy telephelyen valósul meg a nyitott ifjúsági munka módszereinek alkalmazásával, a fiatalok és az őket támogató szervezetek formális és informális csoportjai, közösségei bevonásával.

Az intézményi egységekben a nyugdíjas és ifjúság csoportjai rendszeresen valósítanak meg közösségi rendezvényeket, amelyek széleskörű ismereteket, tájékoztatást, szórakozást nyújtanak a szépkorúaknak és a fiataloknak.

Biztosítják az információszolgáltatást, ingyenes Internet hozzáférést minden célcsoport számára.

A Hírös Agóra intézményegységeiben aktuális, helyi, naprakész információs segítséget nyújtanak a betérőknek. Több évtizedes múltra visszatekintő szolgáltatás az ingyenes tanácsadás. A Hírös Agóra tanácsadó munkatársai előre egyeztetett időpontokban állnak rendelkezésére az érdeklődőknek és a segítségre szorulóknak. Tanácsadóik szakterületükön kiváló munkát végző szakemberek, akik az alábbi területeken várják a hozzájuk fordulókat: EVS /Európai Önkéntes Szolgálat/, pályaválasztás, életvezetés.

Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft.

A Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek a Nemzetközi Kerámia Stúdió, a Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely, valamint a Katona József Emlékház munkáját fogja össze.

A **Nemzetközi Kerámia Stúdió** szolgáltatásaival kiemelten a szakmai, művészeti kutatás, az alkotások létrehozásának új irányait támogatja. A stúdió egész évben működő művésztelep, ahová a világ minden részéről, öt kontinensről pályázhatnak művészek. Oktatási centrum, hazai és külföldi egyetemek diákjait fogadja, feladata a kortárs kerámia-gyűjtemény gyarapítása.

A **Zománcművészeti Alkotóműhely** működési területén értékmegőrző, kísérletező, tanító, továbbképző feladatokat lát el, szem előtt tartva a művészek alkotói tevékenységének folyamatos támogatását. A művészek műveik felajánlásával gyarapítják a kortárs zománcművészeti gyűjteményt. Feladatai közé tartozik: zománcanyagok, cégek, címerek, jelvények, plakettek, zománcművészeti alkotások készítése.

A **Katona József Emlékház** feladata az íróhoz kötődő irodalmi örökség bemutatása, őrzése, ismeretterjesztő szempontú feldolgozása és közkinccsá tétele. Kecskemét város tárgyi és szellemi kulturális örökségének ápolása és terjesztése. Időszaki kiállítások, találkozók, konferenciák, rendhagyó irodalmi órák, irodalmi, helytörténeti kiállítások, egyéb közművelődési célú események rendezése.

A Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft. együttműködik a város oktatási és kulturális intézményeivel, civil szervezeteivel, 2022 ősze óta szoros kapcsolatot ápol a Nyugdíjas Szövetséggel is.

Kecskeméti Planetárium Művelődési Ház

A Kecskeméti Planetárium Művelődési Ház regionális vonzáskörrel rendelkezik, kisplanetárium lévén, a befogadóképessége 60 fő. Intézményük kiválóan alkalmas mindenekelőtt külön iskolai osztályok fogadására, és nekik speciális rendhagyó órák tartására.

A Kecskeméti Planetárium Művelődési Ház elsődleges feladata az iskolai oktatást segítő szemléletes, látványos és a lehetőségekhez képest szórakoztató rendhagyó órák tartása. A planetáriumban a tehetséggondozásnak több évtizedes hagyományai vannak, melynek egyik színtere a csillagászati szakkör. Egyéni érdeklődőknek szombat délutánonként előbb gyerekeknek, majd felnőtteknek tartanak előadásokat. Továbbra is meghirdetik a hétvégi mellett, hétközben keddenként és csütörtökönként 17 órára is az egyéni érdeklődőknek szóló programokat. Állandó és időszakos szakmai kiállítások is megtekinthetők a planetáriumban. A Kecskeméti Planetárium Művelődési Ház továbbra is végez a csillagászati ismeretterjesztő tevékenysége mellett egyéb kulturális feladatokat is.

Digitális Tudásközpont

A kecskeméti Digitális Tudásközpont európai uniós támogatásból kezdte meg működését 2022. április 1-jén Kecskeméten. Robotika, virtuális valóság, automatizáció, mesterséges intelligencia – a 21. század legmodernebb vívmányai, amelyek testközelből ismerhetők, próbálhatók ki a Kecskemétről és a régióból érkező érdeklődők számára. Az elsősorban iskolás korú gyermekeket és a felnőtt korosztályt célzó oktatási és szórakoztató központ a digitalizáció világába vonja be az érdeklődőket, tanulni kívánókat.

A tudásközpont eszközparkja lehetőséget biztosít a fentebb említett korosztályon túl az idősebb korcsoportok digitális tudásának fejlesztésére, illetve átképzésére is. A felnőttek, akár a nyugdíjas korúak számára egyaránt hasznos fejlesztési tevékenység végezhető, így segítve ezen korosztályok munkaerőpiaci kihívásainak leküzdését is.

2022-ben a kecskeméti Digitális Tudásközpont több mint 30 alkalommal, kb. fele-fele arányban fogadott iskolás, illetve nyugdíjas korú csoportokat digitális élménytúra keretein belül. A kiemelt figyelmet egyaránt élvezték azok az iskolák is, akiknek a heti egy digitális kultúra tantárgyon kívül más lehetőségük nem adatott meg az informatikával való ismerkedésre, valamint a nyugdíjaskort elérő felnőttek is. A központba történő látogatások alkalmával minden eszköz bemutatásra és kipróbálásra kerül. A fiatalok és az idősek digitális tudásának fejlesztése élménypedagógiai módszerekkel, szórakoztató módon történik, így segítve a digitális világban történő eligazodást. Az érdeklődési köröknek megfelelően rendszerint kiemelésre kerültek a digitális varró- és hímzőgép, az okosotthon eszközei és lehetőségei, valamint a 3D tervezés és nyomtatás szakmai területe.

Számos megkeresés érkezik a városi és a környékbeli iskolák részéről is, hogy kihelyezett, pályaorientációs foglalkozásokat tartsanak az adott iskola területén. Azon iskolák kiemelten érdeklődnek az ilyen jellegű szolgáltatásunk iránt, akik valamilyen okból nem tudnak rendszeresen részt venni a tudásközpont falai között tartott programokon. Ezen foglalkozásokon bár rövid ideig, de nagy számban tudnak részt venni diákok. A legtöbb esetben olyan intézményekbe tudnak ilyenkor eljutni, ahol a tárgyi feltételek kevésbé kedvezőek a digitális kompetencia fejlesztésére a megszokott tanítási napokon. 2022-ben három helyszínen többszáz gyerek találkozhatott velük. A tudásközpont eszközparkja és programkínálata kiválóan alkalmas ezen tárgyi hiányosságok ellensúlyozására.

A tudásközpont a nyári időszakban rendszeresen tart egy hetes időtartamú nyári szakköröket. A férőhelyek betöltése egyéni jelentkezés alapján történik, azonban minden évben egy hetet külön fenntartanak a nehezebb körülmények között élő gyermekek számára. 2022 júliusában a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató közvetítésének segítségével 12 nevelőszülőknél élő diák fejlesztette tudását a központ falai között. A gyerekek a Maker's Red Box tananyagcsomag Jövő városa nevű tematikáján vettek részt. Az egy hét alatt megismerkedtek a 3D tervezés- és nyomtatás, a lézervágás, a programozás, valamint az áramkörépítés folyamataival is. A foglalkozássorozat élmény- és alkotópedagógián alapszik, így a személyes gyakorlati megvalósítás kiemelt figyelmet kap.

A központot büszkén mutatják meg a városba érkező szakmai csoportoknak, településvezetőknek, cégeknek, külföldi vendégeknek.

Kecskeméten a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei általában biztosítottak, ugyanakkor a szegregátumok alapvető jellemzői közé tartozik, hogy a terület funkcionális ellátottsága szegényes marad, hiányoznak a közösségi létesítmények is. Mindezek tovább fokozzák a társadalmi elszigetelődést és szegénységet, ami egyrészt a meglévő épületállomány műszaki leromlásához, másrészt pedig akut társadalmi problémák felerősödéséhez vezethet.

Mindezen problémák a kecskeméti szegregátumokban is jelentkeznek, de mint az az egyes szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek rövid jellemzéséből is látható, nem azonos mértékben.

Általánosságban kijelenthető, hogy a szegregátumokban a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés nem kielégítő, ezen a területen vannak még fejlesztésre váró kihívások. Indokoltak tehát a jövőben is az olyan közcélú beruházások, amelyek hozzájárulhatnak a szegregált területek szociális rehabilitációjához, társadalmi felzárkóztatásához az életkörülmények javítása által.

A **Mezei utcai Közösségi Ház**, amelyet 2016. júliusa óta az **Egészséges Életmódért Hit és Sport Alapítvány** üzemeltet, a területről eddig teljesen hiányzó szolgáltatásokat biztosítja. Az igényesen kivitelezett épületben kialakított közösségi terek, a bennük igénybe vehető szolgáltatásokkal és a szakemberek által szervezett programokkal, eseményekkel, új funkciókat eredményeznek.

A közösségi ház és közvetlen környezete az említetteken túl hozzájárul a környék presztízsének növeléséhez, tevékenységével pedig elősegíti a közösségfejlesztést, a köznevelési felzárkóztatást, a helyi identitás erősítését, valamint az elvárt közösségi normák közvetítését, mely hozzájárulhat a roma csoportok eredményesebb társadalmi integrációjához.

Fontos lépés és eredmény a közösségi viszonyok fejlesztése terén, hogy 2020-ban Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata és az Egészséges Életmódért Hit és Sport Alapítvány közötti megállapodás értelmében megkezdődött a Mezei utca 34. szám alatt a **Biztos Kezdet Gyerekház** működése, működésének előkészítése (a koronavírus-helyzet következtében átmeneti késedelmet szenvedett), melyről korábban is volt már szó. Ennek a szolgáltatásnak a célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő prevenciós szolgáltatás biztosítása.

Sportprogramokhoz való hozzáférés Kecskeméten

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata – figyelemmel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvényben, valamint a Sportról szóló 2004. évi I. törvényben foglaltakra – Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének sportról szóló 23/2004. (VI.1.) önkormányzati rendeletben a helyi adottságoknak megfelelően fogalmazza meg sporttal kapcsolatos feladatait és kötelezettségeit, valamint a város sportkoncepciójában foglaltak megvalósításához szükséges feltételrendszert.

Kiemelt figyelmet fordít a gyermek- és ifjúsági sport (diáksport), a szabadidősport, az utánpótlás-nevelés, a verseny- és élsport, valamint a fogyatékkal élők sporttevékenységének erkölcsi és anyagi támogatására, a sportoláshoz szükséges létesítményrendszer működtetésére, fejlesztésére.

Az önkormányzat tulajdonában lévő sportlétesítmények igénybevétele esetében fontos szempontként szerepel azok lakosság számára történő szabadidősport, rekreációs célú használatának biztosítása. Az új létesítmények megvalósítása során kiemelt cél a mindenki számára nyitott sportterek, sportpályák létesítése.

Ennek a célnak a jegyében épült meg az **Országos Bringapark Program** keretében a Homokbánya és a Műkertváros városrészben két bringapark, az Országos Pályaépítési Program támogatásával három nagy- és öt kisméretű, valamint kettő óvodai műfüves labdarúgópálya, továbbá kihelyezésre került több köztéri sporteszköz (teqball asztal, streetball palánk).

A város legnagyobb sportkomplexumaiban (Műkertvárosi Sportcentrum, Benkó Zoltán Szabadidő Központ, Széktói Stadion, Atlétikai Központ) történő fejlesztések is a lakosság minél szélesebb rétegeinek kiszolgálását célozzák. A sportlétesítményekben egyre több sportág (íjászat, atlétika, lánbtenisz, sakk, kajak-kenu) kedvelői sportolhatnak.

Külön meg kell említeni a szatellit településeken történő fejlesztéseket (Katonatelepi Sportcentrum, Matkópusztai sportpálya).

A létesítmények kihasználtsága, a szervezett sportprogramok száma az utóbbi időben jelentősen megnövekedett, melyben nagy szerepe van a sportszervezeteknek, akik egyre több programot biztosítanak a lakosság számára. Kiemelkedő rendezvények a Iustitia Sport és Kulturális Egyesület által szervezett futóesemények, a Kecskeméti Első Sor Kerékpáros, Futó és Triatlon Sportegyesület és a Magyar Kerékpárosklub Kecskeméti Területi Szervezetének kerékpáros rendezvényei. Nagy népszerűsége tettek szert a lakosság számára meghirdetett sportakciók, melyek közül kiemelkedett a **Bringázz a munkába!** felhívás.

Az önkormányzat és a sportszervezetek a sportolási lehetőségek biztosításán túl nemzetközi és országos sportrendezvények szervezésével is igyekeznek megszólítani a város lakosságát. Évente visszatérő esemény a Gyermekotthonok Labdarúgó Európa Kupája, többször fogadtuk a **Tour de Hongrie** kerékpáros verseny mezőnyét és otthont adtunk az Uszonyosúszók IX. Világtalálkozásának.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások

Kecskemét alapvetően családias település, a konfliktusok megoldásában jelentős szerepe van a rendőrségnek, a polgárőröknek, illetve a közterületfelügyelőknek. Térfigyelő kamerák felhelyezésére lehetőségeinkhez mérten folyamatosan sor kerül, mely szintén segíti a prevenciót.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

A HEP-ben erről számos helyen szó esik.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

A városban 7 települési nemzetiségi önkormányzat működik: **Bolgár** Települési Nemzetiségi Önkormányzat, **Görög** Települési Nemzetiségi Önkormányzat, **Horvát** Települési Nemzetiségi Önkormányzat, **Német** Települési Nemzetiségi Önkormányzat, **Örmény** Települési Nemzetiségi Önkormányzat, **Roma** Települési Nemzetiségi Önkormányzat, valamint **Ukrán** Települési Nemzetiségi Önkormányzat.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a nemzetiségi egyéni és közösségi jogok érvényesülését, a nemzetiséghez tartozók érdekeinek kifejezésre juttatását, különösen az anyanyelv ápolását, őrzését és gyarapítását, továbbá a nemzetiségek kulturális autonómiájának megőrzését támogatja, együttműködik a települési nemzetiségi önkormányzatokkal.

Az önkormányzat biztosítja valamennyi települési nemzetiségi önkormányzat részére a működésükhöz szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

Az önkormányzat természetesen biztosítja a nemzetiségi önkormányzatok működéséhez szükséges Njtv. által előírt feltételeket.

A városban 2023. évben 5. alkalommal rendezték meg a **Nemzetiségi Bált** a nemzetiségi önkormányzatok. A rendezvény célja, hogy a Kecskeméten élő nemzetiségek hagyományaik, kultúrájukat, nyelvüket megmutassák egymásnak, a fiatalabb generációknak.

e) helyi lakossági önszerveződések

Az önkormányzat a Hírös Agórában biztosít helyet az önszerveződő kluboknak (bélyeg, tánc, sakk, stb.). Számos városrész szervez önálló programokat pl. Műkertváros, Katonatelep, stb.

A civil szervezetek is rendszeresen aktívak, ld. a HEP egyes részein kifejtve.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Kecskeméti Roma Nemzetiségi Önkormányzat fő célja a Kecskeméten élő hátrányos helyzetű roma kisebbség társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése, érdekeinek képviselete, érdekérvényesítése, képzése, oktatása, foglalkoztatása, munkaerőpiaci integrációjának elősegítése. Célja az itt élő romák integrálódásának elősegítése a többségi társadalomba, esélyegyenlőség elvű támogatás keretében, esélykiegyenlítési programok indítása.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata együttműködési szándékát és az együttműködés formáit megállapodásban³ rögzítette – úgymint a többi nemzetiségi önkormányzattal is – a Kecskeméti Roma Nemzetiségi Önkormányzattal. A megállapodás értelmében Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata ingyenesen rendelkezésre bocsátja a saját tulajdonát képező ingatlanának egyik helyiségét a Kecskeméti Roma Nemzetiségi Önkormányzat számára, ezzel biztosítva működési feltételeit.

Az Egészséges Életmódért Hit és Sport Alapítvány, valamint az önkormányzat között évente megújuló támogatási szerződés keretében az Alapítvány támogatásban részesül. A támogatás célja a Községi Ház működtetésének segítése, és az ezzel összefüggésben megvalósuló, a társadalmi felzárkózást elősegítő programok megvalósításának támogatása.

³ Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 172/2019. (XI.21.) határozata

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat a roma kultúra bemutatásához kapcsolódó kulturális programokon keresztül vonja be a nem roma embereket a roma kultúra megismertetésébe. A jövőbeni cél még több pályázat útján további kulturális ismertető program szervezése.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a mélyszegénységben élők alacsony iskolai végzettsége	a mélyszegénységben élők legalább alsó-középfokú végzettség megszerzésének elősegítése speciális, városi ösztönző rendszer kidolgozásával és alkalmazásával, ehhez szükséges általános iskolai végzettség megszerzésének elősegítése motivációs mentor programmal
továbbra is léteznek olyan szegregátumok vagy szegregációval veszélyeztetett területek a városban, amelyekre indokolt kiemelt figyelmet fordítani	komplex szociális, városrehabilitációs jellegű projektek megvalósítása
a mélyszegénységben élők életminőségének javítása érdekében egyaránt szükség van a köznevelés- és képzés, a lakhatás és lakókörnyezet-fejlesztés, a foglalkoztatás és felnőttképzés, az egészségügy és sport, a dropprevenció és bűnmegelőzés, a közösségfejlesztés, valamint a társadalmi szolidaritás és szemléletmód-váltás terén történő beavatkozások egyidejű megvalósítására	komplex társadalmi felzárkózási program megvalósítása az érdekelt szereplők minél szélesebb körének bevonásával és együttműködésével
társadalmi befogadás, együttműködés hiánya	befogadó és megtartó közösségek kialakítása, részvételük a városi rendezvényeken; további közösségi házak kialakítása, megvalósítása
roma nemzetiségi kultúra ismeretének hiánya, roma identitás megélésének hiánya, roma hagyományörzés hiánya	kulturális közösségfejlesztés kezdeményezése, megvalósítása, roma hagyományörző csoportok támogatása a városi rendezvényeken pl. gasztronómia, tánc bemutatása; zeneoktatás elősegítése
egészségtudatosság hiánya, szűrőprogramokon, prevenciós programokon való alacsony részvétel	Biztos Kezdet Gyerekház tanácsadást nyújt jelenleg, ennek a szélesebb körű részvételi ösztönzése szükséges

Az önkormányzat a mélyszegénységben élő és roma lakosság esélyegyenlőségének javítását két irányból, két tematikus beavatkozási formában kívánja elérni. Egyrészt társadalmi szintű programok, rendezvények, akciók keretében történő bevonással, másrészt célzott, pontszerű beavatkozások általi elérés, amely az épített környezet rehabilitációján, az intézményrendszerek infrastrukturális feltételeinek javításán alapul.

A célcsoport integrációját közvetlenül az önkormányzat infrastrukturális beavatkozásai, közvetve a különböző társadalmi szervezetek együttműködésén alapuló beavatkozások szolgálják.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekek védelmének jogszabályi alapját az Alaptörvény rendelkezései teremtik meg, figyelemmel a Gyermek Jogairól Szóló Egyezmény rendelkezéseire. A hivatkozott jogszabályok alapján került sor a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) megalkotására. A törvény elismeri egyebek mellett a gyermek mindenek felett álló érdekét. Előírja a szülők közös felelősségét a gyermek neveléséért és fejlődésének biztosításáért, a gyermek különleges védelmét a bántalmazás és elhanyagolás bármilyen formája ellen, biztosítja a szellemileg vagy testileg fogyatékos gyermek fokozott védelmét, a gyermek megfelelő életszínvonalhoz, egészséges fejlődéshez való jogát. A törvény célja, hogy a gyermek esélyegyenlőségének növelése érdekében megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a feladatra vállalkozó természetes és jogi személyek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel nyújtsanak segítséget a gyermeki jogok és érdekek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A rendelkezésre álló, a gyermekek jóllétével foglalkozó tudományos kutatások, felmérések, illetve a gyermekek és családjaik életkörülményeire vonatkozó statisztikai adatok árnyalt, gyakran elgondolkodtató tényeket és tendenciákat mutatnak. Ezek alapján elmondható, hogy a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása az egyik legfontosabb feladat.

2013 óta egyértelműen javultak a szegénységre és társadalmi kirekesztettségére vonatkozó, valamint az egyenlőtlenségi mutatók. A mélyszegénységben élők jelentős részét sikerült kimozdítani helyzetéből. A fenti beavatkozási területeken is javulás tapasztalható. A gyermekek jóléte érdekében a családi és a munkahelyi feladatok összeegyeztetését, a gyermekétkeztetés kiterjesztését, a koragyermekkori intervenció megerősítését, a veszélyeztetettség megelőzését és a már veszélyeztetett gyermekek nagyobb biztonságát, a szülői felelősség megerősítését, a hátrányos helyzetű gyermekek esélyei javítását szolgálja a program. A családi és a munkahelyi feladatok összeegyeztetésének támogatása kapcsán a gyermekek napközbeni ellátásainak további fejlesztése is megvalósult 2017-re. A stratégia célul tűzte ki a minőségi oktatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést, a hátrányos helyzetű tanulók iskolai előmenetelének támogatását.

Gyermekek napközbeni ellátása, bölcsődei ellátás, óvodák

Az önkormányzat elősegíti a társadalmi felzárkóztatást, az esélyegyenlőség megteremtését a kecskeméti gyermekek tekintetében is.

Kecskeméten a **Pressley Ridge Magyarország Alapítvány** komplex módszertani rendszere a Kecskeméti Belvárosi Zrínyi Ilona Általános Iskola Tóth László Általános Iskolájában, valamint három óvodában, a Ferenczy Ida Óvoda Juhász Utcai Óvodájában, a Ferenczy Ida Óvoda Mátis Kálmán Utcai Óvodájában és a Kálmán Lajos Óvoda Tündérvilla Óvodájában került bevezetésre.

A módszer az érzelmi zavarokkal küzdő gyermekek, fiatalok viselkedés és magatartási mintáinak újratanítására irányul. A figyelem azokra a gyermekekre fókuszál, akik olyan szociális környezetben élnek, amely késlelteti fejlődésüket, gyakran tapasztalható náluk a beilleszkedési és viselkedési magatartászavar.

Az általános iskola 2017-ben vezette be a magatartásmódosító módszert. A módszert több tanéven keresztül tanulták és formálták az iskola sajátosságainak figyelembevételével és mára a nevelőtestület sajátjává vált és az egész iskolában bevezetésre került. Az iskolai program lényege az életre nevelés, hogy ezáltal diákjaik olyan viselkedési mintákat sajátítsanak el, ami által a társadalom aktív és hasznos tagjaivá válhatnak. A program sikerességét mutatja, hogy az elmúlt tanévben az iskola tanulóinak 100%-a 8. osztály után középiskolába jelentkezett.

Az óvodákban 2022 áprilisában kezdődött a program bevezetése a teljes nevelőtestület képzésével.

A 2022/23-as nevelési évben megkezdtek a program adaptációjának kidolgozását, az óvodák saját arculatára formálását. A gyermekek tekintetében elkezdtek használni a szűrőeszközt, melynek eredményét jól tudják hasznosítani a gyermekjóléti vélemények megírásánál. Egyfajta tudásrendszerezést kaptak a szűrőeszköztől, strukturáltabban tudják megítélni egy-egy érintett gyermek helyzetét.

Az óvodapedagógusoknak szóló képzés nyomán tudatosabban próbálják megérteni a gyermekek viselkedésének okát és a nehezebb helyzetek hatékonyabb megoldásának lehetőségét.

Az óvoda dolgozói számára egyre érthetőbbé és nyilvánvalóbbá vált a traumatudatos szemlélet fontossága.

A programban eddig 150 kisgyermek és 26 óvodapedagógus és pedagógiai munkát segítő szakember vett részt.

Kecskemét területén három nagy, önkormányzati fenntartású óvodaegység található, a **Corvina Óvoda**, a **Ferenczy Ida Óvoda**, valamint a **Kálmán Lajos Óvoda**. A három intézmény 27 feladatellátási hellyel, ezen belül 110 csoporttal rendelkezik. Az óvodákba 2829 gyermeket tudunk fogadni. A 2023/2024. nevelési évben 2575 gyermek jár az az önkormányzati fenntartású intézményekbe.

Minden óvodában kiemelten fontos a gyermekközpontú, nyugodt, otthonos légkör megteremtése. A családdal együtt, a családi nevelést kiegészítve biztosítjuk az intézményekben a gyermek fejlődését. Célunk az inkluzív nevelés értékeinek közvetítése, a családi nevelés segítése, erősítése.

Az elmúlt évek során pályázati forrásoknak, valamint önerős beruházásoknak köszönhetően számos intézményben történt energetikai, vagy teljes felújítás. Az óvodák többsége egyszintes, könnyű az épületeken belüli közlekedés.

Az intézményekben rendelkezésre állnak a szakemberek, óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens, óvodapszichológus, fejlesztőpedagógus és utazó gyógypedagógus.

4.1.2. számú táblázat - Önkormányzati fenntartású óvodák adatai:

ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÁSÚ ÓVODÁK		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG 2023.		
Az óvodák telephelyeinek száma (db)	27	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	19	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	2829	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	110	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30	17:30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	25 nap/óvoda	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	246,5	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	246,5	0
Gyógypedagógusok létszáma	3	0
Dajka/gondozónő	166,25	0
Kisegítő személyzet	52	0

Forrás: Önkormányzat saját adatai

4.1.3. számú táblázat – Óvodai nevelési adatok Kecskeméten

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016.	3356	173	4 240	52	3 899	8	73	23
2017.	3381	175	4 276	51	3 968	9	80	23
2018.	3482	178	4 292	52	4 017	10	93	23
2019.	3450	178	4 319	52	4 021	10	91	23
2020.	3442	182	4 358	53	3 940	11	88	22
2021.	3455	182	4 487	55	3 907	11	90	21

Forrás: Helyi Vizuál Regiszter, Teir

Az általános iskolák, és egyéb köznevelési intézmények állami, egyházi, nem önkormányzati fenntartás alá esnek.

4.1.4. számú táblázat – Általános iskolák adatai Kecskeméten

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	33	452	32	21,28	9,03
2017	33	457	32	21,00	9,33
2018	31	463	32	20,98	9,37
2019	32	473	36	20,26	8,20
2020	31	467	36	20,36	10,04
2021	31	465	37	20,30	10,00

Forrás: TEIR

4.1.5. számú táblázat – A nyolcadik évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016.	1 139
2017.	1 191
2018.	1 137
2019.	1 271
2020.	1 311
2021.	1384

Forrás: TEIR

A kecskeméti gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek, hátrányos helyzet

A gyermekvédelmi hatáskörök 2013-as átalakítása óta – amióta a jogkörök jelentős része a jegyzőktől a járásokhoz került – ötvenezerrel csökkent a veszélyeztetettként nyilvántartott gyermekek száma, tehát ennyivel kevesebben kapnak segítséget a gyermekjóléti szolgálatoktól – (KSH elemzése).

2014-ben 139 ezer gyermeket tartott veszélyeztetettként nyilván a gyermekvédelmi rendszer. 2012-ben még 190 ezer, 2011-ben pedig 200 ezer gyermek minősült veszélyeztetettnak, vagyis három év alatt 30 százalékkal, 60 ezer fővel csökkent azoknak a gyerekeknek a száma, akiket kiemelt figyelemmel kísértek és gondoztak a gyermekjóléti szolgálatok. A védelembe vett gyerekek száma is hasonló arányban csökkent, három év alatt 29 ezerről 22 ezerre főre apadt.

A települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladata lett a gyermekjóléti szolgálat fenntartása, amelynek elsődleges szerepe van a gyermekeket veszélyeztető problémák megelőzésében, illetve megoldásában.

A 2014-ben a gyermekjóléti szolgálatok látókörébe került mintegy 140 ezer veszélyeztetett kiskorú. Az esetek 62 %-ban a környezeti problémát jelölték meg a veszélyeztetettség fő okaként. A kiskorúak közül 5 % bántalmazás, 17 % elhanyagolás miatt volt veszélyeztetett. A környezeti gondokon belül a nevelési problémák (21 %), a szülők és a család életvitele (21 %), valamint a családi konfliktusok (13 %) voltak a veszélyeztetettség vezető okai. Az alapproblémákhoz szinte minden esetben egyéb veszélyeztető tényező is járult, így egy-egy gyermeknél átlagosan akár három problémát is regisztráltak a szakemberek.

4.1.6. számú táblázat – Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint
Kecskeméten

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	52 310	57 806	110116	47,50%	52,50%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			3 268	2,97%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	8 674	8 242	16916	7,88%	7,48%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	1 706	1 679	3385	1,55%	1,52%

Forrás: TEIR, KSH, Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetettség megállapítása, illetve a gyermekek védelembe vétele a gyámhatóság hatáskörébe tartozik.

2016. január 1. napjától a családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással integráltan, egy szervezeti és szakmai egységben működik. Kecskeméten – a Kecskeméti Járásban – a család és gyermekjóléti szolgálatot az ESZII **Család- és Gyermekjóléti Központja** látja el.

Az elmúlt évek során az a tapasztalat alakult ki, hogy az ellátotti létszám - különös tekintettel a súlyosan veszélyeztetettekre - egyre magasabb volt, 2019-ben azonban csökkenő tendenciát mutatott. Az esetek összetettek (többszörösen hátrányos helyzet, alkoholizmus, munkanélküliség, szegénység, családon belüli erőszak, iskolai hiányzások, gyermekkori bűnözés, szabálysértés, illetve az utóbbi években megszorodott a súlyos magatartásproblémás gyermekek száma is), melyek gondozása nagyon sok munkát, időt és szaktudást igényel.

Az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa a kecskeméti gyermekfaluban, 24 férőhellyel működteti a **Kuckó Gyermekek Átmeneti Otthonát**, ahol a gyermek mellett kérelemre szülője is elhelyezhető.

A Kecskeméti járás vonatkozásában a védelembe vett és veszélyeztetett gyermekek számának alakulását az utóbbi esztendőben a következő táblázat mutatja be.

4.1.7. számú táblázat – Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek
Kecskeméten

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016.	439	n.a.
2017.	494	n.a.
2018.	499	n.a.
2019.	447	590
2020.	345	411
2021.	241	693

Forrás: TEIR, KSH Tstar

A nevelési és oktatási intézményekben az óvodai és iskolai szociális segítség új, kötelezően megvalósuló tevékenység, amely ágazatközi szinten biztosít szolgáltatást a nevelési-oktatási intézményekben a gyermekjóléti ellátórendszeren keresztül.

Az óvodai és iskolai szociális segítő olyan – óvodában, iskolában és kollégiumban tevékenykedő – szakember, aki elsődlegesen a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésével, szociális és kommunikációs készségek fejlesztésében, egészségfejlesztésben való közreműködéssel, prevencióval foglalkozik. Aktív résztvevője a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésének, illetve a felmerülő életvezetési, szociális problémák megoldásához nyújt segítséget az óvodák gyermekeinek, az iskolák tanulóinak, igény szerint a pedagógusoknak, a nevelő-oktató munkát segítő szakembereknek (pl. dajka, gyermekfelügyelő, pedagógiai asszisztens) és más szakembereknek (pl. iskolaorvos, iskolai védőnő, iskolapszichológus, iskolarendőr stb.), valamint a szülőknek egyaránt.

A tevékenységet Kecskeméten a Család- és Gyermejjóléti Központ biztosítja 2018. szeptember 1. napjától valamennyi nevelési-oktató intézményben. Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységének alapvető feltétele a két ágazat szakembereinek széles körű együttműködése. Ahhoz, hogy a szociális és a nevelési-oktató intézményben dolgozó munkatársak együttműködése eredményes legyen, arra van szükség, hogy ismerjék egymás tevékenységeinek kereteit, módszereit, valamint kialakítsák azokat az együttműködési eljárásokat, amelyek meghatározzák közös feladatvégzésüket.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.8. számú táblázat – Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek
Kecskeméten

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017.	2 059
2018.	1 624
2019.	1 240
2020.	1 104
2021.	821

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés, valamint jogszabályban meghatározott egyéb természetbeni támogatások és kedvezmények igénybevitelére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a gyámhatóság állapítja meg a Gyvt. szabályai alapján, a családban az egy főre jutó havi jövedelem, vagyoni helyzet és egyéb körülmények vizsgálatát követően.

A fenti táblázat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számát mutatja be 2017. és 2021. között.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2017. és 2021. között csökkenést mutat. Amíg 2017-ben 2059 gyermek részesült kedvezményben, addig 2021-re a számuk 821 főre csökkent.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 4. § f) pontja szerint az árvaellátás: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás.

Az árvaellátás főszabály szerint a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár. Amennyiben a gyermek oktatási intézmény nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytat, az árvaellátásra való jogosultság a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a gyermek 25. életévének betöltéséig meghosszabbodik. Az árvaellátásra jogosultság feltételeit Tbj. részletesen szabályozza.

4.1.9. számú táblázat – Árvaellátás Kecskeméten

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016.	401	421	822
2017.	372	393	765
2018.	353	368	721
2019.	331	362	693
2020.	314	349	663
2021.	304	362	666

Forrás: TEIR, KSH Tstar

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének 18/2021. (IV.30.) önkormányzati rendelete az árva és félárva gyermekek részére biztosít nevelési és képzési hozzájárulást. A rendelet 2022. február 11. napján történt módosítása lehetővé tette, hogy a 2020. március 1. és 2022. június 30. napja között elhunyt személyek gyermekei részére, a család anyagi biztonságának megőrzése érdekében, a család jövedelmi helyzetétől függetlenül, vissza nem térítendő juttatásként nevelési és képzési hozzájárulást biztosítson az önkormányzat. A 153 hozzájárulást a tizennyolc évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, a huszonhárom évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató, a huszonhat évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató vér szerinti gyermek, örökbe fogadott gyermek, mostohagyermek és a Ptk. szerinti gyermekvédelmi nevelőszülő által e jogviszonya keretében nevelt gyermek kivételével a nevelt gyermek tekintetében lehetett megállapítani, amennyiben az elhalálozás időpontjában a gyermek kecskeméti lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezett.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A Gyvt. 2015. évi módosítása jelentősen kiterjesztette a gyermekétkeztetésben ingyenesen, vagy normatív kedvezménnyel étkezők körét.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése értelmében az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Kecskeméten az önkormányzat által fenntartott, illetve működtetett bölcsődékben és óvodákban, valamint az állami, egyházi és civil fenntartásban működő köznevelési intézményekben megoldott a gyermekek étkeztetése. Az intézményekben többnyire külső szolgáltató biztosítja az étkeztetést. Minden szolgáltatónál lehetőség van diétás étkeztetés megrendelésére is.

Az intézményi étkeztetés statisztikai adatai az intézményfenntartók által adott információk szerint az alábbiak szerint alakultak 2022. évben.

Önkormányzati és állami fenntartású intézmények esetében ingyenes étkezés:

- bölcsődei ingyenes étkezés: 250 fő
- óvodai ingyenes étkezés: 1841 fő

- óvodai kedvezményes étkezés: 0 fő
- 1-8. évfolyam ingyenes étkezés: 666 fő
- 1-8. évfolyam kedvezményes étkezés: 1991 fő
- középiskolai ingyenes étkezés: 53 fő
- középiskolai kedvezményes étkezés: 220 fő

Egyházi, civil és egyéb fenntartású intézmények esetében ingyenes étkezés:

- óvodai ingyenes étkezés: 480 fő
- óvodai kedvezményes étkezés: 69 fő
- 1-8. évfolyam ingyenes étkezés: 15 fő
- 1-8. évfolyam kedvezményes étkezés: 682 fő
- középiskolai ingyenes étkezés: 5 fő
- középiskolai kedvezményes étkezés: 250 fő

Forrás: intézményfenntartó szervezetek

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete*
- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői*

Az ukrán válság nyomán az önkormányzat felkészült **az ukrán gyermekek** felzárkóztatásához szükséges lépések megtételére.

A Kecskeméten tartózkodó nem magyar állampolgárságú gyermekek azonos feltételekkel vehetik igénybe az óvodai, iskolai ellátást.

2022-ben külön óvodai csoportot biztosított az önkormányzat tolmács alkalmazásával a Mátis Kálmán Utcai Óvodában. Szeptember óta a tartózkodási hely szerinti körzetes önkormányzati óvodába járhatnak az ukrán gyermekek. Az iskolákban is kiemelt figyelmet biztosítanak zökkenőmentes nevelésükre.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Kecskemét szegregációval veszélyeztetett településrészeinek bemutatását a korábbi pontok tartalmazzák.

Kecskeméten a hátrányos helyzetűek felzárkóztatására, társadalmi bevonására szervezett programokat nemcsak az adott településrészen élők számára teszi az önkormányzat elérhetővé, hanem megpróbálja bevonni abba az egyéb településrészekben élőket is. A bevonásban a városban tevékenykedő szociális, gyermekvédelmi- és családsegítő intézmények mellett a civil szervezetek is segítséget nyújtanak. A szegregátum kialakult térbeli koncentrációja Kecskeméten elsősorban a múltban lejátszódott, spontán folyamatok eredménye, jelenleg érvényesülő területi szegregáció irányába mutató erőteljes hatások nem ismertek.

A szegregáció együtt jár az életminőséget alapvetően meghatározó feltételek színvonalának leromlásával. A szegénység kiterjedése és mélyülése túlnyomóan a roma családokat érinti Kecskeméten.

Számos kutatás igazolja, hogy a gyermekek jövőbeni esélyeit döntően meghatározza az, hogy milyen minőségű oktatásban részesülnek. A szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő roma és mélyszegénységben élő fiataloknak azonban számos tanulást akadályozó tényezővel kell szembesülniük: egészségi állapotuk rosszabb az átlagosnál, nem jutnak hozzá a készségeik fejlődéséhez fontos erőforrásokhoz. Mindezek elkerülése érdekében arra kell törekedni, hogy a fiatalok számára egyenlő esélyeket biztosítsunk az oktatás, az egészségügy, a munkavállalás és a lakhatási körülmények tekintetében.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői, a védőnő által ellátott települések, betöltetlen státuszok

A védőnők szerepe – mint azt korábban is említettük – kiemelten fontos a gyermekek megfelelő fejlődése szempontjából. A védőnői feladatellátás állami átvétele miatt 2023. július 1-jétől a területi védőnők, majd 2024. január 1-től az iskolavédőnők is állami fenntartásba kerülnek. A szakmai együttműködés azonban változatlanul fennmaradt és marad a házi gyermekorvosi körzeteken és a szociális intézményeken keresztül. Az infrastruktúrát az önkormányzat biztosítja.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma Kecskeméten

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016.	32	4545	142
2017.	33	4455	135
2018.	33	4525	137
2019.	34	4359	128
2020.	34	4299	126
2021.	34	4171	123
2022.	34	3945	116

Forrás: Helyi Vizuálregiszter

Megjegyzés: a táblázat a területi védőnőkre vonatkozó adatokat tartalmazza.

A területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet 3. § bekezdése szerint a védőnő feladata a nővédelem, a várandós anyák gondozása, gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban. A gyermekeket érintően újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása, az óvodákban a védőnői feladatok ellátása, köznevelési intézményekben a tanulók ellátása, a köznevelési intézménybe nem járó, otthon gondozott tanköteles korú gyermekek gondozása, a családgondozás, az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, valamint az egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában való részvétel. A szerteágazó, sokrétű tevékenység miatt is fontos a településen a megfelelő létszámú védőnő foglalkoztatása.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői, házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok

A házi orvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A házi gyermekorvos az ellátást a 14. életévét be nem töltött személyek számára biztosítja, de felkérésre a 14–18. év közötti személyeket is elláthatja. A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a házi orvos és házi gyermekorvos feladatkörébe tartozik az egészséges lakosság részére nyújtott tanácsadás és szűrés, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotának ellenőrzése, orvosi rehabilitációja, illetve szükség esetén szakorvosi vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való beutalása.

Kecskeméten 22 gyermek és 47 felnőtt házi orvosi körzet van jelenleg, vegyes körzet nincs városunkban. 2021. április 1-je óta egy gyermek házi orvosi praxis betöltetlen, mely körzetet az önkormányzat tartós helyettesítéssel működteti, a többi praxis egészségügyi szolgáltató által feladatellátási szerződés útján kerül ellátásra.

Csecsemő- és gyermekgyógyászati szakrendelés a Bács-Kiskun Vármegyei Oktatókórházban érhető el a lakosok számára.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás Kecskeméten

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016.	0	53	25	n.a.	n.a.
2017.	0	54	24	n.a.	n.a.
2018.	0	52	24	n.a.	n.a.
2019.	0	52	24	n.a.	n.a.
2020.	0	52	24	n.a.	n.a.
2021.	0	51	24	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR

c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényei, korai fejlesztés, rehabilitáció

A bölcsődés korúak korai fejlesztését és gondozását a Bács-Kiskun Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat nyújtja.

Az óvodás korú gyermekeknél a Bács-Kiskun Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat által végzett szolgáltatások köre a következőkre terjed ki:

- nevelési tanácsadás,
- logopédiai ellátás,
- tehetséggondozás,

- szakértői bizottsági tevékenység,
- óvodapszichológiai ellátás.

Az SNI-s gyermekek ellátását a bölcsődei és óvodai csoportokban integráltan végzik az intézmények.

Az önkormányzat támogatásával további gyógypedagógusok, pszichológusok, egyéb szakemberek pl. gyógytornász végzik a fejlesztést.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata különösen nagy hangsúlyt fektet arra, hogy – a szakemberekkel együttműködve – csökkentse a hátrányos helyzetű, marginalizált gyermekkorú lakóinak esélykülönbségeit. Különösen fontos a gyerekek egyenlő esélyének biztosítása annak érdekében, hogy felnőttként ők is a közösség teljes értékű tagjai lehessenek. Olyan kecskeméti polgárok, akik képzettségükkel, munkájukkal, teljesítményükkel, tehetségükkel maguk is hozzájárulhatnak a város gazdasági fejlődéséhez, élhetőségéhez és a közösség jóllétéhez.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások

A fenti célok elsősorban a gyerekek (és családjaik) szociális kompetenciáinak, tanultságának, iskolázottságának a támogatásával érhetők el. Ezt a folyamatot nem lehet elég korán elkezdni, ezért nyitotta meg a városban a kapuit 2021-ben a **Biztos Kezdet Gyerekház** (melyet már korábban is említettünk).

A Gyerekház célcsoportját az óvodába még nem járó 0-3 éves gyermekek és családjaik jelentik. A Gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő prevenciós szolgáltatás biztosítása. Ennek érdekében rendszeresen kerül sor beszéd-, nyelv-, kézügyesség- és mozgásfejlesztést elősegítő programokra, táplálkozási tanácsadásra, a néphagyományok és jeles napok tradícióinak ápolására, továbbá szülői fórumokra és képzésekre is.

A tanoda, mint fogalom a kilencvenes években jelent meg a magyar oktatásügy szókészletében. Kezdetben civil szervezetek karolták fel a kezdeményezést. A tanoda a tanulók számára, a szülők bevonásával, a diákok egyéni szükségleteit szem előtt tartva, az egész személyiségfejlődést elősegítő komplex szolgáltatásokat nyújt. A diákok iskolai lemaradásának és lemorzsolódásának megelőzésére az iskolai órákat követő tanulmányi és közösségformáló programokat kínáló tanodák hatékony eszközök. A csoportos főzés, étkezés, játékok, kirándulások és más közös programok erősítik a közösséget, pótolják a gyerekek szocializációjából adódó hiányosságokat. A gyerekek a tanodai programoknak köszönhetően olyan helyekre is eljuthatnak, ahová a családjuk önerőből nem tudná elvinni őket. (kirándulások) A legkisebb gyermekek hatévesek, míg a legnagyobbak már a középiskolai felvételi előtt állnak. A gyermekek általában minden esetben hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű családokból érkeznek.

Kecskeméten egyházi és civil szervezetek által működnek tanodák, melyek a speciális jellegű oktatáson felül adománygyűjtéssel, adományozással segítik a rászoruló gyermekeket, családokat. A Református Egyházközösség által működtetett **Hajnalcsillag Tanoda** elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, hátrányos helyzetű gyermekek számára nyújt önkéntesen igénybe vehető társadalmi felzárkózást segítő, prevenciós szolgáltatást.

e) *gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás*

A Gyvt. alapján a bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától harmadik, de legfeljebb negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig nevelhető és gondozható. A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni

a) ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll

aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,

ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és

b) a védelembe vett gyermeket.

Az elmúlt 5 évben Kecskeméten folyamatos volt a bölcsődék fejlesztése, felújítások, illetve teljes építkezések valósultak meg.

Kiemelt projektjeink:

- **Fürtöcske Bölcsőde** megépítése Katonatelepen
- **Bóbita Bölcsőde** megépítése Hetényegyházán
- **Katica Bölcsőde** megvalósítása Kecskemét-Homokbányán.

A meglévő bölcsődeink is korszerűsítésre kerültek, pl. **Aranyhaj Bölcsőde**, **Macs kacicó Bölcsőde**.

A bölcsődei pályázatok megvalósítása folyamatos, jelenleg a Pöttyös Bölcsőde (Klapka utca) építése zajlik.

Kecskeméten más szervezetek fenntartásában is működnek gyermekjóléti intézmények. pl.: Békabölcsi, Pitypang Bölcsőde, Kecskeméti Kerti Kuckó Családi Bölcsőde.

4.3.3. számú táblázat – Önkormányzati bölcsődék Kecskeméten

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016.	716	797
2017.	716	777
2018.	730	715
2019.	782	795
2020.	782	773
2021.	782	663
2022.	708 (a Pöttyös Bölcsőde felújítása miatt ennyi)	720

Forrás: intézményi adatok ESZII

2022-ben a Pöttyös Bölcsőde újjáépítése miatt jelentősen csökkent az engedélyezett férőhelyek száma. A bölcsőde elkészültével 56 férőhellyel fog rendelkezni.

- ***Macskacicó Bölcsőde (Árpádvárosi Bölcsőde):***

Férőhely kihasználtság, statisztikai adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 150 fő

Nyitvatartási napok száma: 226

Az éves kihasználtság a gondozott gyermekekhez viszonyítva: 75%

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2022. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos: 0 fő

13 hó - 24 hónapos: 22 fő

25 hó - 36 hónapos: 114 fő

37 hónapos és idősebb: 29 fő

- ***Csipcsirip Bölcsőde (Forradalom utcai Bölcsőde):***

Férőhely kihasználtság, statisztikai adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 102

Nyitvatartási napok száma: 225

Az éves kihasználtság a gondozott gyermekekhez viszonyítva: 70%

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2022. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos: 0 fő

13 hó - 24 hónapos: 34 fő

25 hó - 36 hónapos: 78 fő

37 hónapos és idősebb: 6 fő

- ***Csengettyűs Bölcsőde (Hunyadvárosi Bölcsőde):***

Férőhely kihasználtság, statisztikai adatok:

Az engedélyezett férőhelyek száma: 76

Nyitvatartási napok száma: 225

Az éves kihasználtság a gondozott gyermekekhez viszonyítva: 66%

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2022. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos: 0 fő

13 hó - 24 hónapos: 16 fő

25 hó - 36 hónapos: 51 fő

37 hónapos és idősebb: 19 fő

- ***Pöttyös Bölcsőde (Klapka utcai Bölcsőde):***

Férőhely kihasználtság, statisztikai adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 100

Nyitvatartási napok száma: 120

Az éves kihasználtság a gondozott gyermekekhez viszonyítva: 71%

2022. július 1-jétől megkezdődött a bölcsőde működésének átmeneti szüneteltetése az átépítési munkálatok miatt. A dolgozók létszáma lecsökkentésre került, részben a többi bölcsődébe kerültek áthelyezésre, részben pedig a megmaradt szakmai létszám átcsoportosításra került a Macskaticó Bölcsődébe. Az intézmény vezetősége törekedett arra, hogy minél zavartalanabb legyen a gyermekek és szülők intézményváltása. 2022 július 1-jétől 52 gyermek integrálódott a Macskaticó Bölcsőde 4 csoportjába. Emiatt az étkeztetéssel, illetve a gyermekek életkori összetételével kapcsolatos év végi adatok a Macskaticó Bölcsődénél jelennek meg.

- ***Aranyhaj Bölcsőde (Lánchíd utcai Bölcsőde):***

Férőhely kihasználtság, statisztikai adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 136

Nyitvatartási napok száma: 226

Az éves kihasználtság a gondozott gyermekekhez viszonyítva: 68%

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2022. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos: 0 fő

13 hó - 24 hónapos: 22 fő

25 hó - 36 hónapos: 52 fő

37 hónapos és idősebb: 13 fő

- ***Pöttömke Bölcsőde (Mátis Kálmán utcai bölcsőde):***

Férőhely kihasználtság, statisztikai adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 76

Nyitvatartási napok száma: 225

Az éves kihasználtság a gondozott gyermekekhez viszonyítva: 67%

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2022. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos: 0 fő

13 hó - 24 hónapos: 21 fő

25 hó - 36 hónapos: 53 fő

36 hónapos és idősebb: 14 fő

- ***Pillangó Bölcsőde (Széchenyi sétányi bölcsőde):***

Férőhely kihasználtság, statisztikai adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 90

Nyitvatartási napok száma: 227

Az éves kihasználtság a gondozott gyermekekhez viszonyítva: 68%

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2022. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos: 0 fő

13 hó - 24 hónapos: 26 fő

25 hó - 36 hónapos: 52 fő

37 hónapos és idősebb: 14 fő

- **Katica Bölcsőde:**

Férőhely kihasználtság, statisztikai adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 52

Nyitvatartási napok száma: 225

Az éves kihasználtság a gondozott gyermekekhez viszonyítva: 76%

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2022. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos: 0 fő

13 hó - 24 hónapos: 13 fő

25 hó - 36 hónapos: 32 fő

37 hónapos és idősebb: 12 fő

- **Fürtöcske Bölcsőde:**

Férőhely kihasználtság, statisztikai adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 26

Nyitvatartási napok száma: 77

Az éves kihasználtság a gondozott gyermekekhez viszonyítva: 60%

Gyermekek életkor szerinti megoszlása 2022. december 31-én:

20 hetes - 12 hónapos :0 fő

13 hó - 24 hónapos: 6 fő

25 hó - 36 hónapos: 19 fő

37 hónapos és idősebb: 1 fő

A Fürtöcske Bölcsőde új intézményként 2022. szeptember 1-jével kezdte meg működését Katonatelepen.

- **Bóbita Bölcsőde:** 2023. szeptember 1-jével kezdte meg működését.

f) gyermekvédelem

Kecskeméten a Gyermekjóléti Szolgálat 1997. év óta működik a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján, amely 2006. évtől **Gyermekjóléti Központként** működött. 2016. január 1-jétől Család- és Gyermekjóléti Központként Kecskemét járás településein a hatósági intézkedéssel járó feladatokat látja el, Kecskemét-Városföld közigazgatási területén pedig a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatást, valamint az ezzel járó törvényben meghatározott feladatokat végzi.

2022-től – mint már említettük – az intézmény átköltözött a volt Rudolf-laktanya területére, egy kulturált, korszerűen felújított épületben kapott új helyet. Minden feltétel adott a további kiváló szakmai munkára remek kollegákkal, vezetőkkel.

A **Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató** jelenléte Bács-Kiskun vármegyében és Kecskeméten szakmailag üdvözlendő. Az egyházi fenntartón keresztül ugyanis élvezhetik a kiemelt egyházi kiegészítő állami támogatást, ezáltal a finanszírozási hátterük erősnek mondható a nem egyházi fenntartású szervezetekkel szemben. A mentális gondozásban is erősek az egyházi fenntartású szervezetek, és a gondozás egyéb terén is kiválónak mondhatók. A szolgáltató fő profilja a térségben a nevelőszülői hálózat működtetése.

Az **SOS-Gyermekfalu** kecskeméti léte ugyancsak nagy érték. A világhírű és a világot behálózó szervezet legnagyobb és legfejlettebb – jelenleg is fejlesztés alatt álló – magyarországi egysége városunkban található. A szolgáltató a szakellátás keretében nevelőszülői hálózatot, utógondozói férőhelyeket, és lakásotthoni férőhelyeket is működtet a térségben, ellátva a normál és speciális nevelési igényű gyermekeket is.

A gyermekvédelmi szakellátásban meghatározó szerepet tölt be a **Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság**, amely állami fenntartóként gondoskodik az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat működtetéséről. A központon kívül lakásotthonok találhatóak, amelyek között vannak normál, illetve speciális nevelési szükségletű gyermekek részére fenntartott férőhelyek, utógondozói férőhelyek, valamint az ún. befogadó-otthoni férőhelyek is.

A családsegítés, szociális munka, család- és gyermekjóléti szolgálat célja a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, gyermekek és családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. A családsegítésben nyújtott szolgáltatások személyes szociális szolgáltatások, amelyek a szociális munka eszközeire és módszereire építenek.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Kecskeméten a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Kecskeméti Csoportja** - az önkormányzattal kötött ellátási szerződés keretében – **Családok Átmeneti Otthonát** működtet 21 férőhellyel. Ebben az intézményben helyezik el azokat a családtagokat (elsősorban nőket és gyerekeket), akik menekülni kényszerülnek otthonukból, vagy elvesztették otthonukat. A fenntartással járó költségekhez az önkormányzat támogatást nyújt.

Az SOS Gyermekfalu 2015. július 1. napjától megkezdte új szolgáltatását, az átmeneti gondozást krízishelyzetbe jutott gyermekek számára, mely lehetővé teszi a csecsemőkorú gyermekek édesanyjával való közös elhelyezését is. Ezzel az új intézménnyel a prevenciós munka is előtérbe kerül, amelynek célja a gyermek családból való kiemelésének elkerülése.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Sportprogramokról a 42. oldalon már részletesen esett szó.

Rendkívül fontos feladat a gyermekek helyzetének javítása és esélyegyenlőségük biztosítása terén az, hogy az önkormányzat, annak szakmai szervei és intézményei, valamint a helyi civil szervezetek együttesen biztosítsanak olyan színvonalas és hasznos szabadidős, szünidei programokat, amelyek hozzájárulnak a gyermekek jólétéhez és esélyegyenlőtlenségének csökkentéséhez.

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** szolgáltatásai közül kiemelendő a **MINI – NET**. Az ifjúsági klubhelységben különféle szolgáltatások állnak rendelkezésre, amelyeket a fiatalok ingyenesen vehetnek igénybe, pl. internet, csocsó, kártyajátékok, társasjátékok, kézműves foglalkozások, gitároktatás és egyéb közösségi programok.

Erre a klubra jellemző, hogy oldottabb hangulatban nyílik lehetőség bizalmas beszélgetésekre, a fiatalokat foglalkoztató problémák megbeszélésére. A **MINI-NET** szolgáltatásait napi átlagban 10-15 fő veszi igénybe.

A központ kirándulásokat és nyári programokat is kínál. Nagyon fontos, hogy a szegényebb háttérű gyermekek kikapcsolódjanak, új élményekkel gazdagodjanak, hiszen élethelyzetük nem teszi lehetővé, hogy rendszeresen nyaraljanak, kiránduljanak, és hasznosan töltsék el a nyári szünidőt. Erről a Család-és Gyermejkölési Központ munkatársai különböző színes programokkal gondoskodnak.

Egyéb civil szolgáltatók, egyházak által biztosított programok is megvalósulnak.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei)

A gyermekétkeztetés és szünidei étkeztetés a HEP-ben több alkalommal szerepel.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

A Benkő Zoltán Szabadidőközpontban 2023. év végén kerül átadásra az **integrált gyermekjátszóter**, mely szintén elősegíti az esélyegyenlőség megvalósítását, egymás elfogadását a kecskeméti közösségen belül. A játszóter célja, hogy közelebb hozza egymáshoz a fogatékkel élő gyermekeket és ép társaikat.

Az önkormányzat **tehetségdonozó programja** 2022-ben megújult és a Tehetségsegítő Tanács koordinálásával valósul meg.

Megyeszékhelyként Kecskeméten is több olyan intézmény található, ahol gyermekvédelmi státuszban nevelkednek a fiatalok. Ezeken kívül is számos hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű fiatal él városunkban. Ők – 16 és 24 éves koruk közt – mind az **Art-ravaló program** célcsoportját jelentik. Közülük is a társadalmilag legsérülékenyebbnek számító fiatalokat javasolt felkeresni, akiknek egy olyan egyedülálló képzési lehetőséget kínálhat a program, melyről túlzás nélkül állítható, hogy szinte az egyedüli esélyt jelenti számukra a társadalmi integrációra.

Fontos, hogy minél több olyan helyi intézményi, vállalati szereplő legyen bevonva a programba, akik elkötelezettek a társadalmi integráció fejlesztése iránt, illetve szellemi és anyagi javakkal hozzá tudnak járulni a program megvalósulásához.

Egyéb civil szolgáltatók, egyházak által biztosított programok is megvalósulnak Kecskeméten.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A Kecskeméti Megyei Jogú Város Önkormányzata által működtetett intézményekben hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk. Amennyiben felmerül a diszkrimináció, ebben az esetben önkormányzatunk, illetve intézményeink megteszik a szükséges intézkedéseket. (Belső szabályzataik alapján.)

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

Az egyes támogatások részletezésénél található erre vonatkozó részletes információ.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek köznevelési lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) *a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei*
- b) *a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások köre és jellemzői a tanulólétszámhoz viszonyítva*
- c) *hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek*

A Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata által működtetett intézményekben hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk. Amennyiben felmerül a diszkrimináció, ebben az esetben önkormányzatunk, illetve intézményeink megteszik a szükséges intézkedéseket. (Belső szabályzataik alapján.)

- d) *az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések*
- e) *előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások*

A módszertani útmutató szerinti fenti pontok az anyagban történő részletes kifejtése megtörtént a rendelkezésünkre álló adatok alapján.

Sajátos nevelési igényű gyermekek Kecskeméten

Az Nkt. 4. § 25. pontja értelmében sajátos nevelési igényű az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Kecskeméten a Kecskeméti Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola, Kollégium, Gyermekotthon és Szociális Intézmény, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben (a továbbiakban: Kecskeméti EGYMI és Gyermekotthon) látják el a sajátos nevelési igényű gyermekeket speciális óvodai csoportokban, egyéb köznevelési intézményeinkben pedig integráltan (mint ahogy arról korábban már volt szó.)

A Kecskeméti EGYMI és Gyermekotthon 7 óvodai csoportot működtet különböző sérüléssel élő gyermekek számára. Az EGYMI **Autizmus Centruma** ugyancsak biztosít három csoportban óvodai ellátást autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek számára Kecskeméten.

A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális nevelési igényeik szerinti általános iskolai, továbbá készségfejlesztő speciális szakiskolai oktatásban való részvételének lehetőségét szintén a Kecskeméti EGYMI és Gyermekotthon biztosítja. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésén-oktatásán túl 2010 szeptembere óta fejlesztő iskolai nevelés-oktatás is működik súlyosan halmozottan sérült gyermekek számára.

4.4.1. számú táblázat: Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek
Kecskeméten

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016.	3 899	235	6,03
2017.	3 968	187	4,71
2018.	4 017	157	3,91
2019.	4 021	64	1,59
2020.	3 940	54	1,37
2021.	2670	104	3,89

Forrás: TEIR

4.4.2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók
Kecskeméten

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016.	9627	479	4,98
2017.	9597	476	4,96
2018.	9723	514	5,29
2019.	9602	182	1,90
2020.	9527	193	2,03
2021.	9440	240	2,5

Forrás: TEIR

4.4.3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban
Kecskeméten

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016.	63	2	119	6	65	2
2017.	61	2	155	9	91	3
2018.	23	1	127	8	46	1
2019.	4	0	73	4	33	1
2020.	8	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021.	6	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR

4.4.4. számú táblázat – A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek
Kecskeméten

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016.	393	437
2017.	448	406
2018.	332	424
2019.	333	454
2020.	330	401
2021.	269	374

Forrás: TEIR

Szünidei gyermekétkeztetés

A gyermek életkorának megfelelő intézményi gyermekétkeztetést kell biztosítani a bölcsődékben, óvodákban, a nyári napközis otthonokban, az általános és középiskolai kollégiumokban, az általános iskolai és a középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó fogyatékosok nappali intézményében. A gyermekeknek juttatott ingyenes vagy kedvezményes étkezés biztosítása eszközként szolgál a gyermekszegénység csökkentéséhez, a gyermekek alapvető szükségleteinek biztosításához. Emellett a bölcsődei és az óvodai zárvatartás, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartama alatt is biztosítani kell az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára.

4.4.5. számú táblázat - Szünidei gyermekétkeztetés Kecskeméten

Szünidő	Étkezési napok száma	Benyújtott kérelmek alapján igényelt napi adagszám	Ténylegesen igénybe vett napi adagszám
tavaszi	2	86	86
nyári	55	197	197
ősz	0	0	0
téli	11	51	51

Forrás: Szociálpolitikai Osztály beszámolója

A helyi rendőrség a DADA-programmal folytat kiemelkedő prevenciós munkát. Kiemelt téma az okostelefonokkal elkövetett bűncselekmények megelőzésének lehetősége.

A „Biztonságban nyáron is” Program keretében Kecskeméten számos iskola vett részt a biztonságos szünidőt előkészítő foglalkozásokon, amelyeken felmerült témaként egyebek között az egyedüllet otthon, közterületeken, szórakozóhelyen, vagy a külföldön eltévedés is. A szakemberek felhívják a figyelmet a különböző veszélyhelyzetekre, s hogy mit tehetnek ezek elkerülése érdekében, vagy kihez fordulhatnak segítségért.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egyres bölcsődei épületek korszerűtlen műszaki állapota, egyes városrészek bölcsődei ellátottságának hiánya, illetve egyes bölcsődék eszközhiánya	A bölcsődei infrastruktúrák fejlesztése, bővítések folytatása
egyres óvodai épületek korszerűtlen műszaki állapota, egyes városrészek óvodai ellátottságának hiánya	óvodai infrastruktúra bővítése, korszerűsítésének folytatása
társadalmi befogadás hiánya a hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő gyermekek iránt	társadalmi érzékenyítő, közösségfejlesztő programok
szünidő alatti felügyelet hiánya, az igényelt szolgáltatások alacsony befogadóképessége, piaci alapon kínált szolgáltatások magas költsége	gyermekek szabadidős/ szünidei felügyeletének megszervezése táborok, közösségi programok útján az önkormányzati kulturális intézmények, szervezetek bevonásával
a családon belüli konfliktusok miatt védelembe vett gyermekek számának alakulása	segítők közösségi tevékenységének támogatása, szupervízió a segítők fejlesztése érdekében
tanulási nehézségekből adódó hátrány a továbbtanulás terén	speciális fejlesztések biztosítása (pl. gyógypedagógus, tehetséggondozás)
egyres növekvő szerhasználat, függőséget okozó szokások számának növekedése, családi életre való felkészítés, felvilágosító órák hiánya	egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése
folyamatosan növekvő cyber bűnözés, ebből adódó önbántalmazás	mentálhigiénés egészségfejlesztés, felkészítés, az iskola pszichológusok számának növelése
egészségügyi ellátások igénybevételének alacsonyabb száma	esetmenedzserek alkalmazása, védőnői, szociális segítők, pszichológusok munkájának megerősítése, szupervízió
hátrányos helyzetű fiatalok felzárkózási, pályakezdési nehézségei	hátrányos helyzetű fiatalok képzése, ART-ravaló; bűnmegelőzés

Az önkormányzat a gyermekek esélyegyenlőségének javítását két irányból, két tematikus beavatkozási formában kívánja elérni. Egyrészt társadalmi szintű programok, rendezvények, akciók keretében történő bevonással, másrészt célzott, pontszerű beavatkozások általi elérés, amely az épített környezet rehabilitációján, az intézményrendszerek infrastrukturális feltételeinek javításán alapul.

A célcsoport integrációját közvetlenül az önkormányzat infrastrukturális beavatkozásai, közvetve a különböző társadalmi szervezetek együttműködésén alapuló beavatkozások szolgálják.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A foglalkoztatottsági szerkezet kiegyensúlyozottabbá tétele és a munkanélküliség nemek szerinti különbségének csökkentése érdekében az Európai Unió már az 1997. évi luxemburgi csúcserkeztelen a foglalkoztatási irányelvek közé emelte a **női-férfi esélyegyenlőség biztosítását** ezen a téren is. A következő évek során az irányelvek minden évben bővültek néhány ponttal. Az 1999. évi foglalkoztatási irányvonalak fő célkitűzései között például szerepelt a családbarát intézkedések és szolgáltatások kezdeményezése, a nők munkaerőpiaci reintegrációjának elősegítése. Az uniós foglalkoztatási stratégia részévé vált a férfiak és nők foglalkoztatási arányának kiegyensúlyozása, és az egyenlő bérezés elvének érvényesítése is.

Napjainkban a nők esélye új kihívások előtt áll. A magyar családok lassan vetik ugyanis le a szokást, hogy az idősekről való gondoskodás csupán a nők kötelezettsége. A gyermek a családban a női természet következtében általában jobban kötődik az anyához, aki a modern korban már, mint teljes értékű munkavállaló is szerepet kap. Általánosan elmondható az, hogy a nők nagy túlterhelése kevésbé vette figyelembe a család és munka összeegyeztetési nehézségeit: a részmunkaidő nem igazán terjedt még el, bár már több munkahelyen megfigyelhető.

A női munkavállalók - különösen a hivatásukat komolyan vevő nők - gyakorta nem példaként jelennek meg a médiában, hanem „karrieristának” bélyegezve, míg a kisgyermekes anyákkal szembeni diszkrimináció megjelenhet az állásinterjúk, az előléptetések, a visszatérések esetén.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerőpiacra történő visszatérését segítik többek között a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény vonatkozó hatályos rendelkezései is, melyeket többek között az alábbiak részletezik.

- A munkáltató a munkavállaló ajánlatára a gyermek 3 éves koráig, három vagy több gyermeket nevelő munkavállaló esetén viszont a gyermek 5 éves koráig köteles a munkaszerződést az általános teljes napi munkaidő felének megfelelő tartamú részmunkaidőre módosítani.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott közalkalmazott írásbeli kérelmére a munkáltató köteles a kinevezésben heti 20 órás részmunkaidőt kikötni, ha a közalkalmazott a kérelem benyújtásakor fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe a gyermek gondozása céljából. A kérelem alapján kikötött részmunkaidőben a munkáltató a közalkalmazottat a kérelem szerinti időpontig, de legfeljebb a gyermek 3 éves koráig, három vagy több gyermeket nevelő közalkalmazott esetén a gyermek 6 éves koráig köteles foglalkoztatni. Ezt követően a közalkalmazott munkaidejét a kérelem benyújtása előtti mérték szerint kell megállapítani.
- Az, aki terhességi vizsgálaton, lombikbébi programban vagy meddőségi kezelésen vesz részt, a vizsgálat és a kezelés idejére mentesül a munkavégzési kötelezettség alól, azaz nem kell szabadságot kivennie ahhoz, hogy elmehessen. Ugyanez vonatkozik a szoptató anyákra (a szoptatás első hat hónapjában naponta kétszer egy, majd a kilencedik hónap végéig naponta egy órára maradhatnak távol). A távollét idejére a munkavállalónak távolléti díj jár.
- A gyermek hároméves koráig a munkáltató köteles a munkavállaló szülőt félállásba tenni, ha a munkavállaló szülő ezt kéri.

- A munkáltató nem mondhat fel a várandósság, a szülési szabadság, a gyes, gyed céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság és a meddőségi kezelés ideje alatt.
- Az anyának vagy a gyermekét egyedül nevelő apának, ha dolgozik, a gyermek hároméves koráig csak különösen indokolt esetben lehet a munkaviszonyát felmondani.
- A várandós anya és gyermeke hároméves koráig a kismama, illetve a gyermekét egyedül nevelő kispapa nem kötelezhető arra, hogy egyenlőtlen munkaidő-beosztásban vagy éjszaka dolgozzon, hogy túlórázzon, és heti pihenőnapjai nem oszthatók be egyenlőtlenül.
- Várandóssága idején és a gyermeke hároméves koráig a szülő nem kötelezhető más faluban vagy városban végzendő munkára, csak ott, ahol eredetileg munkát vállalt.

5.1.1. számú táblázat – Kecskeméti munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016.	3,64	4,19	3,92%
2017.	3,09	3,63	3,36%
2018.	2,81	3,33	3,07%
2019.	2,94	3,34	3,14%
2020.	3,58	4,02	3,80%
2021.	2,81	3,24	3,03%

Forrás: TeIR

A diagramon jól látszódik, hogy a munkanélküliek között a nők minden évben felülreprezentáltak. A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált álláskeresők között a női jelenlétet az alábbi tábla mutatja:

5.1.2. számú táblázat – A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők Kecskeméten

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016.	53,64	57,38
2017.	49,09	56,87
2018.	43,51	56,28
2019.	40,93	55,45
2020.	52,2	55,79
2021.	54,68	55,54

Forrás: TeIR

5.1.3. számú táblázat – Pályakezdő állás keresők száma Kecskeméten

Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016.	2957	253
2017.	2522	179
2018.	2271	143
2019.	2287	144
2020.	2730	134
2021.	2147	91

Forrás: TeIR, KSH Star

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Magyarországon a munkaerőpiaci jelenlétet többféle támogatási forma erősíti, melyek a következők:

• **foglalkoztatást elősegítő képzés támogatása**

A támogatás célja az állás keresők vagy a munkaviszonyban állók elhelyezkedési esélyének javítása, illetve a munkahely megtartásának elősegítése.

• **állás kereső vállalkozóvá válását segítő támogatás**

A járási hivatalnál nyilvántartott állás keresőnek vagy rehabilitációs ellátásban részesülőnek nyújtható, a támogatást vállalkozói tevékenység megkezdéséhez szükséges szaktanácsadás költségeit fedezi.

• **foglalkoztatást bővítő bértámogatás**

Vissza nem térítendő támogatás a támogatással foglalkoztatott állás kereső/munkavállaló munkabéréhez és a ténylegesen átutalásra kerülő szociális hozzájárulási adóhoz.

• **munkahelymegőrző bérköltség támogatás**

Egy vissza nem térítendő támogatás az után a munkavállaló után, akit a kérelem benyújtását megelőzően a munkáltató legalább hat hónapja foglalkoztat, továbbá vállalja a munkavállalónak a támogatás folyósítása alatti foglalkoztatását, valamint tovább foglalkoztatását.

c) *alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei*

Az alacsony iskolai végzettségű nők körében az aktív munkaerőpiaci részvételhez juttató foglalkoztatási forma a közfoglalkoztatás. Ennek célja, hogy hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű női állás keresők részére foglalkoztatási lehetőséget nyújtson, elsősorban a közfeladatok ellátásában való részvétel útján. További cél, hogy a közfoglalkoztatásban résztvevők bekerüljenek az elsődleges munkaerőpiacra.

Alacsony iskolai végzettségűnek tekinthetjük egyrészt azokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be, másrészt a munkaerőpiac szereplőinek azon tagjait, akik ugyan elvégezték az általános iskolát, de ezen kívül semmilyen végzettséget nem szereztek, és szakma nélkül szintén kevés esélyük van az elhelyezkedésre. A magasabb iskolai végzettség általában nők esetében is jobb munkaerőpiaci helyzettel társul. A kimutatás adatai szerint a nők alapvetően minden esetben jóval kisebb arányban találnak munkát, mint a férfiak. Ez hatványozottan igaz a befejezetlen általános iskolai végzettséggel rendelkezők csoportjára. E körben a férfiaknál a foglalkoztatottak aránya több mint kétszerese a nőkének. A kimutatások alapján megfigyelhető, hogy minél alacsonyabb a végzettség, annál inkább a fizikai, illetve a szakképesítést nem igénylő munka dominál. A szellemi munka alapfeltételeként pedig megjelenik az érettségi.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, bérkülönbség

A nők munkaerőpiaci jelenlétének legfontosabb meghatározója a nevelt gyermekek száma. A nők elhelyezkedésének esélyeit csökkentő tényezők a gyermekvállalási szándék, a már megszületett gyermek, mivel pl. betegség esetén a nő kiesik a munkából. Az utóbbi években problémaként jelentkezik az életkor, mivel a 45-50 év feletti nők már egyre nehezebben tudnak elhelyezkedni, illetve munkát váltani. A nők egyenlő esélyeinek megteremtése a bérezés terén világszerte még sokáig megoldatlan kérdés marad, pedig a nők esélyegyenlőségének sarkalatos kérdése „az egyenlő munkáért egyenlő bér” elvének érvényesülése.

5.2 A munkaerőpiaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások fajtái, jellemzői

Egy anya csak akkor tud nyugodtan dolgozni, maximális teljesítményt nyújtani, amennyiben gyermekeit biztonságban tudhatja. A bölcsődei férőhelyek számának folyamatos növelésére a város kiemelt figyelmet fordít. Kecskemét városában 10 db önkormányzat által fenntartott bölcsőde, továbbá több magán bölcsőde, családi napközi (pl. Békabölcsi) található.

A TOP-6.2.1-15 „Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése” című projekt keretében épült meg 2019-ben az új, 4 csoportos, 52 férőhelyes **Katica Bölcsőde** a Homokbányán. A fejlesztést indokoltá tette, hogy a Homokbányán megvalósítani tervezett városrészi alközponti fejlesztések keretében bérlet-kezelési fejlesztésekre is sor kerül, amelyek célja a fiatalok, fiatal családok lakhatásának támogatása. Továbbá 2022. évben került átadásra Kecskemét-Katonatelep városrészen egy 26 férőhelyes bölcsőde: a **Fürtöske Bölcsőde**, valamint a 2023. évben Hetényegyházán egy másik 26 férőhelyes bölcsőde: a **Bóbita Bölcsőde**.

A 2022. évben 9 önkormányzati fenntartású bölcsőde állt a kisgyermekes családok rendelkezésére. Egy bölcsőde (**Pöttyös Bölcsőde**) felújítási munkálatok miatt nem fogadott gyermeket. A Pöttyös Bölcsőde építési munkálatainak befejezését követően 56 fő gyermek befogadására lesz alkalmas.

Bölcsődei férőhelyek száma Kecskeméten 2023.

Bölcsőde	Férőhely
Macskacicó Bölcsőde	150
Csipcsirip Bölcsőde	102
Csengettyűs Bölcsőde	76
Pöttyös Bölcsőde	0 ⁴
Aranyhaj Bölcsőde	136
Pöttömke Bölcsőde	76
Pillangó Bölcsőde	90
Katica Bölcsőde	52
Fürtöcske Bölcsőde	26
Bóbita Bölcsőde	26
Összesen:	734

Forrás: ESZII

5.2.1. számú táblázat – Önkormányzati bölcsődék és bölcsődébe íratott gyermekek száma
Kecskeméten

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016.	716	797
2017.	716	777
2018.	730	715
2019.	782	795
2020.	782	773
2021.	782	663
2022.	708	720

Forrás: ESZII

Az ellátórendszernek olyan szolgáltatásra kell törekednie, amely megfelelően reagál a családok szükségleteire, és amely lehetővé teszi a családi életre és a munkára szánt idő egyensúlyban tartását. Nagyon sok kétkeresős fiatal család küzd ma – a munka és a családi kötelezettségek közötti egyensúly megteremtése során – a klasszikus családi szerepek átstrukturálásával, a nemi sztereotípiák lebontásával, a helyes időbeosztással. A nők visszatérése a munkába a kisgyermekes életciklusban számos megoldandó feladat elé állítja a családokat.

A bölcsőde, mint gyermekjóléti alapellátást biztosító intézmény a családvédelem terén igen fontos szerepet tölt be. A kedvezőtlen társadalmi és gazdasági hatások eredményeként folyamatosan nő az egyszülős és a mozaik családok száma. Kimutathatóan nő azonban a többgyermekes családok száma is, amely örömdetes jelenség.

⁴ Pöttyös Bölcsőde felújítási munkálatok miatt nem fogad gyermekeket.

5.2.2. számú táblázat- Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma Kecskeméten

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017.	0	0	115	112	0	0	792	884
2018.	0	0	91	98	0	0	792	869
2019.	0	0	115	115	0	0	764	825
2020.	0	0	89	86	0	0	873	919
2021.	0	0	115	117	0	0	873	864

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Magyarországon az elmúlt évben egy lassú, de biztató növekedés figyelhető meg a házasságkötések és a gyermekvállalások számát tekintve. A Kormány családpolitikájának célja a nők és férfiak közötti harmonikus egyensúly megteremtése a családban és a foglalkoztatás terén egyaránt. Az alábbi intézkedésekkel járó kiszámíthatóságnak, tervezhetőségnek is köszönhetően a fiataloknak megnőtt a családalapítási kedve:

- családi kedvezmény
 - családi járulék kedvezmény
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
 - gyermektartásdíj megelőlegezése
 - étkezési térítési díjmentesség és díjkedvezmény
 - ingyenes tankönyvellátás az elsőtől a nyolcadik évfolyamig, továbbá a nemzetiségi és a gyógypedagógiai nevelés-oktatásban
 - első házások kedvezménye
 - GYED-extra
 - diplomás GYED
- stb.

A védőnők (bár, mint már említettük állami kézbe kerülnek) feladata a növédelem is, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a népegészségügyi célú méhnyak szűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Kecskeméten a **Család- és Gyermekjóléti Központ** szakemberei a bántalmazott nőkkel, anyákkal végzett szociális munka során is különös körütekintéssel, gondossággal járnak el.

A folyamatos családgondozás, a gyermek, a család ismerete birtokában sem könnyű a bántalmazások „tettenérése”, minden esetben bizonyítani szükséges annak tényét. A felderítésben, tudásra jutásban jelentős mértékben segítség a társszakmákkal, a gyermekvédelem, nővédelem szereplőivel történő minőségi együttműködés. Az intézmény észlelő- és jelzőrendszert működtet, így a köznevelési intézményektől, háziorvosoktól, védőnőktől, rendőrségtől, stb. (Gyvt. 17. § (1) bekezdés) érkező, bántalmazással vagy egyéb ok miatti jelzések esetében a szükséges intézkedéseket megteszik.

Összességében elmondható, hogy a Család- és Gyermekjóléti Központ városunk egész területén törekszik a családon belüli erőszak visszaszorítása és megelőzése érdekében egy átfogó, mindenre kiterjedő jelzőrendszeri hálózatot működtetni. A családokkal kapcsolatban álló szakemberek a gyermekek bármilyen veszélyeztetettségét észlelve jelzéssel élnek az intézmény felé, ahol a munkatársak a felmerült krízishelyzetet lehetőségeikhez mérten és az adott eset sajátosságait is figyelembe véve azonnal igyekeznek elhárítani.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Az Szt. alapján a **családsegítés** a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló – többek között – nők, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.⁵

A családvédelmi koordinációért felelős szerv az önkormányzat jegyzője. A bántalmazottak a városban működő Család- és Gyermekjóléti Központhoz is fordulhatnak. Ezekben az esetekben családgondozással próbálnak segítséget nyújtani, szükség esetén pedig megadják azt az ingyenesen hívható számot, amelyen keresztül az ún. védett házakba való elhelyezést lehet kérni.

Az ingyenesen hívható telefonszámon (ld. lent), illetve a hivatalos szerveknél nem csak a bántalmazottak, hanem bármely állampolgár bejelentést tehet.

A rendőrség ugyancsak partner a családon belüli erőszak megelőzésében.

Kecskeméten a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kecskeméti Csoportja - az önkormányzattal kötött ellátási szerződés keretében – működteti a Családok Átmeneti Otthonát 21 férőhellyel. Ebben az intézményben helyezik el azokat a bántalmazott családtagokat (elsősorban nőket és gyerekeket), akik menekülni kényszerülnek otthonukból. A fenntartással járó költségeket az önkormányzat támogatja.

Kecskeméten 2020. évben elindult az **Áldozatsegítő Központ (Kecskemét, Arany János utca 10.)** munkája. A központ munkatársai személyre szabott tájékoztatást adnak az egyes segítségnyújtási igénybevételéről, emellett szükség esetén pszichológus bevonásával érzelmi és lelki támogatást nyújtanak a sérelem feldolgozásához.

⁵ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 64. § (1) bek.

A témában a legfontosabb helyi szervezetek és elérhetőségeik:

Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály

Cím: 6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 5.

Tel.: 06-76-513-711

E-mail: bacs@kimisz.gov.hu, gyamhivatal@bkmkh.hu

Honlap: www.bkmkh.hu/gyamugyi_es_igazsagugyi_foosztaly

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kecskeméti Csoportja Családok Átmeneti Otthona

Cím: 6000 Kecskemét, Hoffmann J. u. 11.

Tel.: 76/506-124

E-mail: kmetmalta@kmetmalta.hu

Honlap: www.maltai.hu

SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa

„Kuckó” Gyermek Átmeneti Otthona

Cím: 6000 Kecskemét, Vízmű u. 22.

Tel.: 76/500-580

E-mail: kecskemetsos@sos.hu

Honlap: www.sos.hu

Rév Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat

Cím: Kecskemét, Fecske u. 20.

Tel.: 06-76/415-466; ingyenesen hívható zöld szám vezetékes telefonról: 06/80/204-226

E-mail: revkmet@t-online.hu

Honlap: www.revkecskemetsos.hu

Áldozatsegítő Központ

Cím: 6000 Kecskemét, Arany János utca 10.

Levelezési cím: 6000 Kecskemét, Arany János u. 10.

Telefon: +36 76-795-955

E-mail: askkecskemetsos@im.gov.hu

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A humánszolgáltató szektorban, így a kulturális, oktatási, illetve szociális területen magasabb a nők továbbtanulási aránya pl.: óvónő-, tanárképzés és pedagógia (80 %), a szociális gondoskodás (67%), természetesen ezeken a területeken magasabb a női vezetők aránya is.

A közigazgatásban is egyértelműen magasabb a női munkavállalók aránya (70-80%) közigazgatási szervtől, illetve jog/működési területtől függően.

A kecskeméti nők természetesen részt vesznek a helyi politikában, önkormányzati igazgatásban is. Országos szinten kiemelkedő, hogy Kecskemét Megyei Jogú Város polgármestere is nő, illetve az egyik alpolgármester is nő. A közgyűlésben 4 fő önkormányzati képviselő nő, ebből az egyik tanácsnok is.

Kecskeméten női vezetője van több intézménynek is pl. a könyvtár igazgatója, az ESZII intézményvezetője, a Család- és Gyermekjóléti Központ szolgálatvezetője, a NAV Bács-Kiskun Vármegyei Adó- és Vámigazgatóság igazgatója, csak néhány pozíciót megemlítve.

A nők aránya az egészségügy területén 2023-ban:

területi ellátási kötelezettséggel működő egészségügyi alapellátó		férfiak	nők
	összesen		
házi orvos	47	20	27
házi gyermekorvos	21	9	12
fogorvos	18	4	14
területi védőnő	34	0	34

Forrás: önkormányzati adatok

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nagy hangsúlyt kell fektetni a terhes tanácsadásra, a kismamák fizikai és mentális állapotára, ugyanis nagyban befolyásolja születendő gyermek egészségét. Településünkön működik **Tinédzser Ambulancia és Gyermek Nőgyógyászat** a Bács-Kiskun Vármegyei Oktatókórház keretein belül.

A helyi Család- és Gyermekjóléti Központ a Baba-Mama Klubján keresztül védőnői közreműködéssel segíti a kismamákat a gyermekneveléssel vagy háztartásvezetéssel kapcsolatos problémáiknak a megoldásában. Ingyenes pár- és családterápia, illetve kapcsolati problémák esetén mediáció is igénybe vehető a Központban.

Kecskeméten 2022. évben alakult meg **Hírös Családmentor Egyesület (HÍRCSE)**. Az egyesület célja olyan szakemberháló kiépítése a családok körül, mely naprakész és hiteles információt nyújt a várandós és kisgyermekes családoknak. A város könyvtárában minden héten tartanak ingyenesen látogatható Hírcse Csacsogó Klubot, ahol szakemberek segítenek tudásukkal a kisgyermekes családoknak, például táplálkozásról, szülésélményről, anyaságról, játékokról.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Beazonosított probléma	Javasolt fejlesztési lehetőség
Munka és magánélet egyensúlya.	Az önkormányzati intézményekben fokozott figyelem, az atipikus foglalkoztatási formák támogatása pl. home-office, 6 órás munka stb.
A nőket érő erőszak és a családon belüli erőszak áldozatainak hatékonyabb támogatására, segítségére van szükség.	A lehetőségekről pl. az Áldozatsegítő Központtól tájékoztatás, információk terjesztése az interneten, iskolákban, óvodákban, bölcsődékben, stb.
A krízishelyzetbe került családok lakhatása, életvitele bizonytalan, lehetőségeik beszűkültek.	szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének esetleges kiterjesztése, az elérhető lehetőségekről hatékonyabb tájékoztatás, szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás
Óvodás és iskolás gyermekek szünidő alatti felügyelet hiánya.	Megfizethető, szociális alapon elérhető nyári táborozások szervezése, munkahelyi gyermektáborok szervezése.

Az önkormányzat a női lakosság esélyegyenlőségének javítását két irányból, két tematikus beavatkozási formában kívánja elérni. Egyrészt társadalmi szintű programok, rendezvények, akciók keretében történő bevonással, másrészt célzott, pontszerű beavatkozások általi elérés, amely az épített környezet rehabilitációján, az intézményrendszerek infrastrukturális feltételeinek javításán alapul.

A célcsoport integrációját közvetlenül az önkormányzat infrastrukturális beavatkozásai, közvetve a különböző társadalmi szervezetek együttműködésén alapuló beavatkozások szolgálják.

6. Az idők helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői, demográfiai trendek

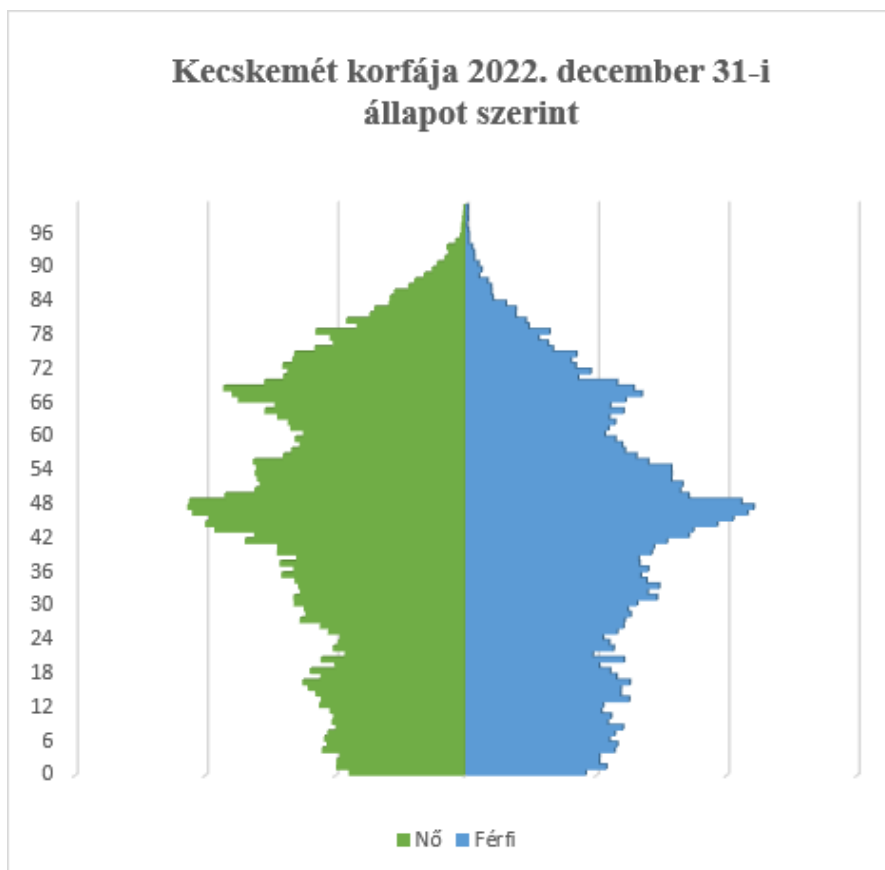
A mai modern társadalmakban a legnagyobb sikerek és kihívások egyike a lakosság várható élettartamának meghosszabbodása. A népesség öregedésével járó társadalmi, demográfiai problémák az elmúlt évtizedben világszerte középpontba kerültek. Becslések szerint 2050-re a 65 éven felüli népesség aránya Európában meghaladja a 27%-ot.

Az európai országokhoz hasonlóan hazánkban is jelentős változáson ment keresztül a népesség korösszetétele az elmúlt évtizedek során. A fiatalok száma folyamatosan csökken, miközben az időkorúak száma jelentősen növekszik. A jelenség hátterében a születések számának csökkenése, illetve ezzel párhuzamosan a várható élettartam növekedése áll. Az öregedés folyamatában nem csak az idősök, fiatalok, aktív korúak száma és aránya változik, hanem az egész korösszetétel átalakul, az ún. korfa megnyúlik.

Az idősödés kezelése összetett folyamat. A legfontosabb cél az egyre növekvő számú idős népesség számára olyan önálló, biztonságos életvitelt lehetővé tevő feltételek és támogató környezet fokozatos kialakítása, mely segíti az egészség és az aktivitás, valamint a társadalmi kapcsolatok (beleértve a családi kapcsolatokat is) minél hosszabb ideig történő megőrzését.

Ehhez szorosan hozzátartozik a minden korosztályt érintő szemléletformálás is, mely által növelhető az idők tisztelete és az irántuk érzett szolidaritás.

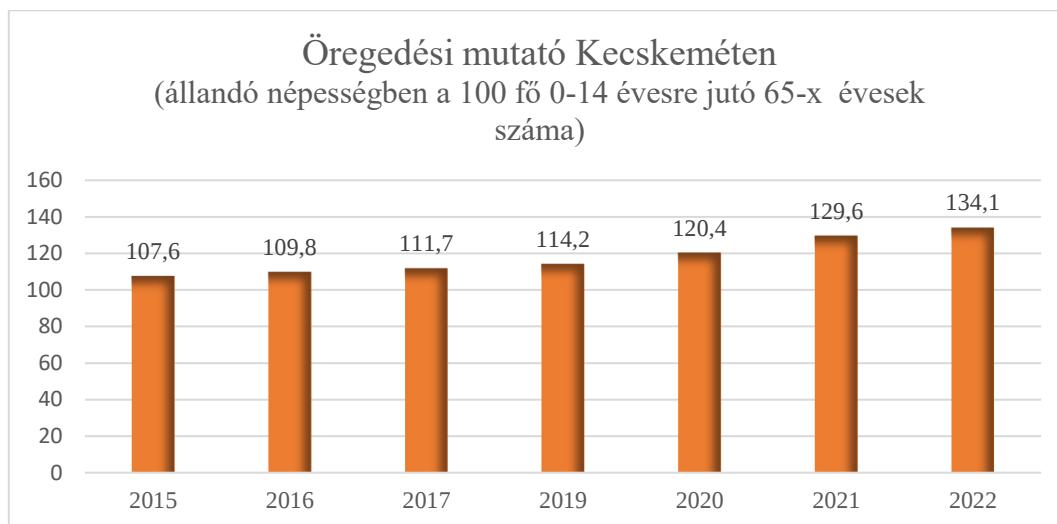
Kecskemét demográfiai adataiból az derül ki, hogy az országos tendenciákhoz hasonlóan folyamatosan növekszik az idők száma és aránya az összlakosságon belül.

Adatforrás: Helyi Vizuál Regiszter

Örvendetes tény, hogy bár az idők száma növekszik, az öregedési mutató Kecskeméten egyelőre az országos és vármegyei adatok alatt van. Országos szinten 2023. január 1. napi adat szerint 100 fő 0-14 éves korosztályra 141,1 65 fölötti személy jutott, míg Bács-Kiskun Vármegyében az öregedési index 146,8⁶ volt.

⁶ Forrás: KSH

Adatforrás: Helyi vizuál regiszter

Kijelenthető, hogy Kecskeméten az idősek ellátása általában megoldott, mivel a kecskeméti szociális ellátórendszer az ellátásba jelentkezőket az engedélyekben szereplő határokig képes ellátni. Ugyanakkor komoly hiányosság mutatkozik a bentlakásos intézmények terén, ezért javasolt az ilyen irányú beruházási, fejlesztési tervek támogatása. Ez annál is inkább indokolt, mivel Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata az idősek szociális ellátásán túl is kiemelt figyelmet fordít a városban élő idős emberekre, hiszen az idősebb nemzedék élettapasztalatát és felhalmozott tudását olyan értékként és erőforrásként értelmezi, amely meghatározó tényezője lehet a város gazdasági növekedésének és versenyképességének is.

Büszkék vagyunk rá, hogy Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2019-ben másodszorra is elnyerte az **Idősbarát Önkormányzat Díjat**.

6.1.1.számú táblázat - Öregedési index Kecskeméten

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	18 709	17 037	109,81%
2017	19 030	17 045	111,65%
2018	19 590	17 156	114,19%
2019	20 370	16 916	120,42%
2020	21 006	16 769	125,27%
2021	21 302	16 440	129,57%

Forrás: TEIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számát mutatja be a következő táblázat, nemek szerinti bontásban.

6.1.2. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma Kecskeméten

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016.	10 293	17 210	27503
2017.	10 059	17 102	27161
2018.	9 908	17 042	26950
2019.	9 954	17 015	26969
2020.	9 790	16 932	26722
2021.	9 531	16 779	26310

Forrás: TEIR, KSH Tstar

6.1.3. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások Kecskeméten

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016.	579	57	7 739	14 268	53	559	n.a.
2017.	572	59	7 615	14 308	53	511	80
2018.	564	55	7 622	14 461	51	496	69
2019.	513	36	7 865	14 628	42	433	72
2020.	504	34	7 760	14 644	40	413	71
2021.	477	28	7573	14644	40	413	71

Forrás: TEIR, KSH Tstar

A 6.1.3. számú táblázat a nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülő nőket és férfiakat mutatja be Kecskeméten 2016. és 2021. közötti időszakban. A településen élő 65. életévüket betöltötték száma 2016-ban 27.503 fő volt, amely 2021-ra 26.310 főre csökkent. A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma azonban a férfiak tekintetében mutat leginkább csökkenést, a nők vonatkozásában stagnálás figyelhető meg, melyre magyarázat az, hogy a nők korhatár betöltése előtt, 40 év szolgálati idővel öregségi nyugellátásra szerezhettek jogosultságot. Az országos adatokat tekintve az átlagnyugdíj havi összege 2021-ben 150.571 Ft, 2022. évben 164.102 Ft volt.

6.2 Idősek munkaerőpiaci helyzete

a) *idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága*

Az idősek általános helyzetének bemutatása során fontos röviden szót ejteni az idősek munkaerőpiaci helyzetéről is városunkban, hiszen ez jelentős mértékben határozza meg az időskori életminőséget és társadalmi aktivitást. Fontos megjegyezni, hogy munkaerőpiaci szempontból az Európai Unióban bevett terminológia szerint már az 50. életévüket betöltötteket is a szenior korosztályba tartozónak tekintjük.

A rendelkezésre álló, munkanélküliséggel és foglalkoztatottsággal kapcsolatos adatok alapján kijelenthető, hogy Magyarországon az 50 év felettiek rendkívül nehéz helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Hasonló a helyzet Kecskeméten is. A következő táblázat az 50 év feletti nyilvántartott álláskeresőket számának alakulását mutatja az elmúlt években Kecskemét vonatkozásában.

A munkanélküliség, a munkaerőpiaci kiegyensúlyozatlanság, de az elszigetelődés és általában véve a közösségtől való elszakadás erőteljesebben mutatkozik az időseknél. Ezért különös figyelmet kell erre a célcsoportra fordítani és rugalmas, általuk elérhető és teljesíthető, megfelelő életminőséget és életszínvonalat biztosítani képes lehetőségeket kell kínálni számukra.

Az országosan jelentkező problémára a Kormány is felfigyelt, majd a nyugdíjas szövetkezetek létrehozásával megteremtette annak a lehetőségét, hogy a nyugdíjasok munkát végezhesenek.

Öregségi nyugdíjasnak kell tekinteni azt a személyt, aki öregségi teljes nyugdíjban, öregségi résznyugdíjban, a nők 40 év jogosultsági idejének figyelembevételével megállapított nyugdíjban részesül. Nem minősül öregségi nyugdíjasnak a korhatár előtti ellátásokban (korkedvezmény érvényesítésével megállapított ellátásban, a táncművészeti életjáradékban, az átmeneti bányászjáradékban, szolgálati járandóságban), megváltozott munkaképességűek ellátásaiban (rehabilitációs ellátásban, rokkantsági ellátásban) részesülő személy. A nyugdíjas szövetkezet tagja a személyes közreműködés konkrét tartalmára, módjára és ellentételezésére tagsági megállapodást köt a nyugdíjas szövetkezettel. Az állam a nyugdíjas szövetkezet tevékenységéhez szükséges és arányos mértékben támogatást nyújthat. A közérdekű nyugdíjas szövetkezetek létrehozására 2017. július 1. napjától van lehetőség.

Az aktív időskor lényege, hogy az idősek, nyugdíjasok minél tovább aktívak maradjanak a társadalomban, de szabadon dönthessenek arról, mivel töltik az idejüket: tanulással, munkával, pihenéssel vagy ápolás-gondozás igénybevételével.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata számára az idősüggyel, az idős emberekkel való foglalkozás terén a legfontosabb alapelv az, hogy az idős emberek értéket képviselnek a város szempontjából, ezért kiemelt feladat számukra biztosítani a minőségi öregedés és öregkor körülményeit.

b) *tevékeny időskor élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen*

A kecskeméti idősek jelentős része szerencsére rendkívül aktívan, tevékenyen éli meg időskorát. A város egyébként is pezsgő, sokszínű civil életének egyik legnagyobb létszámú és legváltozatosabb tevékenységi kört lefedő részét jelentik az idősek által létrehozott és működtetett nyugdíjas klubok.

Ezek közül a nyugdíjas klubok közül az 1994-ben megalapított **Kecskeméti Nyugdíjasszövetség** (az önkormányzat kiemelt időügyi partnerszervezete) 35 klubot tömörít, mintegy 1800 fős összesített taglétszámmal. A nyugdíjasklubokban számtalan olyan program valósul meg, amely figyelembe veszi az idősök érdeklődési körét, igényeit. Ezeknek a programoknak nemcsak élvezői, de gyakran megvalósítói is maguk az idősök. A különböző kulturális és szórakoztató rendezvényeken kívül (szavalóverseny, idősök ki mit tudja, humorfesztivál, énekverseny) fontos elemei a programoknak a bel- és külföldi kirándulások, illetve a kapcsolatfelvétel határon belüli és kívüli magyar időügyi szervezetekkel. Évek óta gyümölcsöző a kapcsolat és az együttműködés a galántai idősökkel, belföldön pedig a balatonfüredi, a szentesi és a hódmezővásárhelyi szépkorúakkal történt meg a kapcsolatfelvétel.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az 55 év felettiek foglalkoztatási rátája az elmúlt 15 évben megduplázódott a nyugdíjkorhatár kitolódásával, és ez egyre inkább teljes idejű szerződéseket jelent a részmunkaidős szerződések helyett. A 64 évesnél idősebb népességre kevesebb adat áll rendelkezésünkre, de feltételezzük, hogy a körükben is növekedett az elmúlt években a foglalkoztatás aránya, és ez kitolódott teljes vagy részmunkaidőben akár 70-75 éves korig.

6.2.1. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén Kecskeméten

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
	Fő összesen	2 957	2522	2271	2287	2730	2147
41-45 év (TS 042)	Fő	336	285	270	301	358	247
	%	11,36%	11,30%	11,89%	13,16%	13,11%	11,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	312	258	246	234	309	248
	%	10,55%	10,23%	10,83%	10,23%	11,32%	11,55%
51-55 év (TS 044)	Fő	314	261	249	217	261	239
	%	10,62%	10,35%	10,96%	9,49%	9,56%	11,13%
56-60 év (TS 045)	Fő	360	302	259	260	280	235
	%	12,17%	11,97%	11,40%	11,37%	10,26%	10,95%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	263	292	294	265	354	407
	%	8,89%	11,58%	12,95%	11,59%	12,97%	18,96%

Forrás: TEIR

A táblázat adataiból látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma fokozatosan és számottevően csökkent a 2016 - 2021. évek közötti időszakban, a 61 év feletti nyilvántartott álláskeresők esetén az emelkedés igen jelentős.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma Kecskeméten

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016.	18 709	668	541	2 697
2017.	19 030	685	522	2 821
2018.	19 590	652	538	3 171
2019.	20 370	617	605	3 242
2020.	21 006	616	614	3 611
2021.	21 302	593	590	3 542

Forrás: TEIR

Folyamatosan, évről évre csökken az ellátottak összlétszáma. Az ellátásban részesülő nők száma lényegesen magasabb, ami megegyezik a demográfiai trenddel, miszerint az idősebb korosztályban a nők aránya nagyobb a férfiakéhoz képest.

Az időseket érintő feladatok ellátása terén kiemelt szerepet játszik az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága, mint az önkormányzat szakmai intézménye. Az ESZII biztosítja az idősök számára a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Kötelező feladat megnevezése	Feladat-ellátási forma megnevezése	Ellátást nyújtó megnevezése	Igénybevevők száma (fő)	65 év feletti igénybevevők száma (fő)
Házi segítségnyújtás	önkormányzati fenntartású intézmény 4 telephelyen végzi a tevékenységet (ellátható személyek száma: 396 fő)	ESZII	492	454
Étkeztetés	önkormányzati fenntartású intézmény 4 telephelyen végzi a tevékenységet	ESZII	823	652
Idősök nappali ellátása	önkormányzati fenntartású intézmény 4 telephelyen 270 férőhellyel	ESZII	444	419
Támogató szolgálat	önkormányzati fenntartású támogató	ESZII	75	17

	szolgálat működtetése			
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	önkormányzati fenntartású jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetése	ESZII	117	117
Idősek átmeneti ellátása	két telephelyen önkormányzati fenntartású átmeneti otthon működtetése	ESZII, Őszirózsa Időskorúak Gondozóháza	28	28
Idősek ápoló- gondozó otthona	két telephelyen önkormányzati fenntartású idősek ápoló-gondozó otthona működtetése	ESZII	253	247

Forrás: önkormányzati adatok

A házi segítségnyújtás és a falu/tanyagondnoki szolgáltatás, olyan feladata a családsegítésnek, mely nappali melegedőtől távolmaradó idősek esetében is biztosítja az idősek szociális, és közszolgáltatásokhoz való hozzáférését.

A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy számára a saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. Az ellátás az igénylő, illetve annak törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. Ezt követően felméri az igénylő egészségi, szellemi és fizikai állapotát, megállapítják a gondozási szükséglet mértékét, és ennek megfelelően a szükségletekhez igazodóan állapítják meg a részére nyújtott szolgáltatásokat.

A falu/tanya gondnoki szolgáltatás olyan szociális alapellátási forma, amelyet főállásban, teljes munkaidőben (heti 40 óra), közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott falu/tanya gondnok alkalmazásával és a szolgáltatás jellegéhez igazodó gépjármű üzemeltetésével biztosítanak, csökkentve ezzel az aprófalvak és a külterületi lakott helyek szolgáltatás- és intézményhiányból eredő hátrányait.

Települési Demencia Akcióprogram

Magyarországon Kecskemét városa elsőként, és a mai napig egyedülállóan dolgozott ki települési szintű demencia programot, ezért komoly szakmai figyelem övezi annak megvalósulását. A demencia akcióprogramért a város 2023. évben elnyerte a **Településfejlesztési Szövetség Gondoskodás Különdíját**.

A Modus Alapítvány közreműködésével 2019. évben indult el a Városi Demencia Akcióprogram. Ennek keretén belül került kialakításra az ún. **Memória Pont**, ahol memória-koordinátorok végzik az akcióprogramban meghatározott tevékenységeket. A Covid-19 világjárvány időszaka jelentősen megnehezítette a program elindítását és életben tartását, de 2022. évre egy sikeres programmá fejlődött, melynek továbbra is elsődleges feladata és célja a demenciával élők és családtagjaik segítése. A programban jelenleg 5 fő memória-koordinátor dolgozik, és több mint 250 kliens veszi igénybe a szolgáltatást.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A közművelődéshez való hozzáférés biztosítása az idősebb korosztály számára nemcsak a kulturális értékek közvetítése szempontjából kiemelkedően fontos, de jelentős szerepet játszik a kulturális esélyegyenlőtlenség és a potenciális marginalizálódás veszélyének csökkentésében is. A közművelődési szolgáltatások, a kultúráközvetítés elsődleges funkciója mellett hozzájárulnak a különböző készségek és kompetenciák fejlesztéséhez, a változó környezethez történő alkalmazkodás megkönnyítéséhez és az életminőség javításához is. Ugyanakkor a kulturális és alkotóközösségek az idős nemzedék szocializációjának, közösségi életének is fontos színterei, komoly segítséget nyújtanak az időskorúak társadalmi integrációjában és a nemzedékek közötti kapcsolat megteremtésében is.

Mindezeket figyelembe véve Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelt fontosságúnak tartja, hogy az általa fenntartott közművelődési és kulturális intézmények által az idős generáció közművelődési esélyegyenlőségének biztosítása garantált legyen. Emellett az önkormányzat azt is fontosnak és kívánatosnak tartja, hogy lehetőségeihez mérten támogassa az idősek öntevékeny kultúramegőrző- és teremtő tevékenységét is, hiszen ezek a közösségek hozzájárulnak a város kulturális sokszínűségéhez, valamint a helyi és egyetemes kulturális értékek fennmaradásához és népszerűsítéséhez.

Az önkormányzat és az ESZII évről-évre gálaműsort szervez az **Idősek Világnapja** alkalmából.

c) idősek informatikai jártassága

Mind a helyi nyomtatott, mind pedig a helyi elektronikus média tájékoztatást nyújt a kecskeméti idősek életét befolyásoló fontosabb fejleményekről, eseményekről, döntésekről. Ugyancsak számos időseket érintő, idősekkel kapcsolatos információ hozzáférhető Kecskemét Megyei Jogú Város akadálymentesített honlapján is, továbbá egyre több időshöz jut el a **Generációk** című lap is, amelyben ugyancsak érdekes, a korosztály érdeklődésére számot tartó hírek, információk találhatók.

Az idősek informatikai jártasságának növelése fontos feladat az idősek esélyegyenlőségével kapcsolatban. Ennek érdekében a Katona József Könyvtár immáron több, mint egy évtizede szervezi meg a **NAGYINET** informatikai tanfolyamokat idősek részére. A tanfolyami költségek 50%-át a Kecskeméti Nyugdíjasszövetség finanszírozza. A NAGYINET elnevezésű számítógép-kezelői és informatikai tanfolyam élethosszig tartó tudást biztosít az idősek számára.

CédrusNet Kecskemét Program

Kecskemét Megyei Jogú Városának önkormányzata 2020 áprilisában intézményesítette a CédrusNet idősödésügyi programot, melynek legfőbb célja az olyan társadalmi innovációs eszközök fejlesztése, amelyek megakadályozzák az idősödő középosztály lecsúszását, amelyek az 50 pluszos korosztályon belül érdemi változásokat generálnak a foglalkoztatathatóság, a társadalmi részvétel, a független, egészséges és biztonságos élet, valamint az aktív életvitel területein. Kecskemét olyan minta szeretne lenni, amit a Kárpát-medencei magyar közösségei, települései át tudnak venni az idősödő társadalmak kihívásainak kezelésében, ami minta tud lenni abban, miként lehet a társadalmi idősödés helyi intézményrendszerét fejleszteni, miként lehet települési szinten határozottan fellépni a sztereotípiák, az ageizmus ellen.

A program számos lehetőséget ad olyan társadalmi innovációk fejlesztésére, amelyek javítják az idősödő társadalom foglalkoztatási mutatóit, enyhítik a szociálpolitikai és egészségügyi

rendszereket terhelő problémákat, illetve segítik az idősödő nemzedékben rejlő tudásra és tapasztalatokra támaszkodó új munkaerőpiaci eszközök fejlesztését. Ilyen innovációk például: **HírösNagyi és Időslátogató képzés**, szolgáltatás, közösségfejlesztés; a korbarát egyetem fejlesztése; Családi ügyintéző képzés és szolgáltatás; korbarát munkahely minősítés rendszere; az aktív idősödés új közösségei, a **CédrusKörök**; közösségi kávézó az informális tanulás támogatására; **Digitális Tudásközpont** bekapcsolása az idősödésügyi programba; idősödésügyi tudásmenedzsment eszközök fejlesztése.

2022-ben tudatosan megmértük ezeket a társadalmi innovációkat országos és nemzetközi szinten is. Ennek eredményeként a program:

- elnyerte az EMMI 2021. évi Társadalmi Innovációja Díját első kiemeltként az országban,
- jelölt volt Európa egyik legrégebbi társadalmi innovációs díjára, a bécsi SozialMarie Alapítvány Társadalmi Innováció Díjára,
- a Neumann János Egyetemen (NJE) való együttműködés révén Magyarországról elsőként vették fel az NJE-t a korbarát egyetemek világszövetségébe (Age-friendly University Global Network),
- Kecskemét önkormányzata a CédrusNet Kecskemét Programmal pályázva a Településfejlesztési Szövetség „Ember és közösség” különdíját nyerte el 2022-ben.

A CédrusNet Kecskemét weboldala folyamatosan frissül és fejlődik. A <https://www.cedrusnetkecskemmet.hu/> oldal látogatottsága havi szinten meghaladta az 5 ezer főt 2022. év végén.

A honlapra folyamatosan feltöltésre kerülnek az aktuális hírek, fontosabb rendezvények felvételek, fotódokumentációk, beszámolók.

A Facebook oldalnak 2258 aktív követője volt 2022-ben. Facebook tagok 88,5 százaléka nő, illetve 11,5 százaléka férfi. Az átlag életkor 50 és 65 év között volt.

- A *Szenior Tudásbank* létrehozásával egy olyan tartalék humán tőke jött létre, amelyre új feladatokat, foglalkozásokat és szolgáltatásokat lehet tervezni.
- Újszerű projekt volt a *Szenior Innovációs Kör* megalakítása is. Célja, hogy hasznosuljanak azok a szellemi erőforrások, inaktív intellektuális energiák, amelyek mindeddig kiaknázatlanok voltak. A Kör tagjai együtt határozták meg azokat a témákat, amelyek a leginkább számot tartanak érdeklődésükre: a többi között ilyen a fenntartható élelmiszertermelés, az önkéntes piac, vagy a generációs konfliktusok kérdése. A nemzedékek közötti kapcsolatfelvétel jegyében fiatalok is meghívást kaptak a Körbe, hogy együtt dolgozzanak megvalósítható projektkoncepciókon. A Kör vállalta azt is, hogy a jövőt érintő stratégiai kihívásokkal összefüggésben, vagy bizonyos önkormányzati dokumentumok számára javaslatokat fogalmazzon meg.
- A *Mesélő Házak projekt* keretében civil kutatók mutatták be emblematisz kecskeméti házak, épületek történetét az érdeklődőknek kiadvány, illetve élménytúra keretében.

A Neumann János Egyetemmel való együttműködés révén a közös munka nagyon fontos mérföldkőhöz ért el 2022-ben. Magyarországról elsőként, a világban pedig századikként felvették a Neumann János Egyetemet az Age-friendly University Global Network (AFU) tagjai közé, mivel az egyetem megfelel a hálózat által támasztott 10 korbarát egyetemi feltételnek.

A cím elnyerésével az oktatási intézmények az idősebb és fiatalabb generáció együttműködésének, az idősök munkaerőpiaci helyzetének fejlesztése mellett kötelezik el magukat. Az NJE ennek keretében vállalt küldetése az oktatás, a tudományos ismeretterjesztés és a legmodernebb tudás generációkon átívelő átadása. Ennek eredményeként a naprakész, gyakorlati ismeretek birtokába jutva a munkaerőpiacra visszatérni, vagy ott maradni kívánó idősebb generáció esélyei növekednek, sikeresebben tudnak a mai kor kihívásainak megfelelni – áll az NJE honlapján.

A CédusNet Kecskemét Program célja, hogy minél több eszközzel támogassa, segítse az 50 pluszos népesség tanulási hajlandóságát, készségeinek, kompetenciáinak folyamatos megújítását. Kecskemét gazdasági fejlődése, az életszínvonal megtartása ettől a tudásmegújítási hajlandóságtól függ. Az egyetemmel együttműködve évente körülbelül 20-25 Szenior Egyetem előadást szerveznek, amelyeken alkalmanként 50-80 fő szenior vesz részt.

A korbarát egyetemi cím elnyeréséhez nagymértékben hozzájárult még az, hogy az NJE 2022-től minden félévben meghirdet olyan tantárgyakat, amelyeken a város szeniorai is részt vehetnek. A teljesen új kezdeményezésre a CédusNet közösségből körülbelül 70 szenior vett részt 2022-ben. A kurzusok látogatásának nem volt feltétele vizsga, vagy záródolgozat letétele, de a visszajelzések alapján néhány szenior vállalta ezt a kihívást is. Alapesetben a kurzust látogatóknak részvételi igazolást adott az egyetem, míg ha egy beadandó dolgozatot készített a hallgató, akkor teljesítési igazolást kaptak.

Az előadásokat a Kecskeméti TV rögzítette, így azok egy egységes szerkezetben, tudásbázisban folyamatosan elérhetőek a YouTube csatornán és a honlapon.

Az előadásokat rendszeresen látogatók számára az egyetemmel közösen elismerő okleveleket adtunk át 2022-ben is.

További fontos együttműködés az egyetemmel, hogy a különböző rendezvények, egyetemi események immár kifejezetten a szenior korosztályt is megcélozzák. Ilyen események voltak például a Szenior Egyetem előadásaihoz kötött egyéb események, mint például kiállításmegnyitók, vezetett campus bejárások.

CédusKörök Kecskeméten

A nyugdíjas korosztály esélyegyenlőségének megteremtéséhez elengedhetetlenek a közösségi tevékenységek és a társadalmi részvétel ösztönzése, ezért 2022-ben is kiemelt hangsúlyt kaptak az aktív idősödés gyakorlatát támogató közösségek, kezdeményezések, a CédusKörök.

A jelenleg kilenc CédusKörnek több mint 200 aktív tagja van. A CédusNet iroda a Hírös Cédus Egyesülettel karöltve az év folyamán 3 nagy szakmai rendezvényt, és 26 kisebb CédusKörös közösségfejlesztő eseményt valósított meg, melyeken összesen körülbelül 500 fő vett részt. A CédusKörök által önállóan megszervezett programok száma megközelítette az ötvenet 2022-ben.

A Gondoskodó Szolgálatnál 2022 márciustól-augusztusig tartó időszakban CédusNet tagok közel 4000 óra önkéntes munkát végeztek.

Társadalmi Csacsogó Kecskeméten

Társadalmi Csacsogó néven ismeretterjesztő sorozatot indított a CédusNet Kecskemét Program és a Hírös Cédus Egyesület 2022 szeptemberében, mely szakértők és érintettek bevonásával olyan közérdekű társadalmi és tabusított témákat jár körül, melyek közvetve, vagy közvetlenül mindannyiunkat érintenek, de nem rendelkezünk róluk kellő mennyiségű és minőségű információval. A program célja, hogy szakértő előadók által a tényeket ismertessék, a tévhitek eloszlassák, valamint a különböző élethelyzetben lévő társadalmi csoportokkal szembeni diszkriminációt enyhítsék.

Az eddig megvalósult rendezvényeken téma volt a depresszió, a gyász és a függőség. Külön megemlítendő, hogy a Társadalmi Csacsogóval nem csak a CédusNet közösséget lehet megszólítani, hanem olyan résztvevőket is bevonz, akik eddig nem álltak kapcsolatban a programmal.

d) a generációk közötti programok

Egy klub-egy iskola mozgalom: ennek lényege az, hogy egy-egy nyugdíjas klub partnerséget alakít ki egy-egy általános iskola tanulóival, és közös kulturális programokat, kirándulásokat szerveznek. A mozgalom keretén belül minden évben sor kerül komolyzenei koncertekre, amelyeket fiatalok és idősek közösen adnak. Ugyancsak közösen vesznek részt a mozgalom idősebb és fiatalabb tagjai környezetvédelmi, városszépítő tevékenységekben is.

Bibliaismereti vetélkedő: különlegességét az adja, hogy a résztvevő csapatok a nemzedékek közötti együttműködés jegyében oly módon kerülnek kialakításra, hogy mindegyikben két nyugdíjas és két általános iskolai/középiskolás diák kap helyet. A vetélkedő másik sajátossága, hogy ökumenikus, részt vesznek benne katolikus, református, evangélikus és baptista csapatok is.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

HírösNagyik Kecskeméten

A 2022-es év első felében még erősen érződött a pandémia utóhulláma, így nehezen sikerült mind a képzések és a közösségi élet újraindítása. Májusban indult a 4. tanfolyam, ahol 8 új HírösNagyi végzett, majd még további 2 csoportot tudtak indítani, így összesen 91 fő végzett már HírösNagyiként. A megalakult HírösNagyi CédusKör révén – ami jelenleg 85 aktív tagot számlál – számos találkozóra került sor, ahol meg tudták osztani egymással tapasztalataikat, élményeiket munkájuk során. A találkozók bemutatkozó körei során visszatérő elem volt, hogy a résztvevők közül többen olyan életszakaszban találtak a közösségre a képzéseken keresztül, amikor nyugdíjazásukkor vagy párjuk elvesztésekor, családjuk költözésével magányossá, céltalanná váltak. A CédusNet közösségéhez csatlakozva viszont új kapcsolatokra tettek szert, szívesebben kimozdultak otthonról, visszatért az életkedvük. Minden alkalom maximális létszámmal zajlott.

A HírösNagyik egész évben nagyon aktívak voltak, gyakorlatilag bármilyen eseményen, lehetett kérni a segítségüket. Intenzíven részt vettek, segítették az alábbi rendezvényeket önkéntesként, szakemberként:

- Hírös Agóra Gyermeknap
- Hírös Agóra nyári táborai
- Nagyik a Katona József Könyvtárban
- CédusNet húsvéti program
- HírösNagyi CédusKör találkozók

- Autómentes nap
- Alzheimer séta
- Városi élelmiszergyűjtés
- Városi Civil Korzó

Fontos szolgáltatás volt még 2022-ben a HírösNagyik az Agórában. Az Agóra épületében egy nagyon szép szoba került berendezésre, ahol nagyik vigyáztak 3-10 év közötti gyerekekre.

A HírösNagyik megbízási szerződéssel, a szülők számára ingyenes gyermekfelügyelet biztosítottak a Hírös Agórában hétköznaponként 15:00 és 18:00 között, szigorúan kutyamentes környezetben. Ez az ősz beköszöntével annyiban módosult, hogy heti 3 napban vállaltak felügyeletet, majd a téli időszakban szünetelt a szolgáltatás.

Időslátogatók Kecskeméten

Egyre több az olyan idős ember, aki képes az önálló életre, de szüksége van kisebb-nagyobb segítségre a háztartásban. Annak érdekében, hogy az idősek a lehető leghosszabb ideig a saját megszokott környezetükben élhessenek lehetőség van az időslátogatók segítségével, aki a távollévő vagy elfoglalt családtagot igyekszik pótolni. Segít a bevásárlásban, ügyek intézésében, házimunkában, elkíséri az orvoshoz szeretnénk, jelenléte enyhíti a szociális és emocionális magányt. Az időslátogató szolgáltatás igénybevételével az idős hozzátartozó saját lakókörnyezetében élhet, tehermentesítve ezzel a szociális ellátórendszert. Az idős számára nincs hospitalizációs ártalom, gazdaságosabb és humánusabb, mint az idősotthoni elhelyezés ameddig a gondozási szükséglet ezt megengedi, ezzel párhuzamosan a családtag aktív tud maradni a munkaerőpiacon, nincs jövedelemkiesés, kisebb a pszichés megterhelés.

2022-ben egy Időslátogató képzés zajlott le, melynek zárásakor kilenc újonnan végzett hallgató vehette át a tanúsítványát, így velük együtt már 74-re növekedett a városban az Időslátogatók száma.

Eddigi tapasztalataink alapján még mindig nagyobb a kereslet irántuk, mint amit ki tudnak elégíteni. Az aktívan dolgozó időslátogatók gyakran több családnál is teljesítenek szolgálatot. Ismereteik folyamatos frissen tartása érdekében, az év során többször is részt vettek szervezett szakmai napokon, ahol a demenciával és Alzheimer kórral élők segítségével fejlődhetek tovább, valamint többször szakmai eseményeken tanulhattak arról, mik az életvégi rendelkezések, gondnokság alá helyezés, élő végrendelet, digitális hagyaték.

„Halló itt vagyok!” telefonos szolgálat

A pandémia első hulláma hívta életre a magányos időseket támogató „Halló, itt vagyok!” telefonos kortárs beszélgetőtárs szolgáltatást.

A szolgálat 2022-ben két önkéntessel működött, akik hetente több órában álltak a magányos, beszélgetni vágyó idősök rendelkezésére.

Második karrier

Második karrier program célja, hogy az 50 pluszos munkavállalók foglalkoztathatóságát növelje különböző készségek, képességek fejlesztésével. 2022. év során online reziliencia előadást és személyes, az 50 év felettiek álláskeresését segítő előadás valósult meg.

A második karrier lehetőségei hozzájárulnak az esélyegyenlőséghez azáltal, hogy nem csak egy bizonyos csoportnak vagy korosztálynak szólnak, hanem lehetővé teszik egy inkluzív és támogató munkakörnyezet kialakítását, ahol mindenki számára egyenlő lehetőségek állnak rendelkezésre a szakmai fejlődésre és sikeres karrierépítésre, vagy előrelépésre.

A programhoz kapcsolódó álláskeresési és karrier-támogatási programok, önismereti és tanácsadó workshopok az esélyegyenlőség elveit követik, segítve mindenkit a karriercélok elérésében függetlenül attól, hogy korábban milyen területen dolgoztak.

Digitális Tudásközpont szolgáltatásai az idősök számára

A Digitális Tudásközpont eszközei és foglalkozásai egyaránt elérhetőek a szenior korosztály számára. A nyugdíjas csoportok, közösségek, klubok és civil szervezetek digitális élménytúrán vehetnek részt.

Az idősök digitális tudásának fejlesztése élménypedagógiai módszerekkel, szórakoztató módon történik, így segítve a digitális világban történő eligazodást. A csinálva tanulás módszertanára támaszkodva a szeniorok számára elsősorban a digitális varró- és hímzőgépek, az okosotthon eszközei és lehetőségei, valamint a 3D tervezés és nyomtatás területei a legnépszerűbbek. Nagyon kedvelt a családkutató és fotódigitalizációs műhely is.

A Digitális Tudásközpont eszközparkja az idősgondozásban is innovatív módon felhasználható. A CédrusNet Kecskemét Program és a Digitális Tudásközpont a Margaréta Otthon szakembereinek összefogásával egy világviszonylatban is egyedülálló kezdeményezést indított el. Napjaink digitális eszközei, megoldásai számos olyan lehetőséggel rendelkeznek, amelyek segítenek kimozdulni a fizikai és szellemi elszigetelődésből.

Nyugdíjas klubok programjai

Számos nyugdíjas klub szervez ünnepi együttlétet óvodások és kisiskolások részvételével nagy hangsúlyt fektetve a generációk közötti egyenlőségre.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a városban élő idős polgárok bevonásával, az egyházak és egyéb idősügyi szervezetek együttműködésével minél több színvonalas, a célközönség sajátos igényeit figyelembe vevő és kielégítő programot valósítson meg.

Séta az egészségért!: a város arborétuma mellett szervezett három-négy kilométer hosszú séta, melyen az elmúlt években 4-500 fő vett részt, a város több vezetőjének közreműködésével. Itt a résztvevők szendvicset és üdítőt kapnak, vérnyomás-, vércukor- és testsúlymérést végeznek a szakemberek.

Mozdulj! Sportvetélkedő: kifejezetten idősök által idősök számára szervezett játékos sportvetélkedő, amelynek keretében a sorverseny jellegű feladatok mellett már szenior úszóversenyekre is sor került a kecskeméti sportuszodában.

Idősök Tornája: hetente 10 alkalommal, 2 helyszínen kerül megrendezésre önkéntes nyugdíjas testneveléstanárok és edzők vezetésével.

Kulturális vetélkedők: a város életének kiemelkedő eseményei a nyugdíjasok által rendezett kulturális vetélkedők. Ennek anyagi háttérét az önkormányzat biztosítja, ami magában foglalja a helyiség bérletét, a rendezés költségeit, a helyezett díjazását és az étkezést.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön
--

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a szenior lakosság tudás- és tapasztalati tartalékainak nem megfelelő szintű kiaknázása	a helyi, komplex, szenior tudáshasznosítási modellprogram folytatása és bővítése, amelynek fontos részét képezi az idősek szellemi, fizikai és mentális jóllétének támogatása is
az idősek szociális ellátottsága és egészségügyi alapellátása javítandó, különös tekintettel a demenciával élő idősek és családjaik problémáira	demensbarát település koncepciójának kidolgozása és megvalósítása egyházi vagy civil partnerekkel együttműködve, szűrőprogramok

Az önkormányzat az időskorú lakosság esélyegyenlőségének javítását két irányból, két tematikus beavatkozási formában kívánja elérni. Egyrészt társadalmi szintű programok, rendezvények, akciók keretében történő bevonással, másrészt célzott, pontszerű beavatkozások általi elérés, amely az épített környezet rehabilitációján, az intézményrendszerek infrastrukturális feltételeinek javításán alapul.

A célcsoport integrációját közvetlenül az önkormányzat infrastrukturális beavatkozásai, közvetve a különböző társadalmi szervezetek együttműködésén alapuló beavatkozások szolgálják.

7. A fogyatékossgal élő személyek helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. A fogyatékos emberek hátrányainak enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében a jogalkotó megalkotta a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvényt. Az állam köteles gondoskodni a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló intézményrendszer működtetéséről a nemzetgazdaság mindenkorai lehetőségeivel összhangban.

Az „ésszerű alkalmazkodás” a fogyatékkal élő személyek igényeihez történő alkalmazkodást jelenti. Magában foglalja különösen a meglévő létesítmények átalakítását, és olyan új épületek létrehozását, melyeket a fogyatékkal élők is használhatnak. Jelenti továbbá olyan munkahelyi szerkezetátalakítást, részmunkaidős vagy módosított munkarendeket, valamint vizsgák, képzési anyagok vagy szakpolitikák megfelelő kiigazítását vagy módosítását, illetve minősített olvasók vagy tolmácsok biztosítását és egyéb hasonló alkalmazkodást, amelyek igazodnak a fogyatékkal élők igényeihez.

Az „ésszerű alkalmazkodás” az elengedhetetlen és megfelelő módosításokat és változtatásokat jelenti, amelyek nem jelentenek aránytalan és indokolatlan terhet, és adott esetben szükségesek, hogy biztosítani tudják a fogyatékossgal élő személy alapvető emberi jogainak és szabadságainak a mindenkit megillető, egyenlő mértékű élvezetét és gyakorlását.

- a) *fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás*

A fogyatékossgal élő embereket a társadalom egyik leghátrányosabb helyzetű csoportjának tekinthetjük. Az érintettek kedvezőtlen egészségi állapota mellett a társadalmi körülményeikben is számos nehézséggel küzdenek, melyek jelentősen befolyásolják a mindennapi életüket és a társadalom által elfogadott normákhoz való igazodást. Egy társadalom jogi, erkölcsi és mentális állapotát jellemzi az, hogy miképpen tudja segíteni a fogyatékossgal élő tagjainak életét. A fogyatékossgal élő emberek beilleszkedését a társadalomba, elfogadottságukat elősegíti, ha dolgoznak, megélhetésüket munkából származó jövedelemből tudják biztosítani.

Hazánkban jelentős fordulatot hozott az Ebktv. megszületése. A törvény meghatározza az egyenlő bánásmód megsértésének eseteit (közvetlen hátrányos megkülönböztetés, közvetett hátrányos megkülönböztetés, zaklatás, jogellenes elkülönítés, megtorlás), az előnyben részesítés feltételeit, a különböző helyzetekben figyelembe veendő védett tulajdonságokat.

A munkáltató a fogyatékos személy munkához jutásának elősegítése érdekében - a felvételi eljárás során - köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet. Abban az esetben, ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem valósítható meg, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés - jogszabályban meghatározottak szerint - támogatásban részesíti.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

7.1.1. számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma nemenként Kecskeméten

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016.	1 286	1 663	2949
2017.	1 222	1 600	2822
2018.	1 095	1 453	2548
2019.	982	1 364	2346
2020.	951	1 306	2257
2021.	903	1261	2164

Forrás: TEIR

Jelenleg a fogyatékkal élő és megváltozott munkaképességű munkavállalók iránti kereslet egyre nagyobb. Az elsődleges munkaerőpiac munkáltatói egyre motiváltabbak, hogy a megváltozott munkaképességű, vagy fogyatékkal élő munkavállalókat foglalkoztassák. Ezen célcsoport jelentős részének munkanélkülisége még mindig szociális hátrányt okozó tényező, valamint az intézmények, munkahelyek akadálymentesítésének hiányában ezek az emberek kirekesztődnek a közösségekből. Integrált munkába helyezésük által nőhet a tolerancia és csökkenhet a szegregáció.

Városunkban az önkormányzat tulajdonában álló Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft. 100%-os tulajdonában lévő **Kecskeméti Foglalkoztatási Nonprofit Kft.** tevékenységének

középpontjában az egészségkárosodásból, fogyatékoságból, valamint a társadalmilag hátrányos helyzetből eredő következmények csökkentése áll. A közhasznú szervezet célja a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása, valamint a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek képzésének, foglalkoztatásának elősegítése.

A foglalkoztatottak az egészségkárosodás mértékétől, valamint a foglalkozás egészségügyi orvos véleményezése alapján meghatározott óraszámotól függően 4-8 órában dolgoznak.

A foglalkoztatási rehabilitáció célja elsősorban a megváltozott munkaképességű és a fogyatékkal élők alkalmazása akként, hogy a foglalkoztatás a munkaképesség változás mértékét figyelembe vevő munkaköri feladatok ellátásával értékteremtő, sikerélmény orientált tevékenység elősegítésére irányuljon.

A megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatására – ugyanúgy, mint eddig is – mind az önkormányzati intézmények, mind a gazdasági társaságok a jövőben is kiemelt figyelmet fordítanak.

Kecskeméten több szervezet foglalkoztat megváltozott munkaképességű személyt. 2023. júniusi adatok alapján: a KEFOG Kft., a HUMÁN-REHAB Kiemelten közhasznú Egyesület, MIOCONTO Kft., EL-SZABÓ Kft., Mozgáskorlátozottak Bács-Kiskun Megyei Egyesülete.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata által működtetett intézményekben hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk. Amennyiben felmerül a diszkrimináció, ebben az esetben önkormányzatunk, illetve intézményeink megteszik a szükséges intézkedéseket. (Belső szabályzataik alapján.)

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma Kecskeméten

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016.	59
2017.	46
2018.	49
2019.	78
2020.	74
2021.	78

Forrás: TEIR

Az **Mosolysziget** Értelmi Fogyatékosok Napközi Intézménye 25 fő, családban élő enyhe és közép súlyos értelmi fogyatékos személy részére biztosít komplex gondozást. Az intézmény elsősorban a harmadik életévét betöltött, önkiszolgálásra részben képes fogyatékosok napközbeni gondozására, foglalkoztatására és nevelésére szolgál.

A **Csodabogár** Autizmussal és Fogyatékkal Élő Személyek Nappali Intézménye 2019-ben kezdte meg működését Homokbányán. Az intézmény 24 autizmus spektrumzavarral élő, illetve 24 enyhe vagy közép súlyos értelmi fogyatékossgal élő fiatal felnőttnek nyújt nappali ellátást és fejlesztő foglalkozásokat.

Programokról, lehetőségekről a HEP-ben korábban már részletesen szó esett.

7.2 Fogyatékossgal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátását, kedvezményeit felsőbb szintű jogszabályok szabályozzák. Ilyen támogatások: a magasabb összegű családi pótlék, adókedvezmény/személyi kedvezmény, fogyatékossgai támogatás, mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványa, közlekedési támogatás súlyos mozgáskorlátozottak részére, személygépkocsi szerzési és átalakítási támogatás, akadálymentesítési támogatás, ápolási díj, közgyógyellátás.

Célzottan a fogyatékossga tekintettel az önkormányzat nem nyújt támogatást, de a települési támogatásokat igénylők között vannak fogyatékkal élő személyek, azonban számukat tekintve helyi adatgyűjtésen alapuló adat nem áll rendelkezésre.

Rendkívüli települési támogatás:

Jogosultak rá azok a személyek, akik létfenntartásukat veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek, és önmaguk, illetve családjuk fenntartásáról másféle módon nem képesek gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások, különösen betegség, elemi kár miatt anyagi segítségre szorúlnak.

Kecskemét esetében Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a szociális támogatásokról szóló 3/2015. (II.19.) önkormányzati rendelete tartalmazza a rendkívüli települési támogatás nyújtásának, és az egyéb támogatásoknak részletes szabályait. A szociális rendelet módosítása folyamatban van, melyről korábban már volt szó.

Az önkormányzati települési támogatáson kívül, az önkormányzat által kezdeményezett és szervezett adománygyűjtésen felül egyházi és civil szerveződések is gondoskodnak adománygyűjtésekkel az arra rászorulókról.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személyek hozzáférnek mindazon szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokhoz, amelyeket a szakmai jogszabályok alapján az intézményfenntartók működtetnek. Kifejezetten fogyatékos személyek számára jöttek létre a támogató szolgálatok, amelyek személyi segítséget végeznek a fogyatékos személy otthonában, illetve szállító szolgálatot működtetnek a fogyatékos személy egészségügyi intézménybe, munkába, iskolába történő eljuttatásának segítésére.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

A fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthona az önmaguk ellátásáról gondoskodni nem képes személyek tartós bentlakásos, teljes körű ellátását biztosítja. Ilyen bentlakásos otthont Kecskeméten 2016. augusztus 31. napjáig az ESZII működtetett 100 férőhellyel. 2016. szeptember 1. napjától a bentlakásos intézmény működtetését a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában levő Bács-Kiskun Vármegyei Platán Integrált Szociális Intézmény.

A fogyatékosok rehabilitációs intézménye azoknak a fogyatékos, valamint mozgás-, illetve látássérült személyeknek az elhelyezését szolgálja, akiknek oktatása, képzése, átképzése és rehabilitációs célú foglalkoztatása csak intézményi keretek között valósítható meg.

A fogyatékosok rehabilitációs intézménye előkészíti az ott élők családi és lakóhelyi környezetbe történő visszatérését, valamint megszervezi az intézményi ellátás megszűnését követő utógondozást.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzati intézmények felújítása során minden esetben a jogszabályi előírásoknak megfelelően megtörténik az akadálymentesített környezet kialakítása. Az önkormányzat jelentős eredményeket ért el ezen a területen.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az **Autista Gyermekekért Alapítvány**, mint civil szerveződés legfontosabb célkitűzése a Bács-Kiskun Vármegyei autisták és családtagjai érdekeinek képviselete. Munkásságuk fókuszában az esélyteremtés áll, az autista gyermekek esélyének megteremtése olyan munka vállalására, amely tudásuknak, kifejezett képességeinek megfelel.

A **Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház** 2023-tól audionarrált és jelelt előadásokat is szervez, így a mozgáskorlátozottak mellett a látás-, illetve hallássérültek is részesülhetnek színházélményben. A különleges igényeket kielégítő színházi előadások segítségével hiánytalan művészi élményt és lehetőséget biztosít a fogyatékossgal élőknek.

Az **Élethinta Alapítvány** célja a fogyatékkal élők, különösen a súlyosan halmozottan sérültek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, érdekeinek védelme, képviselete, szolgálata, a társadalom befogadó attitűdjének formálása.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

A hatályos jogszabályoknak megfelelően az új beruházások és felújítások akadálymentesített környezet biztosításával történnek. Ma már kötelezően, jogszabályban előírt feltétel az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere. A már meglévő munkahelyek akadálymentesítése részlegesen megoldott.

Kecskeméten minden egyes beruházásnál a fogyatékkal élő emberek önálló életvitelét segítik az akadálymentes környezet kialakításával és a mozgáskorlátozott parkolók kialakításával.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Akadálymentesség az épületekben, a közterületeken és a közlekedésben

A beruházások során mind a középületek építése, felújítása, mind a közösségi közlekedésben érvényre jutnak az akadálymentességre vonatkozó követelmények már a tervezéskor is, ez része a jogszabályi előírásoknak. Az építészeti tervezésnél és a közterületek kialakításánál különös figyelem irányul a megfelelő járda- és úthálózat kialakítására. Így a megfelelően kialakított parkolóhelyekre, az emeletes épületek hozzáférhetőségére, továbbá a közösségi közlekedés által használt eszközökre, megállóhelyek kialakítására. Az akadálymentes közösség kialakítása kulcsfontosságú cél, és egyre jobban megvalósul, hogy városunk minden polgára számára szinte zökkenőmentes legyen a közlekedés.

Akadálymentes épített környezet

Az új építésű járdák, gyalogutak és kerékpárutak építésénél is megvalósul az akadálymentesítés. A kiemelt szegélyek lesüllyesztve épülnek, a közutak a gyalogos és a kerékpáros közlekedési létesítmények csatlakozásánál a mozgáskorlátozottak, a babakocsit tologatók és a kerékpárosok számára is biztosítva van az akadálymentes áthaladás. A csatlakozás előtt taktilis jelek érzékeltetik az áthaladás irányát a vakok és gyengénlátók részére. A városban több helyen intelligens zebra épült speciális fényjelzéssel. Ezeknél a mozgásérzékelők észlelik, ha gyalogos közelít az átkelőhöz, és automatikusan felkapcsolja az úttestbe épített prizmákat, így figyelmeztetve a sofőrt az elővigyázatosságra és a fékezésre. Minden évben a meglévő közlekedési létesítmények közül, a lehetőségek szerint, minél több akadálymentesítésre kerül sor.

A jelzőlámpás gyalogos átkelőhelyek úgy kerülnek kialakításra, hogy a vakok és gyengénlátók egy távkapcsoló segítségével, hangbemondással kapnak tájékoztatást az áthaladási lehetőségről. Ez a megoldás működik már egyre több meglévő jelzőlámpás kijelölt gyalogos-átkelőhelyen is. Az akadálymentességet segítik a – leginkább a központi közterületeken elhelyezett – információs- és útbaigazító táblák is.

Új építésű középületek esetén a tervezéskor elvárás az akadálymentes megközelítés, bejutás, és belső közlekedés kialakítása. Óvodákba, bölcsődékbe már az akadálymentes parkolóból, a lépcső mellett kialakított rámpán biztosított a bejutás a mozgáskorlátozottak számára. Meglévő középületeknél is a lehetőségeknek megfelelően kialakításra kerül az akadálymentesítés. A Városháza felújításánál pl. a látogatóközpontba érkezők a földszinten akadálymentesen közlekedhetnek, így közelíthető meg a Lechner Ödön udvar is. Az épületbe az emelet eléréséhez lift beszerelése történt. Rámpa építésével akadálymentesen használható illemhely is kialakításra került. Egyéb épületeknél különböző megoldások is megjelennek, minden esetben igazodva az épületek már meglévő szerkezete által biztosított lehetőségekhez. Ilyenek pl. a széles ajtók és folyosók, információs táblák, küszöbök elhagyása stb.

Akadálymentes közösségi közlekedés

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a helyi közösségi közlekedési közszolgáltatás megszervezéséről a Kecskeméti Közlekedési Központ Kft.-vel (KEKO Kft.) megkötött feladatellátási szerződésen keresztül gondoskodik.

A KEKO Kft. a konkrét közszolgáltatási feladatokat az Inter Tanker Zrt-ével kötött közszolgáltatási szerződésnek megfelelően teljesíti.

A szerződéses kapcsolatokban előírás a közszolgáltató felé, hogy a közlekedésben használt eszközök az akadálymentesség feltételeinek feleljenek meg.

Ennek köszönhetően a közösségi közlekedésben használt autóbuszok mindegyike alacsony belépési magasságú, alacsonypadlós autóbusz, amely a mozgásukban korlátozott utasok számára is megteremti a használhatóság lehetőségét. Valamennyi autóbuszon kialakított a kerekesszékekkel utazók részére az elkülönített tér. Az autóbuszvezetők feladata szükség esetén a mozgásukban korlátozott, kerekesszékes utasok autóbuszra való fel- és leközlekedésének segítése is.

A KEKO utaskiszolgálást biztosító helyiségei a látásukban korlátozott személyek számára is megközelíthetőek, taktilis jelek mutatják a megközelítési útvonalakat. A kerekesszékes utasok részére az ügyfélfogadó terek szintén megközelíthetőek.

A KEKO honlapja digitális tartalmak akadálymentesítésével kapcsolatos elvárásoknak szintén megfelel.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.)

A fogyatékos személyeket segíti a Kecskeméten működő két nappali intézmény, amelyeket az ESZII, valamint a Humán-Rehab Közhasznú Egyesület működtet 25, illetve 40 férőhellyel. Ezekben az intézményekben elsősorban a bentlakásos intézményi ellátást nem igénylő, értelmi fogyatékos személyek ellátása történik.

Értelmi fogyatékosok nappali ellátása

A **Mosolysziget** Értelmi Fogyatékosok Nappali Intézménye (melyről már korábban is volt szó) a harmadik életévüket betöltött, önellátásra nem képes, vagy részben képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Az intézményben folyó életet elsősorban az ellátottak egyéni szükségletei határozzák meg. Az intézmény szakemberei a normál életvitelhez szükséges képességek, készségek kialakítására fókuszáltak, mindezt egyéni és csoportos fejlesztésekkel, valamint terápiás foglalkozásokkal valósították meg.

Az intézmény ellátotti körét tekintve az iskolarendszerből kikerülő, családi háttérrel rendelkező, elsősorban középsúlyos, súlyos értelmi fogyatékosok nappali gondozását, ellátását végzi. A nappali ellátás szolgáltatása az igényeknek megfelelően hétfőtől csütörtökig 6.30-16.30-ig, pénteken 6.30 órától 15 óráig tart. Az ellátottak általában naponta 5-6 órát tartózkodtak az intézményben. Az ellátottak közül 7 személyt a Támogató Szolgálat szállította, a többiek önállóan vagy kísérettel érkeztek az intézménybe.

Autizmussal és fogyatékkal élők nappali ellátása

A **Csodabogár** Autizmussal és Fogyatékkal Élő Személyek Nappali Intézménye 2019. év óta az ún. Homokbánya területén, csendes, épülő lakóparki övezetben található. Az intézmény épülete kifejezetten autizmussal -, és fogyatékkal élő személyek nappali ellátása céljára épült, ezért helyiségei elhelyezkedése, száma, mérete funkcionálisan megfelelő, igazodik az ellátotti kör speciális szükségleteihez.

Az értelmi fogyatékossgal élő ellátottak és az autista ellátottak két, egymástól fizikailag is elkülönülő gondozási egységben részesülnek nappali ellátásban. Az intézmény célja az autizmussal, illetve értelmi fogyatékossgal élő, önkiszolgálásra részben képes személyek számára nappali ellátás biztosítása, gondozás, szociális és mentális támogatás, az egyéni képességek fejlettségi szintje mellett elérhető legjobb felnőttkori adaptáció és az önállóság feltételeinek megteremtése, az ellátottak addig megszerzett képességeiknek szinten tartása, önellátásuk mértékének növelése.

24 fő értelmileg akadályozott, és 24 fő autizmus spektrumzavarral élő személy befogadására alkalmas, összesen 48 férőhelyes intézményben az ellátottak csoportos és egyéni helyzetekben történő fejlesztése egyénre szabott gondozási terv alapján történik.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata által fenntartott **Támogató Szolgálat** keretén belül gondoskodik az ellátottak szállításáról. Az ellátotti kör döntő többségét a mozgáskorlátozott, értelmi sérült és autista személyek adták.

A szállító szolgálat három gépjárművel dolgozott. A két 9 személyes kisbusz speciális szállítási igényeknek megfelelően átalakított, mobil rámpával és beépített kerekesszék-rögzítő rendszerrel felszerelt, melyek megfelelnek a teljes akadálymentesítés kritériumainak.

Az 5 személyes gépjármű kerekesszékes személy szállítására nem alkalmas, de rendelkezik gyermekek szállítására alkalmas ülésmagasítókkal és gyermekülésekkel.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A városban működő számos civil szervezet, érdekvédelmi képviselő által szervezett speciális programok mellett az önkormányzat fenntartásában működő ESZII is speciális programok segítségével gondoskodik a kecskeméti fogyatékossgal élő polgárokról.

A programok sokszínűek, a főzőversenytől egészen a sport- és tudásalapú versenyekig, ismeretszerzést nyújtó programoktól a bűnmegelőzési tájékoztató jellegű programokig terjednek.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2021. évben széleskörű együttműködési megállapodást kötött a városban működő fogyatékossgal élőket képviselő szervezetekkel.

A megállapodás célja egy szoros együttműködés és párbeszéd az alábbi célterületekkel kapcsolatban:

- a fogyatékossgal élők szociális helyzetének javítása, esélyegyenlőségük elősegítése,
- a városban további akadálymentesítések hathatós elősegítése,
- speciális szolgáltatások létrehozásának támogatása,
- tematikus és érzékenyítő tréningek szervezésének segítése,
- megváltozott élethelyzetbe került emberek támogatásának előtérbe helyezése a mielőbbi rehabilitációjuk érdekében,
- kétoldalú információátadás az érintett esélyegyenlőségi célcsoportok, az Önkormányzat és a város segítő szervezetei között,

- g) a felek közötti hathatós együttműködés a fogyatékossgal élő embereket érintő programok szervezésében és lebonyolításában,
- h) együttműködés a fogyatékossgal élő személyek ismereteinek gazdagításában és művelődésének elősegítésében.

Az együttműködés értelmében minden együttműködő fél arra törekszik, hogy segítse azon cél elérését, hogy a társadalmi tudatformálás és esélyegyenlőség megteremtése érdekében előre mozdítsák a felnövekvő generáció érzékenyítését.

Együttműködő szervezetek különösen:

- Mozgáskorlátozottak Bács-Kiskun Megyei Egyesülete
- Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének Bács-Kiskun Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat
- Magyar Vakok és Gyengénlátók Bács-Kiskun Megyei Egyesülete
- Mozgássérült Fiatalokért Alapítvány
- Autista Gyermekekért Egyesület
- Mosolygó Szemekért Alapítvány a Fogyatékos Gyermekekért és Fiatalokért
- Értelmi Fogyatékosok Kecskeméti Érdekvédelmi Szervezete
- Élethinta Közhasznú Alapítvány a Súlyosan és Halmozottan Sérült Fiatalok Jelenéért és Jövőjéért
- Humán - Rehab Közhasznú Egyesület

Az önkormányzat az együttműködésekben belül vállalja, hogy a fogyatékos személyek szervezeteit – különösen az alábbi eseteket tekintve – segíti:

- a) a célcsoportot érintő önkormányzati intézményalapítás, átszervezés, feladatmegszüntetés esetén előzetesen egyeztet,
- b) konzultációs lehetőséget biztosít a fogyatékossgal élőket érintő feladatok végrehajtásának módjáról,
- c) kikéri a véleményt a különböző pályázatok (különös tekintettel az akadálymentesítésre) benyújtásakor annak érdekében, hogy a beruházás (projekt) megvalósítása megfeleljen az érintett állampolgárok szükségleteinek,
- d) szükség esetén, költségvetési lehetőségeinek függvényében támogatja a Fogyatékos személyek szervezeteit, segítve ezzel a feladatellátás hatékonyságát.

A fogyatékos személyek szervezetei vállalják, hogy

- a) a városban élő fogyatékos személyek számáról, demográfiai jellemzőikről, munkaerőpiaci helyzetéről, az életminőségük javításához szükséges teendőkről évente egyszer tájékoztatják az önkormányzatot,
- b) a szociális szolgáltatásokat igénybe vevők, valamint a szolgáltatást nyújtók közötti szakmai összhang megteremtése érdekében folyamatos konzultációt folytatnak az érintettekkel,
- c) felkérésre véleményezik az önkormányzat által benyújtandó – a fogyatékos személyeket érintő – pályázatokat, illetve szükség esetén abban partnerként részt is vesznek.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
köznevelési rendszerből kikerülő felnőtt autisták ellátásának hiánya	szociális ellátórendszer bővítése egyházi és civil szervezetek együttműködésével
a fogyatékkal élők hozzátartozóinak képzése, oktatása, mentális segítése	közösségépítés, tapasztalatcsere, szabadidős, rekreációs programok szervezése, egészségügyi, köznevelési, kulturális intézményekkel további együttműködések kialakítása
a fogyatékkal élők társadalmi elfogadottsága	társadalmi érzékenyítő, közösségfejlesztő programok, megküzdési stratégiák, tapasztalatok, tréningek szervezése a szolgáltatást igénybe vevők számára, munkaadók tájékoztatása a megváltozott munkaképességűek alkalmazásával kapcsolatban
középületek, közterületek, közszolgáltatások akadálymentesítése	az akadálymentesített középületek, közterületek számának növelése
társadalmi rétegek közötti kommunikáció	közösségfejlesztő és társadalom-érzékenyítő programok szervezésével a kommunikáció erősítése, integrált közösségi terek kialakítása

Az önkormányzat a fogyatékkal élő lakosság esélyegyenlőségének javítását két irányból, két tematikus beavatkozási formában kívánja elérni. Egyrészt társadalmi szintű programok, rendezvények, akciók keretében történő bevonással, másrészt célzott, pontszerű beavatkozások általi elérés, amely az épített környezet rehabilitációján, az intézményrendszerek infrastrukturális feltételeinek javításán alapul.

A célcsoport integrációját közvetlenül az önkormányzat infrastrukturális beavatkozásai, közvetve a különböző társadalmi szervezetek együttműködésén alapuló beavatkozások szolgálják.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és forprofit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)

Az állami-önkormányzati és az üzleti-piaci szektor mellett napjainkban egyre fontosabb szerepet játszik a demokratikus társadalmak életében a civil szféra. Alapvető jelentőségű a helyi társadalom fejlődésében, a közösségi élet és értékrend melletti erős elkötelezettség kialakulásában és az önkéntesség megerősödésében. Fontos szerepet töltenek be egy városi közösség életében azok a **civil szervezetek**, amelyek annak érdekében intézményesülnek, hogy olyan feladatokat lássanak el, amelyet sem az állam, sem a piac nem tud felvállalni. Haszonelvűség nélkül, a közjó érdekében cselekednek oly módon, hogy gyakran hatékonyabban, költségkímélőbben és humánusabban látják el az általuk vállalt feladatokat, mint a rendkívül leterhelt önkormányzati intézményrendszer. A perifériára szorult rétegekkel való foglalkozás és az esélyegyenlőség minél szélesebb körű biztosítása egyaránt olyan területek, amelyek vonatkozásában a civil szervezetek aktív tevékenységet fejtenek ki, és amely területeken alternatívák és többletlehetőségek nyújtására alkalmasak.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a kezdetektől fogva figyelemmel kíséri és az adott évi költségvetés terhére rendszeresen támogatja a városban működő civil szervezeteket.

Kecskeméten a **Városi Civil Kerekasztal** 2007 óta fogja össze a városban tevékenykedő, a közéletben aktív társadalmi szervezeteket és alapítványokat. A Városi Civil Kerekasztal 2008. július 4-én együttműködési megállapodást kötött Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatával. A 2008-ban megkötött együttműködési megállapodást 2020-ban civil kezdeményezésre újra megkötötték a felek, kibővítve az együttműködés elemeit, és szervezettebbé téve a kapcsolattartást a korábban lefektetett kölcsönösség, valamint a partnerség és a szakmaiság alapelveinek mentén. A civilek továbbra is nyilvánosságot kapnak a Városházán évente megrendezett **Városi Civil Fórumon** és az önkormányzat honlapján. Az önkormányzat pénzbeli és természetbeni támogatással segíti számos civil szervezet működését és programjainak megvalósítását.

Az említett Városi Civil Kerekasztal 8 szakmai kerekasztalból épül fel, amelyek mindegyike magas színvonalú szakmai tevékenységgel járul hozzá a város életkörülményeinek, a polgárok esélyegyenlőségének javításához. A szakmai kerekasztalok a következők.

- Egészségügyi Szakkerekasztal
- Fenntartható Fejlődés Szakkerekasztal
- Kulturális Szakkerekasztal
- Hagyományörző Szakkerekasztal
- Műszaki, Tudományos és Innovációs Szakkerekasztal
- Nyugdíjas Szakkerekasztal
- Közművelődési és Ismeretterjesztési Szakkerekasztal
- Szociális Szakkerekasztal

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése a 217/2009. (V.28.) KH. számú határozatával döntött az **Idősügyi Tanács** megalakulásáról. Az Idősügyi Tanács az önkormányzat idősügyi és civil politikájának kialakítását, e területek összehangolását, az itt megfogalmazott célok megvalósítását és továbbfejlesztését segítő, a polgármester elnökletével ülésező, speciális összetételű, javaslattevő, véleményező, illetve egyes esetekben döntéshozó testület.

Az Idősügyi Tanácsban megvalósuló együttműködés fő célja az idős emberek érdekeinek képviselete, az időseket közvetlenül érintő határozatok, koncepciók, javaslatok véleményezése és a városban élő idősök által felvetett igények minél hatékonyabb kielégítése.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a 60/2015. (III.26.) határozatával döntött a **Kecskeméti Ifjúsági Tanács** megalakításáról. A Tanács legfontosabb feladatai közé tartozik, hogy konzultációkat, programokat szervezzon a fiatalok érdekképviselete érdekében, támogassa a fiatalok önszerveződéseit, összegyűjtse a fiatalokat érintő problémákat és továbbítsa őket a helyi ifjúsági szervezetek felé. Véleményezze az ifjúságpolitikai tárgyú stratégiai dokumentumokat, javaslatokat tegyen a fiatalokat érintő tervezett intézkedésekkel kapcsolatban, és konzultációt kezdeményezzen az intézkedések végrehajtásának tapasztalatairól.

A mélyszegénységben, illetve nehéz anyagi helyzetben élő embertársaink számára több kecskeméti civil szervezet nyújt segítséget. Kiemelkedik ezek közül a karitatív tevékenységet végző civil szervezetek közül a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kecskeméti Csoportja**, amelynek az egyik legfontosabb tevékenysége a hajléktalan emberekkel való elhivatott, magas szakmai színvonalon végzett foglalkozás. A hajléktalan-ellátás nemzetközi szintű központja Kecskeméten a Matkói út 20. szám alatt található Magyar Máltai Szeretetszolgálat Komplex Hajléktalanellátó és Rehabilitációs Központ, amely a szociális szolgáltatások rendszerébe illeszkedő, személyes gondoskodást nyújtó integrált intézmény.

A legnehezebb sorsban élő kecskeméti polgárok jelentik a Szeretetszolgálat által ellátott utcai szociális munka célcsoportját is, hiszen egyik fő feladata az utcán tartózkodó hajléktalan személyek életkörülményeinek figyelemmel kísérése, szükség esetén ellátás biztosításának kezdeményezése.

Hasonlóan fontos szerepet tölt be a kecskeméti szegények karitatív ellátásában a **Wojtyla Ház Szociális Ellátó és Szolgáltató Nonprofit Kft.** Ez a szervezet is szervez rendszeres étkeztetést, adománygyűjtést, közösségi és lelki programokat, valamint rendezvényeket a rászorultaknak.

A mentális gondozás, különösen a szenvedélybetegekkel való szakszerű foglalkozás terén ér el kiemelkedő eredményeket Kecskeméten a Római Katolikus Főplébánia fenntartásában működtetett **Rév Szendélybeteg-segítő Szolgálat**, amely szenvedélybetegek közösségi és alacsonyküszöbű ellátását, pszichiátriai betegek közösségi ellátását, elterelést, prevenciószolgáltatást, valamint pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali intézményének működtetését vállalja Kecskeméten.

A mélyszegénységben élők, illetve különösen is a romák társadalmi integrációja és képviselete érdekében kiemelkedő tevékenységet végez – a már említett - **Egészséges Életmódért Hit és Sport Alapítvány**.

A **Nők a Nemzet Jövőjéért Egyesület** fontos szerepet játszik a társadalom leghátrányosabb helyzetű rétegeinek támogatásában. Programjaikat az esélyegyenlőség jegyében, a hátrányos megkülönböztetés csökkentése érdekében szervezik. Információkkal, tanácsadással és különféle programok megvalósításával nyújtanak segítséget a családokat, a gyermekeket, a fiatalokat, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket képviselő, valamint az őket támogató közösségeknek, intézményeknek.

Fontos kezdeményezés a nők esélyegyenlősége terén az évente megrendezésre kerülő **Nőnek lenni jó Konferencia**, amely a női életstratégiák, a szakmai karrierlehetőségek és a családi- és magánélet kiteljesítéséhez kínál inspirációkat, teret adva a közösségépítésnek is. Hasonló célokat szolgál a **Trendalelke Vállalkozónői Reggeli** elnevezésű rendezvénysorozat is, amely szintén a tudásmegosztást, a kapcsolatépítést és a kölcsönös inspirációt tűzte ki célul.

A **Szeged-Csanád Egyházmegye Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltatója** különleges gyermekotthont működtet a Lórántffy Zsuzsanna utca 1. szám alatt, illetve nevelőszülői ellátás keretében otthont nyújtó és utógondozói ellátást nyújt Kecskeméten.

Rendkívül fontos a gyermekek esélyegyenlősége biztosítása szempontjából a testi-lelki egészség védelme, az ezt célzó prevenció is. Ennek egyik leghatékonyabb eszköze a családi életre nevelés, az önkép és az önismeret fejlesztése. Az önkormányzat anyagi és erkölcsi támogatását egyaránt élvező **Széchenyivárosi Közösségépítő Egyesület Kecskemét** által működtetett „Boldogabb családokért” családi életre nevelés program az elmúlt években számos helyi köznevelési intézménybe eljutott már. A tanulók körében nagyon népszerűek a „Család-órák”, melyek a családi életre való felkészülést segítik

Az idősekkel foglalkozó kecskeméti civil szervezetek célja az idősek érdekeinek védelme, társadalmi megbecsülésük erősítése, egészségi szükségleteik kielégítésének támogatása. Ezek a civil szervezetek kiemelkednek szervezetségükkel, folyamatosan nagy létszámban képviseltetik magukat a különböző városi rendezvényeken. Az idősek érdekeit védő és a magukat az időseket tömörítő civil szervezetek városi ernyőszervezete a **Kecskeméti Nyugdíjasszövetség**, amelynek 35 klub, és mintegy 1800 idős kecskeméti polgár a tagja.

A város magas színvonalú idősellátásához járul hozzá a Kecskeméti Református Egyházközség fenntartásában működő **SION Nyugdíjasház és Gondozási Központ**, amely idősek nappali ellátásával, házi segítségnyújtással és szociális étkeztetéssel áll a szépkorúak rendelkezésére.

A fogyatékkal élők esélyegyenlőségét támogató civil szervezetek között is számos olyan található Kecskeméten, amely komoly tevékenységet fejt ki az egyes célcsoportok érdekképviselése terén. A **Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Bács-Kiskun Megyei Szervezete**, a **Magyar Vakok és Gyengénlátók Bács-Kiskun Megyei Egyesülete**, az **Értelmi Fogyatékosok Kecskeméti Érdekvédelmi Szervezete**, a **Mozgássérült Fiatalokért Alapítvány**, az **Alapítvány a Fogyatékos Sportolókért** vagy az **Autista Gyermekekért Egyesület** mind olyan civil szervezetek, amelyek célként és feladatként fogalmazták meg az általuk képviselték társadalmi integrációjának elősegítését és az őket érintő előítélet, elutasítás csökkentését.

A **Mozgáskorlátozottak Bács-Kiskun Megyei Egyesületének** célja a Bács-Kiskun Vármegye területén élő mozgáskorlátozottak érdekvédelme, összefogása, közösségteremtés, társadalomba való beilleszkedés elősegítése, a társadalmi és kulturális életbe való bekapcsolásuk elősegítése programok szervezése és tartása útján, a magyar hagyományok és a társadalmi értékek képviselése, népszerűsítése, a hátrányos helyzet elfogadása, elfogadtatása, új alternatívák megismertetése, megtanítása, egészséges életmódra nevelés. Céljuk továbbá az egészségmegőrzés, képességfejlesztés, rehabilitációs, szociális tevékenység, ismeretterjesztő érdekképviselés, a mozgásfogyatékos emberek társadalmi esélyegyenlőségét, az emberi és állampolgári jogaik védelmét szolgáló tevékenység végzése. Az egyesület kiemelten foglalkozik az ágyhoz, lakásukhoz kötött és halmozottan hátrányos helyzetű sorstársakkal.

Fontos a civil szervezetek közül a **Humán-Rehab Közhasznú Egyesületet**, amely fogyatékosok számára működtet rehabilitációs intézményt kecskeméti telephelyén, valamint külső foglalkoztató általi fejlesztő-felkészítő foglalkoztatással segíti a fogyatékkal élők társadalmi integrációját. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata együttműködési megállapodást kötött az egyesülettel a kecskeméti fogyatékos fiatalok ellátása érdekében 2012-ben.

A **Kecskeméti Kábítószerügyi Egyeztető Fórum** (a továbbiakban: **KEF**) munkáját a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról 2013-2020 című dokumentummal összhangban végzi. Munkáját nemcsak a kábítószerfogyasztás visszaszorításában, hanem a mentálhigiénés problémák komplex kezelésében is kifejt. Koordinációs tevékenységüket négy alapvető fontosságú területen végzik: közösség és együttműködés, megelőzés, gyógyítás és rehabilitáció, kínálatcsökkentés. A KEF szakmai ajánlásokat, javaslatokat, szakmai állásfoglalásokat fogalmaz meg, és közvetít egyrészt a helyi közigazgatás, másrészt a témában érintett szervezetek, intézmények felé.

A KEF általános feladata a városi drogstratégiában megfogalmazott drogprevenációs irányelvek képviselése.

a) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása
Nincs ilyen jellegű aktuális tevékenység.

b) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Az önkormányzatnak nincs tudomása ilyen tevékenységről.

c) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
A HEP korábbi részeiben a módszertani útmutató ezen pontjairól részletesen esett szó.

d) forprofit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

A forprofit szereplők elsősorban adományok, illetve egyedi támogatások révén vesznek részt a kecskeméti esélyegyenlőség megteremtésében. Kiemelkedő projektek pl. a Varázstáska akció, karácsonyi cipősdoboz akció, iskolakezdési támogatás, sportszervezetek támogatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjait érintő legfontosabb önkormányzati fejlesztési projektek

- „Kálmán Lajos Óvoda ménteleki óvodájának bővítése”

A fejlesztést indokolja Méntelek városrész dinamikus fejlődése, valamint a jelenlegi népességi adatok és szülői szokások, melyek alapján jelentős igény mutatkozik a kor követelményeinek megfelelő óvoda bővítésére a településrészen. Az új 2 csoportszoba kialakítása, az intézmény bővítése a városrészben elősegíti az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód és a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő területi hozzáférés biztosítását, valamint a városrészi közszolgáltatás fejlődését, erősítheti továbbá a társadalmi kapcsolatok kiépülését és a helyi identitás növelését. A beruházás hozzájárul a kecskeméti városrészek között meglévő fejlettségbeli különbségek mérséklődéséhez, javul a városrész megítélése, ezen keresztül pedig lehetőség mutatkozik újabb fiatal családok Méntelekre történő vonzására, amely hosszabb távon biztosíthatja a városrész ideális korösszetételét.

- „Kálmán Lajos Óvoda kadafalvi óvodájának férőhelybővítése”

A fejlesztést indokolja Kadafalva városrész dinamikus fejlődése, valamint a jelenlegi népességi adatok és szülői szokások, melyek alapján jelentős igény mutatkozik a kor követelményeinek megfelelő óvoda bővítésére a településrészen. Az új 2 csoportszoba kialakítása, az intézmény bővítése a városrészben elősegíti az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód és a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő területi hozzáférés biztosítását, valamint a városrészi közszolgáltatás fejlődését, erősítheti továbbá a társadalmi kapcsolatok kiépülését és a helyi identitás növelését. A beruházás hozzájárul a kecskeméti városrészek között meglévő fejlettségbeli különbségek mérséklődéséhez, javul a városrész megítélése, ezen keresztül pedig lehetőség mutatkozik újabb fiatal családok Kadafalvára történő vonzására, amely hosszabb távon biztosíthatja a városrész ideális korösszetételét.

- Juhász utcai óvoda fejlesztése

A fejlesztendő intézmény Kecskemét azon városrészében helyezkedik el, amely fokozottan érintett a város szociális városrehabilitációs programjában. Az óvodai felújítás által azok a társadalmi csoportok érintettek, amelyek leginkább a társadalmi leszakadással veszélyeztetettek. A beruházási tevékenységet kiegészítendő külön projekt keretében a társadalmi integrációt is elősegítő projektrészek is megvalósításra kerülnek.

- Digitális eszközfejlesztés az idős és demens ellátásban

A projekt keretében olyan digitális eszközök kerülnek beszerzésre és üzembe helyezésre, melyekkel lehetővé válik az idős és demens társadalmi csoport mindennapi (önálló) életének biztonságosabbá tétele.

- Idősek alapszolgáltatásainak és nappali ellátásának fejlesztése Kecskeméten

A projekt keretében olyan infrastrukturális fejlesztések valósulnak meg, melyek eredményeként biztosítottá válik, vagy növekszik az idősek ellátásának szolgáltatási minősége.

A XXI. századnak megfelelő infrastrukturális elemekkel várhatóan javításra kerül ezen célcsoport tagjai számára a közösségi élet jobb feltételek között való megélése, az aktív társadalmi participáció feltételeinek biztosítása és a minőségi időskor lehetősége.

- Szociális és nevelési intézmények fejlesztése, valamint IKT eszközök beszerzése

Ezen projekt keretében bölcsődei és óvodai intézmények kerülnek infrastrukturális fejlesztésre, továbbá a projekt keretében az intézmények infokommunikációs eszközfejlesztése is javul. Ezzel segíteni kívánjuk a HEP célcsoportjainak szociális integrációját a magasabb intézményi szolgáltatási portfólió kialakításával.

- „Fenntartható humán fejlesztések Kecskeméten”

A felhívás kiemelt célja a beavatkozási területeken olyan tevékenységek megvalósítása, amelyek erősítik a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi befogadását, a munkaerőpiaci kompetenciák fejlesztését és az ifjúságot megtartó programokat. A projekt további célja az egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok elérhetővé tétele a lakosság számára, továbbá szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása.

A támogatható tevékenységek célcsoportját a projekt keretében kijelölt célterületeken élő hátrányos helyzetű csoportok alkotják, kiemelten a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportja, akiknek bevonása a célterületeken megrendezésre kerülő civil szervezetekkel való partnerségen alapuló közösségi akciók, programok és rendezvények által valósulhat meg.

- „Társadalmi integráció erősítése Kecskeméten”

A projekt keretében a szociális célú városrehabilitációs projekthez illeszkedően az érintett lakosság számára közösségfejlesztést célzó programok, beilleszkedést segítő programok és akciók, társadalmi integrációt segítő programok kerülnek kidolgozásra és megvalósításra. A projekt meghatározó eleme a célcsoporttal végzett folyamatos szociális munkavégzés. A szociális célú városrehabilitációhoz kapcsolódó fenntartható humán fejlesztések a lehetőségekhez mérten tartalmazhatnak a foglalkoztatás elősegítését, az oktatás és egészség fejlesztését, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítását, valamint bűnmegelőzési és közbiztonság javítását célzó programelemeket is.

- Szociális célú városrehabilitáció Kecskeméten

A projekt keretében a szociális célú városrehabilitációs beruházási, infrastrukturális elemei kerülnek végrehajtásra. A projekt eredményeként javul a város szociális bérlakás állománya, a bérlakásállomány komfortfokozata nő, erősödik a város deszegregációs folyamata.

- Játsszóterek kialakítása és közterületek rekonstrukciója

A városban több helyen jellemzően külváros, falusias városrészekben kerülnek játszóterek kialakításra a kapcsolódó infrastruktúrák kiépítésével együtt. A fejlesztés eredményeként olyan területeken kerül játszótér kialakításra, melyeken ma még ezen szolgáltatási elemek nem léteznek. A fejlesztések eredményeként létrejövő terület egységek kiváló területet biztosítanak a különböző társadalmi rétegek találkozására, a társadalmi befogadás és elfogadás erősítésére.

- Rudolf laktanya rehabilitációs fejlesztése

A projekt keretében folytatódik a már megkezdett egykori laktanya-komplexum terület rehabilitációja. A területen olyan közösségi szintér létrehozása történik meg, melyben megtalálhatóak lesznek az integrált játszótéri elemek. Egy térben fog helyet kapni a fogyatékkal élő gyermekek és fiatalok, továbbá az egészséges gyermekek és fiatalok rekreációját biztosító szabadidő eltöltését biztosító játszótéri elemek.

A Rudolf laktanya a város fő közlekedési tengelye mentén helyezkedik el, ezáltal a város minden pontjáról, továbbá szomszédos településekről is lakosságvonzó hatással bír. A terület működését és működtetését a játszótéri tárgyi eszközökön túl kiegészíti társadalmi és szemléletformáló programok végrehajtása, külön fókuszálva a HEP-pel érintett célcsoportokra.

- Kada Elek Egészségügyi, Szociális és Közösségi Tér létrehozása

A fejlesztés keretében Kadafalva városrészben az alváros központ funkciót erősítendő komplex fejlesztés keretében zöldövezeti fejlesztési elemeket is magába foglalva egészségügyi alapellátás, szociális alapellátási és közösségi tér funkciókat ellátó létesítmény kerül megvalósításra. A fejlesztés keretében létrehozásra kerülő egészségügyi és szociális alapellátás elősegíti a helyi esélyegyenlőségi programmal érintett célcsoportok önkormányzati alapellátási szolgáltatásokhoz való hozzáférését, a védőnői szolgálat könnyebb elérését, továbbá az egészségügyi ellátás biztosítását kiegészítendő gyógyszerügyi létesítmény is helyet kap az épületben. A közösségi ház funkció, mint komplex integrációs felzárkózást segítő programokat is magában foglaló intézmény központi elemét képezi a fejlesztésnek. A létesítményben várhatóan a szélesebb elérhetőséget biztosító postapont is kialakításra kerül. Ezen komplex fejlesztéssel biztosítottá válik a városrészben elérhető szolgáltatások fejlesztése, kialakítása.

9. A HEP nyilvánossága

A HEP-ben felhasznált táblázatok adatai elsősorban a TeIR adatbázisából kerültek kigyűjtésre, valamint további adatokat, információkat az önkormányzati intézmények az éves beszámolójukban szolgáltatották, a „Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről” informatikai rendszere. A HEP előkészítése során a Szociálpolitikai Kerekasztal tagjai, valamint az önkormányzat közigazgatási területén működő nemzetiségi önkormányzatok javaslatot tehettek a HEP megfogalmazására.

A közgyűlési döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot az önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi honlapján, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére.

A TEF a települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, saját honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program intézkedési tervének kidolgozása során fontos alapelv az, hogy olyan intézkedésekre, beavatkozásokra van szükség az egyes célcsoportok tekintetében, amelyek releváns választ, megoldást kínálnak a helyzetelemzésben feltárt esélyegyenlőségi problémákra.

Ugyancsak lényeges szempont, hogy az önkormányzat olyan célokat tűzzön ki maga elé, amelyek a partnerek és az érintettek minél szélesebb körének bevonásával valósíthatók meg, és amelyek kézzelfogható hatással, eredménnyel járnak az egyes célcsoportok tagjainak hétköznapi életében.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program az esélyegyenlőséget komplexen igyekszik kezelni, hiszen az egyes célcsoportok között átfedések is előfordulhatnak, illetve vannak olyan alapvető fontosságú területek – mint például a képzés, a munkaerőpiaci aktivitás növelése vagy a szegregáció és a hátrányos megkülönböztetés bármilyen formája elleni küzdelem, és ezen keresztül a célcsoportokba tartozók életminőségének és társadalmi megítélésének javítása – amelyek átfogó szemléletet igényelnek.

Ezt a komplex, átfogó szemléletmódot tükrözi a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervének a következő pontban található összegző táblázata is, amely összefoglalóan mutatja be azokat a tervezett beavatkozásokat és intézkedéseket, amelyeket Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak szerint az egyes esélyegyenlőségi célcsoportok érdekében meg kíván valósítani.

Jövőképünk

A szociális ellátórendszert előtérbe helyező, újító, innovatív módszereket befogadó, gondoskodó város kívánunk lenni a jövőben is.

- Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák életvitelük, életmódjuk javításával a közösségen belül megtalálják a helyüket.
- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életminősége folyamatosan javuljon, mindenki számára hasonló feltételekkel elérhető legyenek a közszolgáltatások.
- Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek testi-lelki fejlődésének biztosítását.
- Folyamatosan odafigyelünk az idősek szociális- és egészségügyi szolgáltatásainak biztosítására, az elmagányosodás megakadályozására, a nemzedékek közötti szolidaritásra.
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családban és munkahelyen végzett feladatok optimális megosztását, a foglalkoztatás területén az egyenlő munkáért egyenlő bérezés elv megvalósítását, a kapcsolati erőszak áldozatainak támogatását.
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők integrációjára, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására és az akadálymentesítésekre.

Boldog, összefogó közösséggel bíró, élhetőbb Kecskemétet mindenkinek!

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Települési ösztönző rendszer kidolgozása, alkalmazása. Motivációs mentori program.	A mélyszegénységben élők alacsony iskolai végzettsége	A mélyszegénységben élők legalább alsó-középfokú végzettség megszerzésének elősegítése speciális, városi ösztönző rendszer kidolgozásával és alkalmazásával, ehhez szükséges általános iskolai végzettség megszerzésének elősegítése motivációs mentor programmal.	Gazdasági Program	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	pályázatban foglaltaknak megfelelő	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. december 31.	iskolai végzettség	Polgármesteri hivatal humán erőforrása pályázaton elnyert pénzügyi támogatás	Pályázatban leírt fenntarthatósági szempontok alapján.	Pressley Ridge Alapítvány

2	A Társadalmi Felzárkózási Stratégia és Községi Beavatkozási Terv végrehajtása.	A helyi roma közösség társadalmi felzárkózási szorosan összefüggő képzési és gazdasági integrációjuk szükségességével és lehetőségeivel.	A célcsoport képzettségi és foglalkoztatási szintjének növelése, az iskolaelhagyók számának és arányának csökkentése, a célcsoport gazdasági társadalmi integrációjának növelése, és a fentiek eredményeként a város versenyképességének javítása.	A célkitűzés összhangban áll Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrált Településfejlesztési Stratégiájával.	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A Társadalmi Felzárkózási Stratégiában és a Községi Beavatkozási Tervben megfogalmazott beavatkozások végrehajtása.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. december 31.	Betöltetlen álláshelyek csökkenése. Az iskolai lemorzsolódás csökkenése. Közfeladat-ellátók motiváltságának, szakmai felkészültségének növelése.	Polgármesteri hivatali humán erőforrás pályázaton elnyert pénzügyi támogatás	Pályázat, a pályázatban leírt fenntarthatósági szempontok alapján.	Az intézkedés eredményeképpen széleskörű együttműködési platform és struktúra jön létre, amely garantálja a stratégiában megfogalmazott helyi társadalmi modell működését.
3	Rászorultak részére történő információ szolgáltatás.	Az önkormányzat által igénybe vehető ellátások információi hiányában nem elérhetőek, nem tudják a rászorult személyek igénybe venni, mert nem tudják a lehetőségeket.	Minden rászoruló teljes körű információval rendelkezzék az önkormányzat által jogszabály alapján nyújtható támogatásokról és azok mértékéről.	Gazdasági program	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Lakossági tájékoztató megszervezése, segítségnyújtás az ellátások igénybevétele kapcsán.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata. családsegítő, szociális ügyintéző	2028. december 31.	Évente két alkalommal meg szervezett tájékoztató.	Önkormányzat részéről helyiségek biztosítása, információs anyag készítése az önkormányzat honlapján tájékoztató megjelentetése	Önkormányzati forrásból biztosított.	Nincs együttműködés.
4	Társadalmi befogadás, integráció erősítése.	Társadalmi befogadás, együttműködés hiánya.	Befogadó és megtartó közösségek kialakítása, részvételük a városi rendezvényeken; további közösségi házak kialakítása, megvalósítása		Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Befogadó és megtartó közösségek kialakítása, városi rendezvények, további közösségi házak kialakítása.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	Közösségi házak száma, elégedettség	Polgármesteri hivatali humán erőforrás pályázaton elnyert pénzügyi támogatás	Hosszú távon önkormányzati forrásból fenntartható.	Nincs együttműködés.
5	Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területet érintő	Az érintett területeken élő, többnyire alacsony státuszú lakók	Cél a szegregáció oldása az adott területeken, annak megakadályozása,	A célkitűzés összhangban áll Kecskemét Megyei Jogú	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti	Az érintett terület közszolgáltatási és	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	Pályázatban meghatározott számú önkormányzati	Pályázati támogatás, önkormányzati önrő.	A projekt fenntartási követelményét ír elő az	Nincs együttműködés

	komplex városfejlesztési program végrehajtása.	számára nem biztosított egyenlő hozzáférés a közszolgáltatásokhoz, a munkaerőpiaci lehetőségekhez, a magas színvonalú oktatáshoz, valamint az itt élők életkörülményei és lakókörnyezete infrastrukturális fejlesztéseket igényelnek.	hogy ezeken a területeken tovább növekedjen az alacsony státuszú népesség koncentrációja. További cél az életkörülmények és a lakókörnyezet állapotának javítása, a társadalmi kohézió erősítése, a közösségi szolgáltatások bővítése, a helyi társadalom képzése és a szegregátumok minőségi környezetjavítása infrastrukturális fejlesztések által.	Város Önkormányzat Integrált Településfejlesztési Stratégiájával	Társadalmi Felzárkózási Stratégia	infrastrukturális hiányosságainak és az ott élők társadalmi hátrányainak csökkentése különböző beruházások és a társadalmi kohéziót erősítő beavatkozások, fejlesztések által.			bérlakás felújítása az akcióterületen. Pályázatban meghatározott számú szociális szakember alkalmazásával a társadalmi kohézió erősítése.		elért eredmények tekintetében.	
6	Roma nemzeti kultúra, identitás, hagyományörzés.	A roma nemzeti kultúra ismeretének hiánya, roma identitás megélésének hiánya, roma hagyományörzés hiánya.	Cél olyan programok szervezése, ahol a roma identitás megélése, roma hagyományörzése kiemelt szerepet kap.		Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Pályázat tartalmazza	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	Programok száma	Pályázati támogatás, önkormányzati önerő.	A projekt fenntartási követelmény t ír elő az elért eredmények tekintetében.	Szoros együttműködés javasolt a roma nemzeti önkormányzat al.
7	Egészséges életmódra ösztönzés.	Az egészségtudatosság hiánya, szűrőprogramokon, prevenciós programokon való alacsony részvétel. A Biztos Kezdet Gyerekház tanácsadást nyújt jelenleg, azonban	A célcsoport egészségtudatosságának javítása, széleskörű.	Gazdasági Program	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Pályázat tartalmazza	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	Egészségügyi szűréseken részt vettek száma, célcsoport átlagéletkora	Pályázati támogatás, önkormányzati önerő.	A projekt fenntartási követelmény t ír elő az elért eredmények tekintetében.	A Kecskeméti Járási Egészségfejlesztési Irodával együttműködés javasolt.

		ennek a szélesebb körű részvételi ösztönzése szükséges.										
8	Fenntartható humán fejlesztések Kecskeméten.	Mélyszegénységben élők és romák integrációja előmozdításra szorul.	Célcsoport társadalmi befogadásának elősegítése, munkaerőpiaci kompetenciák fejlesztése, egészségfejlesztés, prevenció, szemléletformáló tevékenység.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés asztintű programtervben szereplő projekt.	Társadalmi együttműködés eken alapuló programok, rendezvények és akciók megvalósításra.	KMJVÖ	2029.12.31.	TPO13 Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma TPR05 – A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma (fő)	Pályázati támogatás	Az intézkedés eredményeinek fenntartását az önkormányzat biztosítja.	
9	Társadalmi integráció erősítése Kecskeméten.	A helyi roma közösség társadalmi beilleszkedése nem megfelelő.	Célcsoport társadalmi befogadásának elősegítése, munkaerőpiaci kompetenciák fejlesztése, egészségfejlesztés, prevenció, szemléletformáló tevékenység.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés asztintű programtervben szereplő projekt.	Az érintett lakosság számára közösségfejlesztést célzó programok, beilleszkedést segítő programok és akciók, társadalmi integrációt segítő programok kerülnek kidolgozásra és megvalósításra	KMJVÖ	2029.12.31.	TPO13 Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma TPR05 – A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma (fő)	Pályázati támogatás	Az intézkedés eredményeinek fenntartását az önkormányzat biztosítja.	
10	Szociális célú városrehabilitáció Kecskeméten.	A szegregátumban élők életkörülményei és lakókörnyezete leromlott.	Javul a város szociális bér lakásállománya, a bér lakásállomány komfortfokozata nő, erősödik a városi deszegregációs folyamata.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés asztintű programtervben szereplő projekt.	Szociális célú városrehabilitációs beruházási, infrastrukturális elemei kerülnek végrehajtásra.	KMJVÖ	2029.01.31.	RCO65 - Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása (fő)	Pályázati támogatás	Az intézkedés eredményeinek fenntartását az önkormányzat biztosítja.	

II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	A bölcsődei infrastruktúra fejlesztése.	Egyes bölcsődei épületek korszerűtlen műszaki állapota, egyes városrészek bölcsődei ellátottságának hiánya, illetve egyes bölcsődék eszközhiánya	A bölcsődei infrastruktúrák fejlesztése, bővítések folytatása szükséges.	Gazdasági Program, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	pályázat tartalmazza	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	Bölcsődei férőhelyek száma. Felújított bölcsődék száma.	Pályázati támogatás, önkormányzati önerő.	A projekt fenntartási követelmény t ír elő az elért eredmények tekintetében.	Nincs együttműködés
2	Az óvodai infrastruktúra fejlesztése.	Egyes óvodai épületek korszerűtlen műszaki állapota, egyes városrészek óvodai ellátottságának hiánya.	Az óvodai infrastruktúra bővítése, korszerűsítésének folytatása.	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	pályázat tartalmazza	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	Óvodai férőhelyek száma, felújított óvodák száma.	Pályázati támogatás, önkormányzati önerő.	A projekt fenntartási követelmény t ír elő az elért eredmények tekintetében.	
3	Társadalmi befogadás erősítése.	Társadalmi befogadás, együttműködés hiánya.	Befogadó és megtartó közösségek kialakítása, részvételük a városi rendezvényeken; további közösségi házak kialakítása, megvalósítása. Társadalmi érzékenyítő, közösségfejlesztő programok.		Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	A pályázat tartalmazza.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	Társadalmi érzékenyítő programok, közösségfejlesztő programok száma.	Polgármesteri hivatal humán erőforrása pályázaton elnyert pénzügyi támogatás	A projekt fenntartási követelmény t ír elő az elért eredmények tekintetében.	

4	Szünidő alatti gyermekfelügyelet megszervezése.	A szünidő alatti felügyelet hiánya, az igényelt szolgáltatások alacsony befogadóképessége, piaci alapon kínált szolgáltatások magas költsége.	A gyermekek szabadidős/szünnidei felügyeletének megszervezése programok útján az önkormányzati kulturális intézmények, szervezetek bevonásával.	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	A pályázat tartalmazza.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	Programok száma	Polgármesteri hivatal humán erőforrása pályázaton elnyert pénzügyi támogatás	A projekt fenntartási követelményeinek az írt előzetes elérését eredmények tekintetében.	
5	ART-ravaló bűnmegelőzési program.	A hátrányos helyzetű fiatalok felzárkózási, pályakezdési nehézségei.	A hátrányos helyzetű fiatalok képzése, ART-ravaló; bűnmegelőzése.	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	A pályázat tartalmazza.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	ART-ravaló program	Polgármesteri hivatal humán erőforrása pályázaton elnyert pénzügyi támogatás	A projekt fenntartási követelményeinek az írt előzetes elérését eredmények tekintetében.	
6	Felvilágosító órák megszervezése.	Egyre növekvő szerhasználat, függőséget okozó szokások számának növekedése, családi életre való felkészítés, felvilágosító órák hiánya.	Az egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése. A mentálhigiénés egészségfejlesztés, felkészítés, az iskola pszichológusok számának növelése.	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	A pályázat tartalmazza.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	programok száma	Polgármesteri hivatal humán erőforrása pályázaton elnyert pénzügyi támogatás	A projekt fenntartási követelményeinek az írt előzetes elérését eredmények tekintetében.	Együttműködési javaslat az Egészségfejlesztési Irodával, valamint a településen működő szervezetekkel, iskolákkal.

7	Egészséges életmódra ösztönzés.	Az egészségügyi ellátások igénybevételének alacsonyabb száma.	Esetmenedzserek alkalmazása, védőnői, szociális segítők, pszichológusok munkájának megerősítése, szupervízió.	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	A pályázat tartalmazza.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	programok száma, létszám	Polgármesteri hivatal humán erőforrása pályázaton elnyert pénzügyi támogatás	A projekt fenntartási követelményeinek az írt előzetes eredmények tekintetében.	Együttműködési javaslat az egészségfejlesztési Irodával, valamint a településen működő szervezetekkel, iskolákkal.
8	Kálmán Lajos Óvoda menteleki óvodájának bővítése.	Mentelek városrész dinamikus fejlődése, valamint a jelenlegi népességi adatok és szülői szokások, melyek alapján jelentős igény mutatkozik a kor követelményeinek megfelelő óvoda bővítésére a településrészben.	Elősegíti az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód biztosítását, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő területi hozzáférés biztosítását.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett új intézkedés a csoportszoba programtervben szereplő intézmény bővítése	2	KMJVÖ	2027.12.31.	RCR70 - Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói (fő) TPO29 - Újjonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	Pályázati támogatás	Az intézmény folyamatos fenntartása önkormányzati feladat	
9	Kálmán Lajos Óvoda kadafalvi óvodájának férőhelybővítése.	Kadafalva városrész dinamikus fejlődése, valamint a jelenlegi népességi adatok és szülői szokások, melyek alapján jelentős igény mutatkozik a kor követelményeinek megfelelő óvoda bővítésére a településrészben.	Elősegíti az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód biztosítását, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő területi hozzáférés biztosítását.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett új intézkedés a csoportszoba kialakítása, az intézmény bővítése	2	KMJVÖ	2027.12.31.	RCR70 - Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói (fő) TPO29 - Újjonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek	Pályázati támogatás	Az intézmény folyamatos fenntartása önkormányzati feladat	

									elhelyezését biztosító férőhelyek száma			
10	Juhász utcai óvoda fejlesztése	A fejlesztendő intézmény Kecskemét városrészében helyezkedik el, amely fokozottan érintett a város szociális városrehabilitációs programjában.	elősegíti az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód és közszolgáltatásokhoz történő egyenlő területi hozzáférés biztosítását.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés a programtervben szereplő projekt.	Az intézmény felújításra kerül.	KMJVÖ	2027.12.31.	RCR70 - Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói (fő)	Pályázati támogatás	Az intézmény folyamatos fenntartása önkormányzati feladat	
11	Szociális és nevelési intézmények fejlesztése, valamint IKT eszközök beszerzése.	A szociális és nevelési intézmények fejlesztésre szorulnak.	elősegíti az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód és közszolgáltatásokhoz történő egyenlő területi hozzáférés biztosítását.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés a programtervben szereplő projekt.	Energetikai jellegű épületfelújítás, IKT eszközök beszerzése	KMJVÖ	2027.12.31.	RCR70 - Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói (fő)	Pályázati támogatás	Az intézmény folyamatos fenntartása önkormányzati feladat	

12	Fenntartható humán fejlesztések Kecskeméten.	A gyermekek és fiatalok hasznos szabadidő eltöltésére irányuló lehetőségek fejlesztésre szorulnak.	A célcsoport hasznos szabadidős tevékenységét szolgáló programok fejlesztése.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés a programtervben szereplő projekt.	Társadalmi szintű együttműködésen alapuló programok, rendezvények és akciók megvalósításra.	KMJVÖ	2029.12.31.	TPO13 Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma. TPR05 – A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma (fő)	Pályázati támogatás	Az intézkedés eredményeinek fenntartását az önkormányzat biztosítja.	
13	Játszóterek kialakítása és közterületek rekonstrukciója.	Integrált játszóterek nem állnak rendelkezésre a külvárosi területeken.	Olyan területeken kerül játszóterek kialakításra, melyeken ma még ezen szolgáltatási elemek nem léteznek.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés a programtervben szereplő projekt.	Új integrált játszóterek kerülnek kialakításra.	KMJVÖ	2025.12.31.	RCO26 - Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	Pályázati támogatás	Az intézkedés eredményeinek fenntartását az önkormányzat biztosítja.	
14	Rudolf laktanya rehabilitációs fejlesztése.	Az egykori Rudolf laktanya területének rehabilitációra szorul.	Komplex közösségi szintű létrehozása.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés a programtervben szereplő projekt.	Jól megközelíthető, új, minden igényt kielégítő infrastrukturális fejlesztés és eszközbeszerzés.	KMJVÖ	2029.12.31.	TPO11 Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	Pályázati támogatás	Az intézkedés eredményeinek fenntartását az önkormányzat biztosítja.	

III. A nők esélyegyenlősége

1	A nők munkaerőpiaci integrációjának elősegítése, alternatív és atipikus foglalkoztatási	A nők az átlagosnál rosszabb pozíciókat foglalnak el a foglalkoztatási struktúrában, a munkaerőpiacon gyakran érik őket	Alapvető cél az, hogy az önkormányzat lehetőségei szerint támogassa azokat az alternatív és atipikus	Gazdasági Program	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) Nemzeti	A pályázat tartalmazza.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	Az önkormányzati intézményrendszeren belül a női foglalkoztatott	Polgármesteri hivatal humán erőforrására pályázaton elnyert	A projekt fenntartási követelményeit az előző elvégzett eredmények tekintetében.	
---	---	---	--	-------------------	---	-------------------------	---	---------------	--	---	--	--

	formák támogatása.	hátrányos megkülönböztetés.	foglalkoztatási (home-office, 6 órás munka stb.) formákat, amelyek hozzájárulnak a munka és a magánélet egyensúlyának megteremtéséhez, hogy a nőknek ne kelljen választani a munka világa és a család között. Hosszú távú cél, hogy növekedjen a családbarát munkahelyek száma Kecskeméten.		Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia				ak száma/aránya. Az önkormányzati intézményrendszeren belül az atipikus foglalkoztatási formákban dolgozó nők száma/aránya.	pénzügyi támogatás		
2	Megfizethető, szociális alapon elérhető nyári táborozások szervezése, munkahelyi gyermektáborok szervezése.	Óvodás és iskolás gyermekek szünidei felügyeleti hiánya.	A gyermekek szabadidős/szünidei felügyeletének megszervezése táborok, közösségi programok útján az önkormányzati kulturális intézmények, szervezetek bevonásával.	Gazdasági Program	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) Nemzeti Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	A pályázat tartalmazza.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	Táboroztatott gyermekek száma	Polgármesteri hivatal humán erőforrása pályázaton elnyert pénzügyi támogatás	A projekt fenntartási követelményeire írt elő az elért eredmények tekintetében.	Együttműködés javasolt az Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatóságával, valamint a településen működő iskolákkal, egyéb szervezetekkel.
3	Fenntartható humán fejlesztések Kecskeméten.	A nemek közötti esélyegyenlőség javításra szorul. A nőket gyakran érintő hátrányos megkülönböztetés.	Célcsoport társadalmi befogadásának elősegítése, munkaerőpiaci kompetenciák fejlesztése,	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés a programtervben szereplő projekt.	Társadalmi szintű együttműködés egyenlő alapon alapuló programok, rendezvények és akciók	KMJVÖ	2029.12.31.	TPO13 Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma.	Pályázati támogatás	Az intézkedés eredményeinek fenntartását az	

			egészségfejlesztés, prevenció, szemléletformáló tevékenység.			kerülnek megvalósításra.			TPR05 – A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma (fő)		önkormányzat biztosítja.	
IV. Az idősök esélyegyenlősége												
1	Demensbarát település koncepciójának kidolgozása és megvalósítása.	A demencia mind komolyabb kihívásként jelentkezik az idősellátás terén.	A demenciával élő idősök és családjaik életminőségének javítása.	Gazdasági Program Idősügyi Konceptió	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023–2034) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia,	A pályázat tartalmazza.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	1 db helyi demencia kutatás. A demencia koordinátori hálózat működtetése.	Polgármesteri hivatal humán erőforrása pályázaton elnyert pénzügyi támogatás	A projekt fenntartási követelmény at ír elő az elért eredmények tekintetében	Együttműködés a Memória Ponttal.
2	A helyi, komplex, szenior tudáshasznosítási modellprogram folytatása.	A szenior lakosság tudás- és tapasztalati tartálékainak nem megfelelő szintű kiaknázása.	A szenior lakosság tudás- és tapasztalati tartálékainak nem megfelelő szintű kiaknázása. a helyi, komplex, szenior tudáshasznosítási modellprogram folytatása és bővítése, amelynek fontos részét képezi az idősök szellemi, fizikai és mentális jóllétének támogatása is.	Gazdasági Program Idősügyi Konceptió	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023–2034) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A pályázat tartalmazza.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028. 12. 31.	Programok szervezése	Polgármesteri hivatal humán erőforrása pályázaton elnyert pénzügyi támogatás	A projekt fenntartási követelmény at ír elő az elért eredmények tekintetében	A településen működő szervezetekkel
3	Digitális eszközfejlesztés az idős és demens ellátásban.	Az idősödő társadalom nagy kihívása, hogy az egyre magasabb életkort megélők között sok a több krónikus betegséggel küzdő idős.	Lehetővé válik az idős-és demens társadalmi csoport mindennapi (önálló) életének biztonságosabbá tétele.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés eszközök beszerzése a programtervben szereplő projekt.	Digitális eszközök beszerzése	KMJVÖ	2028.12.31.	TPO02 - A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma (db)	Pályázati támogatás	Az intézmény folyamatos fenntartása önkormányzati feladat	

4	Idősek alapszolgáltatásainak és nappali ellátásának fejlesztése Kecskeméten.	Az időskorúak növekvő száma miatt szükségessé teszi a nappali ellátás fejlesztését.	A XXI. századnak megfelelő infrastruktúráis elemekkel várhatóan javításra kerül ezen célcsoport tagjai számára a közösségi élet jobb feltételek között való megélése, az aktív társadalmi participáció feltételeinek biztosítása és a minőségi időskor lehetőség.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés a fejlesztések programtervében szereplő projekt.	Infrastrukturális	KMJVÖ	2028.12.31.	TPO02 - A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma (db)	Pályázati támogatás	Az intézmény folyamatos fenntartása önkormányzati feladat	
5	Fenntartható humán fejlesztések Kecskeméten.	Az időskorúak digitális kompetenciája nem megfelelő, a társadalomban a kormányzat szerinti megkülönböztetés jelen van.	Célcsoport társadalmi befogadásának elősegítése, munkaerőpiaci kompetenciák fejlesztése, egészségfejlesztés, prevenció, szemléletformáló tevékenység.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés a programtervében szereplő projekt.	Társadalmi szintű együttműködés alapuló programok, rendezvények és akciók kerülnek megvalósításra.	KMJVÖ	2029.12.31.	TPO13 Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma. TPR05 – A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma (fő)	Pályázati támogatás	Az intézkedés eredményeinek fenntartását az önkormányzat biztosítja.	
6	Kada Elek Egészségügyi, Szociális és Közösségi Terve létrehozása.	A településrészen nincs megfelelő közösségi tér a helyi társadalom számára.	Komplex közösségi színtér létrehozása.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés a programtervében szereplő projekt.	Társadalmi szintű együttműködés alapuló programok, rendezvények és akciók kerülnek megvalósításra.	KMJVÖ	2029.12.31.	TPO11 Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	Pályázati támogatás	Az intézkedés eredményeinek fenntartását az önkormányzat biztosítja.	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Középületek, járdák, parkok,	Középületek nem teljeskörűen akadálymentesítettek	Az intézmények teljes körű akadálymentesítése	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi	Középületek átépítése, bővítése az	Kecskemét Megyei Jogú	2028.12.31.	Pályázatokon történő részvétel,	Polgármesteri hivatal, humán erőforrás	Pályázatokból, anyagi erőforrás	

	akadálymentesítés.	k. Közterületen történő mozgásukban akadályoztatva vannak.	nek kialakítása. Biztosítási számukra a tolokocsival való közlekedést közterületen.		Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosági Program	akadálymentesítésnek megfelelően. Közüthálózat javítása	Város Önkormányzata		pályázati lehetőségek felkutatása.	rása pályázaton elnyert pénzügyi támogatás.	amegléte esetén hosszú távon fenntartható	
2	Tanácsadói pont létrehozása Család- és Gyermekjóléti Központ keretében.	A fogyatékkal élők és családjaik közszolgáltatásokhoz való hozzáférése, információhoz való hozzáférése, fejlesztendő.	A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, információnyújtás és új szolgáltatások kialakításával.	Gazdasági program Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosági Program	Tanácsadó pont kialakítása a Család és Gyermekjóléti Központban	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028.12.31.	Tanácsadó pont kialakítása a Család és Gyermekjóléti Központban.	Polgármesteri hivatal, humán erőforrás pályázaton elnyert pénzügyi támogatás.	Pályázatokból, anyagi erőforrás megléte esetén hosszú távon fenntartható	
3	Foglalkoztatás elősegítése.	A településen nincs olyan cég, amely megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatását is felvállalná.	A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása támogatásának elősegítése, tájékoztatás a cégek részére az igénybe vehető kedvezményekről.	Gazdasági program, szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosági Program	Az otthonról végezhető és távmunkában történő részvétel támogatása, együttműködés az illetékes munkaügyi központtal.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028.12.31.	Távmunkában történő támogatások száma	Polgármesteri hivatal, humán erőforrás pályázaton elnyert pénzügyi támogatás.	Hosszú távon önkormányzati forrásból fenntartható	
4	Autizmussal élő személyek számára nyújtott ellátó rendszer bővítése.	A köznevelési rendszerből kikerülő felnőtt autisták ellátásának hiánya.	Szociális ellátórendszer bővítése egyházi és civil szervezetek együttműködésével.	Gazdasági program, szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosági Program	A pályázat tartalmazza.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028.12.31.	Ellátotti létszám	Polgármesteri hivatal, humán erőforrás pályázaton elnyert pénzügyi támogatás.	Pályázatokból, anyagi erőforrás megléte esetén hosszú távon fenntartható	
5	Fogyatékkal élők hozzátartozóinak képzése, oktatása, mentális segítése.	A fogyatékkal élők hozzátartozói helyzetben vannak.	Közösségépítés, tapasztalatcsere, szabadidős, rekreációs programok szervezése, egészségügyi, köznevelési, kulturális intézményekkel	Gazdasági program, szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosági Program	A pályázat tartalmazza.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028.12.31.	képzések száma	Polgármesteri hivatal, humán erőforrás pályázaton elnyert pénzügyi támogatás.	Pályázatokból, anyagi erőforrás megléte esetén hosszú távon fenntartható	

			további együttműködések kialakítása.									
6	Társadalmi érzékenyítés.	Társadalmi érzékenyítő, közösségfejlesztő programok, megküzdési stratégiák, tapasztalatok, tréningek szervezése a szolgáltatást igénybe vevők számára, munkaadók tájékoztatása a megváltozott munkaképességűek alkalmazásával kapcsolatban.	Fogyatékkal élők társadalmi elfogadottságának javítása.	Gazdasági program, szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Program	A pályázat tartalmazza.	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata	2028.12.31.	programok száma	Polgármesteri hivatal, humán erőforrás pályázaton elnyert pénzügyi támogatás.	Pályázatokból, anyagi erőforrás megléte esetén hosszú távon fenntartható	
7	Fenntartható humán fejlesztések Kecskeméten.	A fogyatékkal élőkre és közvetlen környezetükre nagy teher hárul.	Célcsoport társadalmi befogadásának elősegítése, munkaerőpiaci kompetenciák fejlesztése, egészségfejlesztés, prevenció, szemléletformáló tevékenység.	Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve	A tervezett intézkedés a szintű programtervben szereplő projekt.	Társadalmi együttműködés eken alapuló programok, rendezvények és akciók kerülnek megvalósításra.	KMJVÖ	2029.12.31.	TPO13 Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma. TPR05 – A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma (fő)	Pályázati támogatás	Az intézkedés eredményeinek fenntartását az önkormányzat biztosítja.	

10. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Az Önkormányzat az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatául adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot támogassák.

Az Önkormányzat elvárja intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be, és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Az Önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt tagjai:

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,

- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább kétfévente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, például évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

11. Elfogadás módja és dátuma

I. Kecskemét Megyei Jogú Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Kecskemét Megyei Jogú Város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás